

PPA110วิชา สังคมและเศรษฐกิจไทย Thai Social and Economic Structure

By Dr. Phudit Nokhontod

การศึกษาวิชาเศรษฐกิจไทยมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้อง
เรียนรู้ระบบเศรษฐกิจและ ความสัมพันธ์ของภาคการผลิตต่างๆ
ในระบบเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาที่ยังไม่มีความรู้
พื้นฐานทางด้านเศรษฐศาสตร์ ทั้งนี้เนื่องจากปรากฏการณ์ทาง
เศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในภาคการผลิตต่างๆ มี เหตุและปัจจัยที่
เกี่ยวเนื่องกัน เช่นกรณีเกิดวิกฤตเศรษฐกิจเมื่อปี **2540** ส่งผล
ต่อภาคการผลิต การจ้างงาน และสถาบันทางเศรษฐกิจต่างๆ
ทุกสาขาอาชีพสาเหตุเนื่องจากการขาดแคลนเงินออม
ภายในประเทศใน

ขณะที่อัตราดอกเบี้ยภายในประเทศค่อนข้างสูงและภาวะเศรษฐกิจของไทยในขณะนั้นก็ขยายตัวใน อัตราสูงจึงเกิดการไหลเข้าของเงินทุนจากต่างประเทศเข้ามาโดยขาดการควบคุมประกอบกับนโยบายการเงินของรัฐบาลที่อ่อนและไม่รัดกุมเข้มงวดเพียงพอ นอกจากนี้ระบบราชการยังเป็น **ระบบอุปถัมภ์** ที่เกาะเกี่ยวกับผู้การเมืองอย่างแยกกันไม่ออก จนในที่สุดเมื่อภาคการผลิตที่แท้จริงชะลอตัวส่งผลต่อการ ส่งออก ดุลการค้าและทุนสำรองระหว่างประเทศลดลงอย่างรวดเร็วจนต้องเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนแล้วทำให้หนี้สินที่เกิดจากการไหลเข้าของเงินทุนจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นจนไม่สามารถจะชำระหนี้ระยะสั้นได้และเกิดวิกฤตเศรษฐกิจตามมาในที่สุด

จากเหตุการณ์ดังกล่าวการศึกษา ระบบ เศรษฐกิจไทยจะต้องมีความรู้พื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์ ซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างกลไกต่างๆ ทางเศรษฐกิจทั้งเรื่องของการผลิต การออม อัตราดอกเบี้ย นโยบายการเงิน นโยบายการคลัง ระบบอัตราแลกเปลี่ยน การค้าและการเงินระหว่างประเทศ ตลอดจนอำนาจทางการเมืองที่เข้ามาสัมพันธ์กับ ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ จึงจะทำให้สามารถวิเคราะห์เหตุและปัจจัยต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง

ระบบอุปถัมภ์ คืออะไร

การอุปถัมภ์ ในความหมายโดยทั่วไป คือ การค้าจุน การค้าชู การสนับสนุน การเลี้ยงดู ในทางการเมืองซึ่งใช้คำว่า ระบบอุปถัมภ์ หมายถึง การได้รับสิทธิพิเศษจากผู้ใหญ่หรือญาติมิตรของตน เป็นระบบที่ตรงกันข้ามกับระบบความชอบธรรมซึ่งนิยมใช้เป็นหลักในปัจจุบัน

Triandemic
TUBH

ลักษณะอุปนิสัยของคนไทย ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ

โดย รองศาสตราจารย์ วสุ วสุนิการธนา

ยึดถือ “ระบบอุปถัมภ์”

ในโลกแห่งความเป็นจริง...ไม่มีสังคมใดอยู่โดยไม่พึ่งพาอาศัยกัน แต่...ลักษณะอุปนิสัยของคนไทยที่ยึดถือระบบอุปถัมภ์ประการนี้ เป็นไปในลักษณะที่...“มากเกินไปกว่าความจำเป็น” จึงเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศทั้งในแง่ของ “ผู้ใหญ่และผู้น้อย”

กล่าวคือ...ในแง่ของผู้ใหญ่ จะทำให้ “ลืมหูลืมตา” รวมอำนาจ

และ “ใช้อำนาจในทางมิชอบ” ได้ง่าย... เกิดระบบ “เส้นสาย” หรือ “การวิ่งเต้น” เกิดการแข่งขันอย่าง “ไม่เป็นธรรม”

Credit: www.pattanakit.net

ความหมายวิชาเศรษฐศาสตร์และเศรษฐกิจ

การแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจจำเป็นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับ ความต้องการหรืออุปสงค์ (**Demand**) และด้านการสนองความต้องการหรืออุปทาน (**Supply**) ตลอดจน ความสัมพันธ์อื่นที่เป็นพฤติกรรมทางเศรษฐกิจในระดับชาติโดยส่วนรวมหรือเรียกว่าระดับมหภาค ซึ่งเกี่ยวข้องกับนโยบายมาตรการและโครงการต่างๆ ของรัฐบาล การจัดการทรัพยากรทั้งในองค์กรขนาดเล็กและระดับส่วนรวมให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดนั้นคือเป้าหมายของเศรษฐศาสตร์ ดังนั้นจึงพอจะ สรุปความหมายของ คำว่า เศรษฐศาสตร์ (**Economics**) คือ วิชาที่ศึกษาถึงวิธีการหรือหนทางในการ จัดการกับทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิตที่มีจำกัด เพื่อผลิตสินค้าและบริการตอบสนองความต้องการของ มนุษย์ ที่มีไม่จำกัดให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดดีที่สุด (สมบัติ สิงฆราช, 2549)

ซึ่งวิชา เศรษฐศาสตร์ถือกำเนิดเกิดขึ้นโดยนักเศรษฐศาสตร์ชาวอังกฤษที่ชื่อ อדם สมิธ (Adam Smith) เมื่อปี ค.ศ. 1776 โดยเน้นที่การผลิตเพื่อให้ได้ผลผลิตสูงสุดเกิด ประสิทธิภาพมากที่สุด สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ ผลผลิตและสร้างความพึงพอใจให้แก่ ผู้บริโภคมากที่สุด กล่าวคือยิ่งผลิตได้มากยิ่งบริโภคมายิ่งเกิด ความพึงพอใจมาก แสดงถึงความมีประสิทธิภาพ แต่อย่างไรก็ตามปรัชญาตะวันออกซึ่งสมเด็จพระบรม ศาสดาพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงรู้แจ้งเห็นจริงทรงตรัสรู้ก่อนหน้านี้นี้เป็นเวลากว่าสอง พันปีแล้ว

พระพุทธองค์ทรงใช้คำว่า มัชฌิมาปฏิปทา คือการเดินทางสายกลาง แก้ปัญหาที่ ต้นเหตุแห่งความต้องการ ของมนุษย์คือความอยาก ความต้องการที่ไม่มีที่สิ้นสุดโดย การลดและจำกัดกิเลสด้วยการบริโภคแต่พอดี พอเพียง ทั้งนี้เนื่องจากความต้องการ ของมนุษย์มีไม่จำกัดคงไม่มีศาสตร์ใดที่จะหาวิธีตอบสนองความต้องการของมนุษย์ได้ ทั้งหมด

สำหรับความหมายของเศรษฐกิจ คือ เรื่องของกิจกรรมและความสัมพันธ์
ของคนในด้านการผลิตและบริการ และกระจายหรือการแลกเปลี่ยนสินค้า
และบริการเพื่อตอบสนอง ความต้องการบริโภคที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต
ของตนเอง ครอบครัวและสมาชิกในชุมชน(วิทยากร เชียงกูล, 2548)

ดังนั้นเศรษฐกิจจึงเป็นเรื่องของการพัฒนาการผลิตเพื่อผลิตสินค้าและบริการ
ให้ ได้มากที่สุดเพื่อตอบสนองความอยู่ดีกินดีหรืออยู่เย็นเป็นสุขของคนส่วนใหญ่
เป็นหลัก

เศรษฐศาสตร์ คืออะไร

ทำไมจึงเป็นเรื่องใกล้ตัว และมีความสำคัญ

หลายคนคงเข้าใจว่า เศรษฐศาสตร์ จะต้องพูดถึงเรื่องเงิน ๆ ทอง ๆ ด้วยศัพท์ต่างๆ ที่นักวิชาการชอบพูดกัน ไม่ว่าจะเป็น GDP จีดีพี อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยน ฯลฯ จริงๆ แล้วเศรษฐศาสตร์มีความเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของคนเรา ทุกเพศ ทุกวัย และทุกอาชีพ ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย โดยที่เราไม่รู้ตัวด้วยซ้ำไป เช่น

ลืมตาตื่นมาตอนเช้า เราจะลุกไปโรงเรียน หรือนอนต่ออีกสักหน่อย

เราจะไปโรงเรียนด้วยรถประจำทางหรือรถแท็กซี่

เข้ามหาวิทยาลัย เราจะเลือกเรียนคณะที่เราชอบ หรือคณะที่คุณพ่อคุณแม่อยากให้เรารเรียน

ตอนนี้หมูแพง กินไก่ กินปลาดีกว่า

จะเห็นว่า ทุกคนต้องตัดสินใจเลือก (Make a Choice)
อยู่ตลอดเวลา และบางครั้งเราตัดเลือกด้วยสัญชาตญาณ
และความคิดอ่านของเราไปแล้ว ทั้งๆที่ยังไม่เคยเรียน
เศรษฐศาสตร์ พูดให้ง่าย ก็คือ มนุษย์ทุกคนเรียนรู้
เศรษฐศาสตร์พื้นฐานด้วยตัวเอง โดยไม่ต้องให้ใครมาสอน
บางครั้งเราก็นำวิธีคิดแบบเศรษฐศาสตร์มาใช้ประกอบการ
ตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ แบบไม่รู้ตัว เคยคิดอย่างนี้บ้าง
หรือไม่ว่า เราทำอย่างนี้แล้วคุ้มหรือไม่

นั่นก็เพราะการตัดสินใจเลือกของเราทำให้ได้มาซึ่งของสิ่งหนึ่ง
ที่เราชอบ แต่เราก็ต้องยอมเสียสละอีกสิ่งหนึ่งไป หรือพูดง่ายๆ
ว่า ทุกครั้งที่เลือก ต้องมีการแลก หรือตรงกับสำนวนไทยว่า ได้
อย่างเสียอย่าง เช่น เราเลือกที่จะนอนต่ออีกสักชั่วโมง ก็จะเสีย
โอกาสที่จะใช้เวลาชั่วโมงนั้น ดูการ์ตูนในตอนเช้า ออกกำลังกาย
หรืออ่านหนังสือ เป็นต้น ถ้าเราประเมินแล้วว่าการนอน
ต่อ ค่ำค่ากับสิ่งที่เราเสียไป เราก็เลือกที่จะทำ นั่นคือ วิธีคิด
แบบเศรษฐศาสตร์

หากพิจารณารากศัพท์ คำว่า เศรษฐศาสตร์ ซึ่งตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Economics แล้วจะพบว่ามียากศัพท์มาจากภาษากรีก 2 คำรวมกัน คือ Oikos ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่า House และ Nemein ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่า To Manage หมายถึงการบริหารจัดการ ดังนั้น เศรษฐศาสตร์ จึงหมายถึง ศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการครอบครัว ซึ่งเกี่ยวข้องกับคนทุกคน ในโลกยุคปัจจุบันซึ่งแต่ละครอบครัวต้องมีความสัมพันธ์กัน ผ่านการติดต่อสื่อสารและการค้าขาย

ในสมัยนี้วิชาเศรษฐศาสตร์จึงกว้างกว่าวิชาว่าด้วยการจัดการ
ครอบครัว โดยนิยามว่าเป็น วิชาที่ว่าด้วยการจัดสรรทรัพยากรเพื่อ
นำมาสนองความต้องการของมนุษย์ ซึ่งมีไม่จำกัด ทั้งในระดับ
บุคคล ครอบครัว และประเทศชาติ โดยให้เกิดประโยชน์และ
ประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อความอยู่ดีกินดีของมนุษย์

ในระดับบุคคล เศรษฐศาสตร์ทำให้เราสามารถจัดสรรเวลา และเงินที่มีจำกัดได้คุ้มค่า เนื่องจากการตัดสินใจใดๆ ย่อม **ได้ อย่างเสียอย่าง (Trade-off)** เสมอ เช่น ในฐานะที่เป็นแรงงานก็ อาจเลือกค้าขายหรือรับจ้าง ในฐานะของผู้บริโภคก็อาจเลือกซื้อ สินค้าหรือบริการที่มีหลากหลายชนิด หลายยี่ห้อ หลายราคา หรือแม้กระทั่งจะเลือกซื้อสินค้าวันนี้หรือออมเงินไว้ใช้ในอนาคต

ในระดับครอบครัว เศรษฐศาสตร์ช่วยให้ครอบครัวสามารถตัดสินใจในเรื่องต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นสมาชิกคนไหนจะต้องทำงานอะไร เช่น คุณแม่เป็นคนซักผ้า หุงข้าว คุณพ่อซ่อมรถ แต่ถ้าจะให้คุณพ่อซักผ้า หุงข้าว ให้คุณแม่ซ่อมรถ คงไม่ดีแน่ ครอบครัวจึงต้องแบ่งหน้าที่ตามความถนัด ความพอใจ และความต้องการของสมาชิกแต่ละคน

นอกจากนี้ เศรษฐศาสตร์ยังช่วยเรื่องการบริหารค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว จากการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการภายใต้รายได้ที่มีจำกัด อาทิ หากจะซื้อรถยนต์ใหม่ก็ต้องแลกด้วยการลดค่าใช้จ่ายอื่นๆ และถ้ารายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ก็จำเป็นต้องควบคุมรายจ่ายหรือหาทางเพิ่มรายได้ แต่ถ้ารายได้มากกว่ารายจ่ายก็จะต้องตัดสินใจในเรื่องการออมด้วย

ในระดับชาติ เศรษฐศาสตร์ช่วยให้เราเข้าใจว่า ต้องตัดสินใจอย่างไร เพื่อให้การจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เช่น ตัดสินใจว่าจะผลิตอะไรดีหรือใครจะเป็นผู้ผลิต ใครจะเป็นคนปลูกพืชผัก คนเลี้ยงสัตว์ คนตัดเย็บเสื้อผ้า หมอรักษาคนไข้ ฯลฯ

เมื่อเป็นเช่นนี้ สังคมก็จะจัดสรรสมาชิกในสังคมไปสู่กิจกรรมการผลิตต่างๆ และจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีประสิทธิภาพสูงสุดโดยใช้ระบบ**ตลาด**ที่มีราคาเป็นตัวจัดสรร เพราะจะเป็นตัวบอกว่าควรนำปัจจัยการผลิตนั้นมาผลิตสินค้าอะไร มากน้อยแค่ไหน ใช้วิธีการใดและจำหน่ายจ่ายแจกสินค้านั้นไปให้ใครบ้าง

ตลอดจนจะนำรายได้มาแบ่งปันส่วนให้กับเจ้าของปัจจัยการผลิตที่มีส่วนร่วมในการผลิตคนละเท่าไร อย่างไรก็ดี เศรษฐศาสตร์ทำให้เราเข้าใจว่ายังมีกรณีที่ตลาดไม่สามารถจัดสรรทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น เป็นสินค้าที่จำเป็นต่อการบริโภคแต่ภาคเอกชนไม่อยากผลิต อาทิ การป้องกันประเทศ

หรือสินค้าบางอย่างหากปล่อยให้เอกชนผลิตได้อย่างเสรี ก็จะทำให้เกิดการผูกขาดของผู้ผลิตบางราย ซึ่งอาจทำให้ผู้ผลิตกำหนดราคาแพงจนประชาชนไม่สามารถเข้าถึงสินค้านั้นได้ ทั้งๆ ที่เป็นสินค้าที่จำเป็น รัฐบาลจึงจำเป็นต้องเข้ามาบริหารจัดการและผลิตสินค้าและบริการนั้นๆ เสียเอง เช่น การสร้างถนนและสาธารณูปโภคอื่นๆ ไปสู่ชุมชนที่อยู่ห่างไกล ซึ่งเอกชนคงไม่ทำแน่ เพราะขาดทุน

นอกจากนี้ รัฐบาลอาจไม่ส่งเสริมกิจกรรมบางประเภทที่ไม่ก่อประโยชน์ต่อส่วนร่วม (โดยการเก็บภาษี) อาทิ เก็บภาษีจากกิจกรรมที่ก่อให้เกิดมลพิษ หรือกิจกรรมที่เป็นโทษแก่ประชาชน เช่น เก็บภาษีสรรพสามิตจากสุรา เป็นต้น

ทั้งนี้ เศรษฐศาสตร์จะช่วยให้รัฐบาลสามารถพิจารณาวางแผนงบประมาณ (เงินที่รัฐบาลนำไปใช้จ่ายเพื่อการบริหารประเทศ) การใช้ทรัพยากรของประเทศ เช่น ป่าไม้ น้ำ เหมืองแร่ ที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดให้ประชาชนทุกคนกินดีอยู่ดี ได้รับบริการสาธารณะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ เช่น จะจัดสรรงบประมาณไปให้กับการศึกษาและสาธารณสุขเท่าใดที่จะเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนและประเทศทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

10 อันดับกระทรวง ขอรับจัดสรรงบประมาณปี 2564 สูงสุด

กรุงเทพมหานคร

หน่วย : ล้านบาท

■ : ต้องรวบรวม

1	กระทรวงศึกษาธิการ	358,361.0	10.9%
2	กระทรวงมหาดไทย	328,013.0	9.9%
3	กระทรวงการคลัง	268,718.6	8.1%
4	กระทรวงกลาโหม	223,463.7	6.8%
5	กระทรวงคมนาคม	193,554.3	5.9%
6	กระทรวงสาธารณสุข	140,974.7	4.3%
7	กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	129,415.0	3.9%
8	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	112,879.0	3.4%
9	กระทรวงแรงงาน	69,838.2	2.1%
10	สำนักนายกรัฐมนตรี	40,510.6	1.2%

กราฟฟิค กรุงเทพมหานคร

PPA110วิชา สังคมและเศรษฐกิจไทย Thai Social and Economic Structure

By Dr. Phudit Nokhontod

WWW.NEWS.CN

จีนเผย 'รถไฟจีน-ลาว' คึกคัก ผดส.ทะเลสาบใน 6 วัน

แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์

ในปัจจุบัน การศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์แบ่งเป็น 2 แขนงหลัก คือ

1. เศรษฐศาสตร์จุลภาค (Microeconomics)

เป็นการศึกษาพฤติกรรมทางเศรษฐกิจของหน่วยเศรษฐกิจใดเศรษฐกิจหนึ่ง
เช่น

การศึกษาพฤติกรรมการบริโภคของผู้บริโภค รายใดรายหนึ่ง (ครัวเรือน, ธุรกิจ) ว่าจะมีการตัดสินใจในการเลือกบริโภคสินค้าและบริการอย่างไร จำนวนเท่าใด เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย
ความพอใจสูงสุด ภายใต้ขีดจำกัดของรายได้จำนวนหนึ่ง

พฤติกรรมของผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมใดอุตสาหกรรมหนึ่งว่า ตัดสินใจ
เลือกผลิตสินค้าอะไร จำนวนเท่าใด ด้วยวิธีการอย่างไร และจะกำหนดราคาอย่างไร จึงจะได้
กำไรสูงสุด

ศึกษาพฤติกรรมการลงทุน การออกแบบของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

ศึกษากลไกตลาดและการใช้ระบบราคาเพื่อการจัดสรรสินค้าและบริการ และทรัพยากรอื่นๆ

จะเห็นได้ เศรษฐศาสตร์จุลภาคส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาเรื่องเกี่ยวกับราคาในตลาดแบบต่างๆ นักเศรษฐศาสตร์บางท่านจึงเรียกวิชาเศรษฐศาสตร์อีกชื่อหนึ่งว่า ทฤษฎีราคา (Price Theory)

2. เศรษฐศาสตร์มหภาค (Macroeconomics)

เป็นการศึกษากิจกรรมทางเศรษฐกิจในภาพรวมหรือในระดับประเทศ เช่น รายได้ประชาชาติ การบริโภค การออม การลงทุน ภาวะการจ้างงานของประเทศ การเงิน และการคลังของประเทศ การค้าระหว่างประเทศ อัตราดอกเบี้ย

สิ่งที่เรา

กระบวนการตัดสินใจ

การตัดสินใจซื้อขาย

กลไกราคา หรือ กลไกตลาด คือ

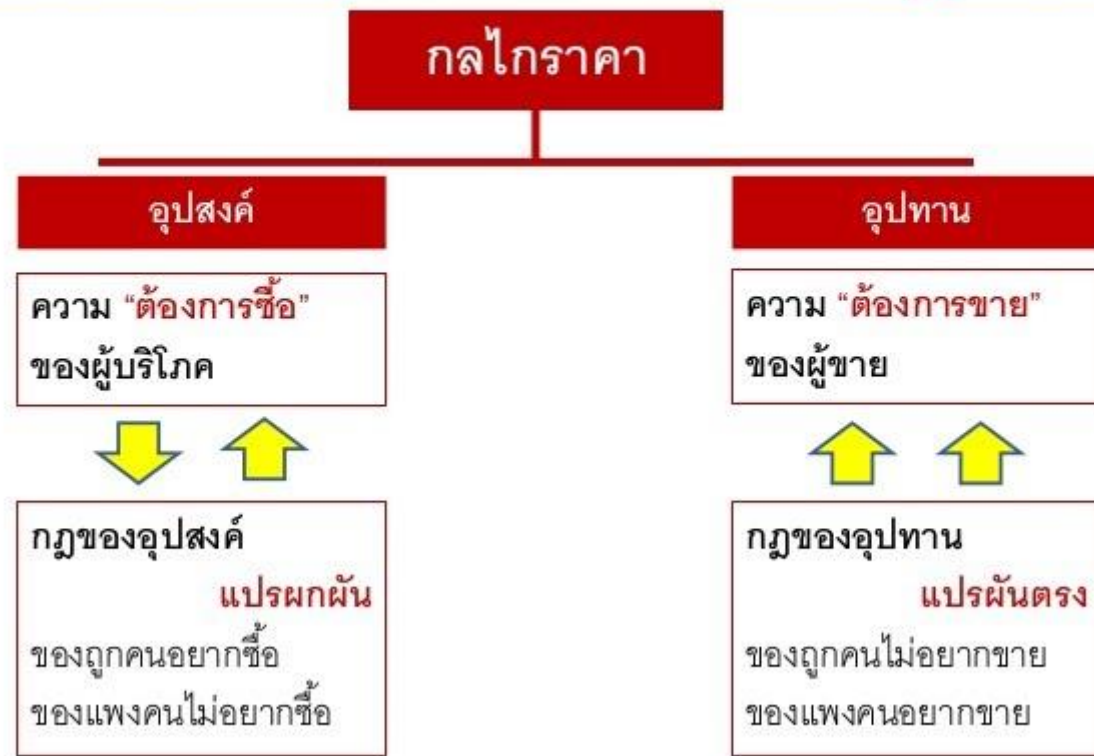
ราคาสินค้าและราคาบริการที่ขึ้นๆ ลงๆ ซึ่งเกิดขึ้นจากอุปสงค์ และอุปทาน

กลไกราคา จะเป็นตัวปรับราคา ปรับพฤติกรรมการซื้อขาย โดย
ไม่ต้องมีใครมาสั่ง จึงถูกเรียกว่า “มือที่มองไม่เห็น”

“มือที่มองไม่เห็น” เสนอโดยอดัม สมิธ บิดาวิชาเศรษฐศาสตร์บอกไว้
ว่าทุกตลาดมีตัวขับเคลื่อนราคาให้สูงหรือต่ำที่
ไม่สามารถมองเห็นได้เพราะเป็นนามธรรม
นั่นคือ “ความต้องการซื้อขายของผู้ผลิตและผู้บริโภค”
สิ่งนี้เรียกว่า อุปสงค์-อุปทาน

กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ

ผู้มีบทบาทในด้านเศรษฐกิจคือผู้ดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าหน่วยเศรษฐกิจ ได้แก่

1. หน่วยครัวเรือน (Household) มีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจเบื้องต้น เป็นทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค ครัวเรือนเป็นผู้เริ่มกิจกรรมการผลิตและการบริโภค โดยผลิตสิ่งที่สมาชิกของครอบครัวมีความจำเป็นและมีความต้องการที่จะบริโภค

2. หน่วยธุรกิจ (Firm) คือ บุคคลหรือองค์การที่มีบทบาทในการผลิตและบริการสินค้า เพื่อแสวงหาผลกำไรและสนองความต้องการและความพึงพอใจของผู้คนในสังคม เช่น บริษัทห้างร้านต่างๆ

3. รัฐบาล (Government Agency) มีบทบาทสำคัญในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ โดยมุ่งประโยชน์แก่ประชาชนเป็นเป้าหมายหลัก

ในระบบเศรษฐกิจ...มีใครบ้าง??

ปัญหาการจัดสรรทรัพยากรหรือปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจ คือ
จะผลิตอะไร ผลิตอย่างไร และผลิตเพื่อใคร (WHAT, HOW, FOR WHOM)
จะผลิตอะไร : ควรผลิตสินค้า-บริการอะไร ในปริมาณเท่าใด (what to
produce)

เนื่องจากทรัพยากรทางเศรษฐกิจของโลกมีจำกัดและไม่สามารถตอบสนองความต้องการทั้งหมดของมนุษย์ได้ จึงจำเป็นต้องมีการเลือกที่จะผลิตสินค้าและบริการอะไรบ้าง
ผลิตในจำนวนเท่าใด ลำดับของการผลิตควรเป็นอย่างไร อะไรควรผลิตก่อน อะไรควรผลิต
หลัง เนื่องจากทรัพยากรมีจำกัด ไม่พอเพียงกับความต้องการ เราจึงควรเลือกผลิตสินค้า และ
บริการซึ่งเป็นที่ต้องการและมีความจำเป็นมากที่สุดก่อนเป็นลำดับแรก และผลิตตามความ
ต้องการ ลดหลั่นลงมาเรื่อยๆ

ทั้งนี้ เพื่อให้สินค้าและบริการที่ผลิตขึ้นมาได้นั้นสามารถนำไปใช้ตอบสนองความต้องการของมนุษย์ให้ได้มากที่สุด เพราะถ้าไม่ผลิตตามความต้องการแล้วสินค้าและบริการที่ผลิตขึ้นมาได้ก็จะเกิดการสูญเปล่า เนื่องจากไม่ได้ถูกนำไปใช้ ถือเป็น การสูญเสียทรัพยากรไปโดยเปล่าประโยชน์

จะผลิตอย่างไร : โดยใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด (how to produce)

เมื่อทราบแล้วว่าจะผลิตอะไร จำนวนเท่าใด ปัญหาต่อมาก็คือจะเลือกใช้ **เทคนิคการผลิตอย่างไร** จึงจะทำให้การผลิตสินค้าและบริการนั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ มีต้นทุนการผลิตต่อหน่วยต่ำที่สุด โดยให้ได้ผลผลิตตามที่ต้องการ คำว่า **ประสิทธิภาพ** (ต้นทุนการผลิตต่อหน่วย**ต่ำที่สุด**) หมายถึง ผลิตสินค้าและบริการให้ได้จำนวนหน่วยของผลผลิตตามที่ต้องการ โดยใช้**ทรัพยากร** หรือปัจจัยการผลิตให้**น้อยที่สุด** ผลิตสินค้าและบริการให้ได้จำนวนหน่วยของผลผลิต**มากที่สุด** ภายใต้ต้นทุนการผลิตจำนวนหนึ่ง ซึ่งถ้าเป็นไปในลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังกล่าวจะถือว่าเป็นการผลิตที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

จะผลิตเพื่อใคร : จะกระจายสินค้าบริการไปให้
ใคร (for whom to produce)

ปัญหาสุดท้ายคือ สินค้าและบริการที่ผลิตขึ้น มาได้
แล้วนั้นจะจำหน่ายแจกหรือกระจายไปยังบุคคลต่างๆใน
สังคมอย่างไร (ให้แก่ใคร จำนวนเท่าใด) จึงจะเหมาะสมและ
เกิดความยุติธรรม เพื่อแต่ละบุคคลจะได้ประโยชน์สูงสุดจาก
สินค้าและบริการนั้น

ปัจจัยการผลิตหรือทรัพยากรการผลิต

1. ที่ดิน (Land) หมายถึงพื้นดินรวมทั้งทรัพยากรต่างๆ ที่ได้จากพื้นดิน เช่น น้ำ แร่ธาตุ พืช สัตว์และป่าไม้ ซึ่งทรัพยากรเหล่านี้จะนำไปเป็นวัตถุดิบสำหรับผลิตสินค้าและบริการ ผลตอบแทนจากการใช้ปัจจัยที่ดิน เรียกว่า **ค่าเช่า** (Rent)

2. ทุน (Capital) หมายถึงเครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์การผลิต รวมทั้งเงินทุนที่จะนำไป จัดซื้อสินค้าทุนต่างๆ ดังนั้นทุนจึงสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

(1) เงินทุน (Capital money) คือ เงินที่นำไปลงทุนเพื่อผลิตสินค้าและบริการ

(2) สินค้าทุน (Capital goods) คือ เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์การผลิต โรงงาน โรงเก็บสินค้า อาคารสำนักงาน เป็นต้น ผลตอบแทนปัจจัยทุน เรียกว่า **ดอกเบี้ย** (Interest)

3. แรงงาน (Labor) หรือทรัพยากรมนุษย์ (Human resource) หมายถึงกำลังแรงงานที่ใช้ในการผลิตสินค้าและบริการรวมทั้งกำลังสมอง สติปัญญาของมนุษย์ที่คิดค้นเครื่องจักร เครื่องมือและ เทคโนโลยีต่างๆ เพื่อใช้ผลิตสินค้าและบริการ ผลตอบแทนแรงงานเรียกว่า ค่าจ้าง (Wage) หรือ เงินเดือน (Salary) แรงงานสามารถแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ คือ

(1) แรงงานฝีมือ (Skill labor) คือแรงงานที่มีความรู้ความชำนาญ เฉพาะทาง เช่น แพทย์ วิศวกร สถาปนิก นักกฎหมาย ทนายความ นักบัญชี นักเศรษฐศาสตร์ ครู เป็นต้น ในประเทศกำลังพัฒนาหรือด้อยพัฒนาจะขาดแคลนแรงงานฝีมือเนื่องจากการศึกษายังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร

(2) แรงงานกึ่งฝีมือ(Semi-skill labor) คือแรงงานที่มี ประสิทธิภาพ จากการทำงานอยู่ในระดับหัวหน้าคนงาน เช่น ช่างไม้ ช่างปูน ช่างไฟฟ้า ช่าง อิเลคทรอนิกส์ เป็นต้น เมื่อประเทศได้รับการพัฒนาเศรษฐกิจมากขึ้นจะทำให้ มีจำนวนแรงงานกึ่งฝีมือ เพิ่มขึ้น และ

(3) แรงงานไร้ฝีมือ (Unskill labor)คือแรงงานที่ใช้กำลังแรงงานเป็น หลักไม่จำเป็นต้อง มีความรู้ความชำนาญ เช่น แรงงานแบกหาม กรรมกร คนงาน เป็นต้น ซึ่งในประเทศที่พัฒนาแล้วจะขาดแคลนแรงงานไร้ฝีมือดังนั้น ประเทศเหล่านี้จึงใช้เครื่องจักรเข้าทำงานทดแทนแรงงานไร้ฝีมือประกอบ กับ ค่าจ้างแรงงานในประเทศพัฒนาแล้วค่อนข้างสูงการใช้เครื่องจักรทดแทน แรงงานเหล่านี้จึงคุ้มค่ากว่า กับการลงทุน (ค่าจ้าง)

4. ผู้ประกอบการ (Entrepreneur) หมายถึงผู้ที่รวบรวมปัจจัยการผลิตข้างต้นเพื่อผลิต สินค้าและบริการ ผลตอบแทนของผู้ประกอบการ เรียกว่า **กำไร** (Profit)

ในระบบเศรษฐกิจไทยปัจจัยการผลิตสองอย่างแรกค่อนข้างจะสมบูรณ์เมื่อเปรียบเทียบกับ ประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเดียวกัน แต่อย่างไรก็ตามวัตถุดิบและทรัพยากรธรรมชาติของไทยเริ่มหุ่ยหรือและเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็วเมื่อประเทศไทยใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติผ่านมาถึง 12 แผนฯ

ในสมัยโบราณมนุษย์มีความเป็นอยู่และดำรงชีวิตอยู่อย่างง่าย ๆ ประชากรมีจำนวนน้อยทรัพยากรมีจำนวนมากและอุดมสมบูรณ์ ความต้องการส่วนใหญ่เป็นเพียงปัจจัยสี่ ปัจจัยดังกล่าวคนในครอบครัวผลิตขึ้นใช้เอง แต่ก็อาจจะมีแลกเปลี่ยนกันบ้างระหว่างครอบครัวที่อยู่ในบริเวณที่ใกล้เคียงกัน

การแลกเปลี่ยนในระยะเวลาแรกๆ เป็นการนำเอาสิ่งของมาแลกกับสิ่งของโดยตรง (Barter system) เช่น เอาไข่มาแลกกับเสื้อผ้า เอาเกลือมาแลกข้าว เป็นต้น ปัญหาทางเศรษฐกิจก็มีน้อย ส่วนใหญ่เป็นเพียงปัญหาเศรษฐกิจภายในครอบครัว

ต่อมาเมื่อสังคมขยายตัว ประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ความต้องการของประชากรเริ่มเปลี่ยนจากความต้องการเพียงปัจจัยสี่มาเป็นความต้องการที่มีไม่จำกัดจำนวนและไม่สิ้นสุด (Unlimited Wants) ความต้องการเหล่านี้ได้แก่ ความต้องการสิ่งที่จำเป็นแก่การดำรงชีพและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปตามสมัยแห่งความเจริญของสังคม เช่น ความต้องการตู้เย็น วิทยุโอเทป เครื่องปรับอากาศ เครื่องซักผ้า รถยนต์ การบริการสถานพักผ่อนหย่อนใจ ตลอดจนการบันเทิงต่างๆ เป็นต้น แต่ความต้องการชนิดต่างๆ นี้ ประชาชนไม่ได้รับการบำบัดเสมอไป

ทุกสังคมมนุษย์ประสบการขาดแคลนสิ่งที่ต้องการมากบ้างน้อยบ้างแตกต่างกันไป ทั้งนี้เพราะทรัพยากรในโลกนี้มีจำนวนจำกัด และจัดกระจายอยู่ในประเทศต่างๆ ไม่เท่าเทียมกัน ถึงแม้ว่าประชาชนในสมัยปัจจุบันมีความสามารถที่จะนำเอาทรัพยากรต่างๆ มาใช้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นตามความเจริญก้าวหน้าทางเทคนิคและวิทยาการด้านต่างๆ

แต่สังคมของมนุษย์ยังมีความเจริญมากขึ้นเท่าใด ความต้องการสิ่งของและบริการใหม่ๆ ก็ยิ่งขยายตัวมากขึ้นเท่านั้น ทรัพยากรต่างๆ จึงเกิดการหายาก (Scarcity) ขึ้นในระบบเศรษฐกิจนั้นๆ จากพฤติกรรมดังกล่าวมานี้ จึงจำเป็นต้องศึกษาถึงกรรมวิธีในการสรรทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดหรือทรัพยากรที่หายากให้เกิดประโยชน์ต่อมนุษย์และสังคมให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

มนุษย์ทุกคนในสังคมมีความสัมพันธ์กับเศรษฐกิจอย่างใกล้ชิด จะเห็นได้
จากชีวิตประจำวันของมนุษย์ทุกเพศ ทุกวัย เริ่มตั้งแต่ตื่นนอนตอนเช้า ก็
จะต้องมีเรื่องที่ต้องคิด ต้องทำ และต้องพิจารณาตัดสินใจอยู่ตลอดเวลา
เช่น ตื่นเช้า แต่งตัวออกจากบ้านไปทำงาน ปัญหาเริ่มจากการเดินทาง
แล้วก็เรื่องอาหาร การตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องอาหาร ซึ่งมีทั้งเรื่องของความ
พอใจและงบประมาณ

รวมทั้งประโยชน์ที่จะต้องพิจารณาร่วมด้วย เพื่อให้ได้รับความพอใจ
สูงสุดภายใต้วงเงิน หรือรายได้ที่มีอยู่อย่างจำกัด ถ้าหัวหน้าครอบครัว
สามารถทำงานหารายได้มาสู่ครอบครัวได้มากและสม่ำเสมอไม่มีหนี้สิน
และมีเงินเหลือเก็บสะสมอีก คนในครอบครัวมีการกินดีอยู่ดี เรียกว่า
ครอบครัวมีภาวะเศรษฐกิจดี ชุมชนเศรษฐกิจดี สังคมเศรษฐกิจดี

ส่วนในภาวะเศรษฐกิจของประเทศนั้น วัดได้จากความเป็นอยู่และ
มาตรฐานการครองชีพของประชาชนในประเทศ โดยวัดจากรายได้หลังหัก
ภาษีแล้ว (Disposable) ประชาชนภายในประเทศมีความเป็นอยู่ดี มี
สินค้าและบริการใช้อย่างเพียงพอ ประชาชนส่วนใหญ่มีงานทำ มีรายได้สูง
เพียงพอที่จะใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็น และเหลือเก็บออมได้บ้าง ไม่มีปัญหา
การว่างงาน การขาดดุลการค้า และดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ

เรียกได้ว่าเป็นประเทศที่มีภาวะเศรษฐกิจดี จะเห็นได้ว่าชีวิตของทุกๆ
คนในสังคมอยู่ท่ามกลางเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องส่วนตัว ครอบครัว
ที่อาศัยในสังคมจึงหลีกเลี่ยงเศรษฐกิจไม่ได้

ในชีวิตประจำวันของมนุษย์ทุกคน ย่อมมีความสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินงานของ **ระบบเศรษฐกิจ** ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการทำมาหาเลี้ยงชีพในสังคม การผลิตสินค้าและบริการต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการทางเศรษฐกิจก็ตาม สังคมทุกรูปแบบไม่ว่าจะมองในแง่ส่วนบุคคลแต่ละคนหรือในแง่เป็นหมู่คณะ ต่างก็มีความต้องการในสินค้าและบริการมากกว่ากำลังการผลิตเสมอ ยิ่งสังคมเจริญก้าวหน้ามากขึ้นก็จะก่อให้เกิดการขยายตัวของความต้องการชนิดใหม่

หรือความต้องการชนิดใหม่ในรูปแบบเก่าอยู่ตลอดเวลา ความต้องการทางร่างกายทางจิตใจ ทางสติปัญญา และจินตนาการมีมากมายหลายรูปแบบ และโดยแท้จริงแล้ว ความต้องการต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดมักจะมีจุดอิ่มตัวได้ **เช่น** เมื่อหิวคนเราต้องการอาหารจำนวนเต็มจำนวนหนึ่ง แต่เมื่ออิ่มก็ไม่ต้องการอาหารอีกจนกว่าจะเกิดความหิวและต้องการอาหารขึ้นมาใหม่ แต่ความต้องการทั้งหมดของคนเรานั้นไม่มีขอบเขตหรือไม่มีที่สิ้นสุด

เมื่อมนุษย์มีปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตครบถ้วนแล้วก็เริ่มมีความต้องการที่พิเศษออกไป เช่น อยากรับประทานอาหารรสเลิศตามสถานที่หรู ๆ ชุดเดินเล่น ฯลฯ ความต้องการต่างๆ เหล่านี้ทำให้เกิดการแข่งขันกันเพื่อแบ่งทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดของมนุษย์

จึงจำเป็นต้องมีวิธีการตัดสินว่าความต้องการชนิดใดมีความสำคัญกว่ากัน เพื่อจะได้จัดเข้าเป็นความต้องการที่ได้รับการบำบัดก่อนหลัง การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการและการหาสรรพสิ่งต่างๆ มาบำบัดความต้องการนี้เองเป็นหน้าที่การดำเนินงานของระบบเศรษฐกิจ

ระบบเศรษฐกิจ

ระบบเศรษฐกิจ หมายถึง กลุ่มสถาบันทางเศรษฐกิจที่มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นแบบแผน ซึ่งคนกลุ่มหนึ่งหรือประเทศหนึ่งกำหนดขึ้นมาเพื่อใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ในระบบ เศรษฐกิจหนึ่งๆ ประกอบไปด้วย **ครัวเรือน**และหน่วยกิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ **การผลิต**และ**การบริโภค**ทำให้คนในสังคมได้บริโภคสินค้าและบริการ สร้างอาชีพและรายได้ เกิดการกระจายสินค้าและบริการ ลักษณะกิจกรรมของครัวเรือนและหน่วยผลิตจะมีแบบแผน ซึ่งเป็นการจัดระเบียบทางเศรษฐกิจให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ระบบเศรษฐกิจ

ระบบเศรษฐกิจทุกระบบจะต้องมีการจัดระเบียบในการจัดสรรทรัพยากร และ การควบคุมปัจจัยการผลิตโดยรัฐบาลจะเป็นผู้กำหนดกติกาและกลไกทางเศรษฐกิจออกมาเป็นนโยบายเศรษฐกิจของประเทศ การศึกษาระบบเศรษฐกิจเป็นการศึกษาเศรษฐศาสตร์ระดับมหภาค คือการศึกษา ระบบเศรษฐกิจโดยส่วนรวมทั้งหมดเพื่ออธิบายว่าระบบเศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร ปัญหาการว่างงาน ปัญหาภาวะเงินเฟ้อเกิดขึ้นได้อย่างไร เพราะเหตุใดรายได้ประชาชาติจึงเพิ่มขึ้นหรือลดลง จะพัฒนาเศรษฐกิจอย่างไร แนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจควรเป็นอย่างไร รัฐบาลควรมีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างไรบ้าง

หลังสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 หลายประเทศได้หันมาให้ความสนใจในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศตน จากสงครามที่เคยใช้อาวุธต่อสู้กันอย่างเปิดเผยก็ได้เปลี่ยนรูปโฉม กลายเป็นสงครามเย็นคือการแบ่งขั้วอำนาจระหว่าง**มหาอำนาจทุนนิยม** โดยมีประเทศ**สหรัฐอเมริกา**และ**อังกฤษ** เป็นผู้นำและค่าย**สังคมนิยม**โดยมีอดีตประเทศสหภาพโซเวียต**รัสเซีย**และ**จีน**เป็นผู้นำในขณะที่ยุทธศาสตร์และสงครามการค้าเริ่มเข้มข้นขึ้นหลังจากการล่มสลายของประเทศสหภาพโซเวียต**รัสเซีย**ซึ่งมีสาเหตุมาจากปัญหาทางด้านเศรษฐกิจซึ่งถือว่าเป็นการสิ้นสุดยุคสงครามเย็นและต่อมาประเทศจีนซึ่งอยู่ในค่ายสังคมนิยมได้เปิดประเทศรับเอาระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมไปใช้ในการวางแผนเศรษฐกิจมากขึ้น

PPA110วิชา สังคมและเศรษฐกิจไทย Thai Social and Economic Structure

By Dr. Phudit Nokhuntod

วิทยาลัยการเมืองและการปกครอง
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ระบบเศรษฐกิจ

ระบบเศรษฐกิจ หมายถึง กลุ่มสถาบันทางเศรษฐกิจที่มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นแบบแผน ซึ่งคนกลุ่มหนึ่งหรือประเทศหนึ่งกำหนดขึ้นมาเพื่อใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

ในระบบเศรษฐกิจหนึ่งๆ ประกอบไปด้วย **ครัวเรือน** และหน่วยกิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ **การผลิต** และ **การบริโภค** ทำให้คนในสังคมได้บริโภคสินค้าและบริการ สร้างอาชีพและรายได้ เกิดการกระจายสินค้าและบริการ ลักษณะกิจกรรมของครัวเรือนและหน่วยผลิตจะมีแบบแผนซึ่งเป็นการจัดระเบียบทางเศรษฐกิจให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

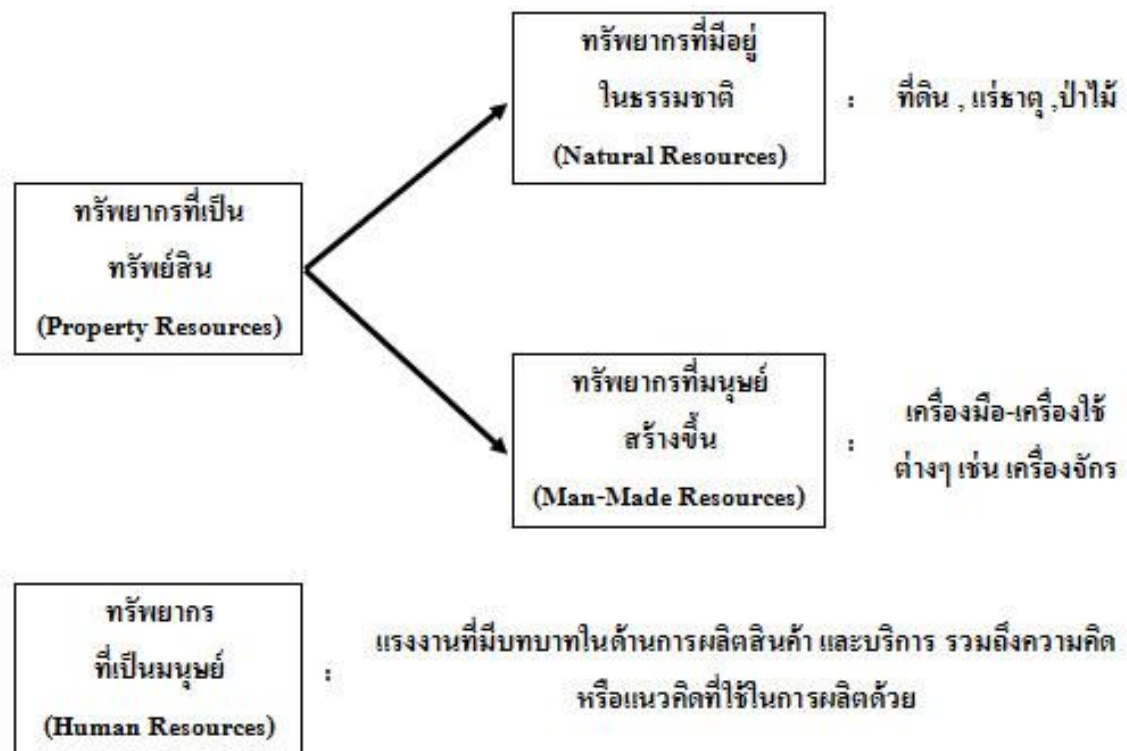

ระบบเศรษฐกิจ

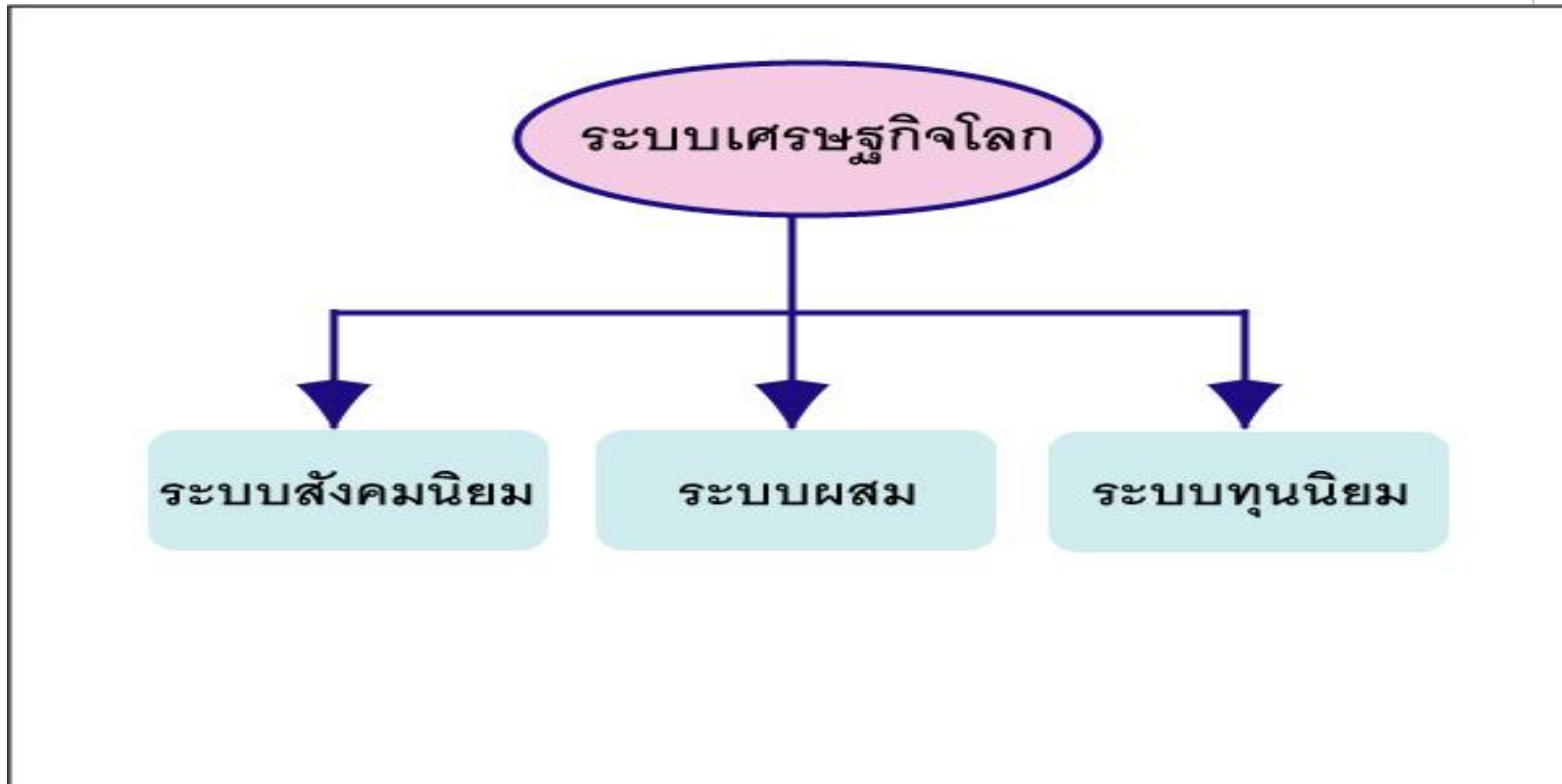

ระบบเศรษฐกิจทุกระบบจะต้องมีการจัดระเบียบในการจัดสรร
ทรัพยากรและ การควบคุมปัจจัยการผลิตโดยรัฐบาลจะเป็นผู้กำหนดกติกา
และกลไกทางเศรษฐกิจออกมาเป็นนโยบายเศรษฐกิจของประเทศ
การศึกษาระบบเศรษฐกิจเป็นการศึกษาเศรษฐศาสตร์ระดับมหภาค คือ
การศึกษา ระบบเศรษฐกิจโดยส่วนรวมทั้งหมดเพื่ออธิบายว่าระบบ
เศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร ปัญหาการว่างงาน ปัญหาภาวะเงิน
เฟื่องขึ้นได้อย่างไร เพราะเหตุใดรายได้ประชาชาติจึงเพิ่มขึ้นหรือลดลง
จะพัฒนาเศรษฐกิจอย่างไร แนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจควรเป็น
อย่างไร รัฐบาลควรมีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างไรบ้าง

หลังสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 หลายประเทศได้หันมาให้ความสนใจในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศตน จากสงครามที่เคยใช้อาวุธต่อสู้กันอย่างเปิดเผยก็ได้เปลี่ยนรูปโฉม กลายเป็นสงครามเย็นคือการแบ่งขั้วอำนาจระหว่างมหาอำนาจทุนนิยม โดยมีประเทศสหรัฐอเมริกาและอังกฤษ เป็นผู้นำและค่ายสังคมนิยมโดยมีอดีตประเทศสหภาพโซเวียตรัสเซียและจีนเป็นผู้นำในขณะที่ยุทธศาสตร์เศรษฐกิจและสงครามการค้าเริ่มเข้มข้นขึ้นหลังจากการล่มสลายของประเทศสหภาพโซเวียตรัสเซียซึ่งมีสาเหตุมาจากปัญหาทางด้านเศรษฐกิจซึ่งถือว่าเป็นการสิ้นสุดยุคสงครามเย็นและต่อมาประเทศจีนซึ่งอยู่ในค่ายสังคมนิยมได้เปิดประเทศรับเอาระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมไปใช้ในการวางแผนเศรษฐกิจมากขึ้น

ระบบเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ในโลกนี้

ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม (Capitalism)

ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม (Capitalism) หรือระบบเศรษฐกิจแบบเสรี (Free enterprise) หรือระบบเศรษฐกิจแบบตลาด (Market economy) ลักษณะของระบบเศรษฐกิจ

1) ประชาชนมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน หมายถึงประชาชนมีสิทธิในการได้มา ให้เช่า หรือ หาประโยชน์จากทรัพย์สินและมีสิทธิยกกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินให้ ทายาทหรือบุคคลอื่นใดก็ได้

2) ประชาชนมีเสรีภาพในการเลือกผลิตสินค้าและบริการที่ตนเองถนัด ซึ่ง สินค้าและบริการนั้น จะต้องไม่เป็นสินค้าที่ผิดกฎหมายหรือขัดต่อศีลธรรมอันดี ของประชาชน

3) ประชาชนมีเสรีภาพในการเลือกบริโภคสินค้าและบริการตามความพอใจ ทั้งนี้จะขึ้นอยู่กับรายได้ของตนและราคาสินค้านั้น

4) มีการแข่งขันในระบบเศรษฐกิจ มีกำไรเป็นเครื่องจูงใจทำให้เกิดการแข่งขันการพัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการและลดต้นทุนในการผลิต

5) กลไกราคาหรือกลไกตลาดเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจและเป็นเครื่องตัดสินปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม (Capitalism)

ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม (Capitalism) หรือ
ระบบเศรษฐกิจแบบเสรี (Free enterprise) หรือ
ระบบเศรษฐกิจแบบตลาด (Market economy)

ลักษณะของระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม

- 1) ประชาชนมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน หมายถึงประชาชนมีสิทธิในการได้มา ให้เช่า หรือ หาประโยชน์จากทรัพย์สินและมีสิทธิยกกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินให้ทายาทหรือบุคคลอื่นใดก็ได้
- 2) ประชาชนมีเสรีภาพในการเลือกผลิตสินค้าและบริการที่ตนเองถนัด ซึ่งสินค้าและบริการ นั้นจะต้องไม่เป็นสินค้าที่ผิดกฎหมายหรือขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน

3) ประชาชนมีเสรีภาพในการเลือกบริโภคสินค้าและบริการตามความพอใจ ทั้งนี้จะขึ้นอยู่กับรายได้ของตนและราคาสินค้านั้น

4) มีการแข่งขันในระบบเศรษฐกิจ มีกำไรเป็นเครื่องจูงใจทำให้เกิดการแข่งขันการพัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการและลดต้นทุนในการผลิต

5) กลไกราคาหรือกลไกตลาดเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจและเป็นเครื่องตัดสินปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

ข้อดี

ทำให้เกิดการแข่งขันในการพัฒนาคุณภาพสินค้า พัฒนาประสิทธิภาพในการผลิตเพื่อลดต้นทุนการผลิตเพราะต้องการกำไรสูงสุด ดังนั้นระบบเศรษฐกิจแบบนี้จะมีการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วส่งผลให้ประเทศมีการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วตามไปด้วย ประชาชนก็มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ข้อเสีย

ความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้เนื่องจากผู้ที่
เจ้าของปัจจัยการผลิตที่มีอำนาจต่อรองสูงจะเป็นผู้ที่ได้รับ
ผลตอบแทนปัจจัยการผลิตค่อนข้างมากผู้ที่ที่มีอำนาจต่อรองน้อยก็
จะเป็นผู้ที่เสียเปรียบและถูกกดขี่เอาัดเอาเปรียบทำให้ชีวิตความ
เป็นอยู่และระดับรายได้แตกต่างกันมาก ขึ้น

ระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม (Socialism)

ระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม (Socialism) หรือ
ระบบเศรษฐกิจที่มีการวางแผนจากส่วนกลาง

ลักษณะของระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยม ประกอบด้วย

- 1) กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินเป็นของรัฐหรือของส่วนรวม
ประชาชนหรือเอกชนจะมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินส่วนตัว และมี
กรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยเท่านั้น

2) ประชาชนไม่มีเสรีภาพในการเลือกผลิตสินค้าและบริการ
รัฐจะเข้าควบคุมกิจการทั้งหมดได้แก่ กิจการธนาคาร อุตสาหกรรม
ขั้นพื้นฐาน กิจการสาธารณูปโภคต่างๆ เช่น อุตสาหกรรมเหมืองแร่
ป่าไม้ การขุดน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ เหล็ก เหล็กกล้า กิจการ
ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ การรถไฟ วิทยุ โทรทัศน์ รถยนต์โดยสาร
 เป็นต้น ประชาชนมีอิสระในการประกอบธุรกิจขนาดย่อมเท่านั้น
และมีเสรีภาพในการเลือกซื้อสินค้า

3) ไม่มีการแข่งขันในระบบนี้ เพราะรัฐจะเป็นเจ้าของกิจการ
และเป็นผู้ผลิตทั้งหมด

ข้อดี

การที่รัฐบาลสามารถควบคุมระบบเศรษฐกิจไม่ให้นับฉนวนหรือเปลี่ยนแปลงขึ้นลงมากเกินไป ทั้งนี้เพราะกิจการส่วนใหญ่เป็นของรัฐบาล รัฐบาลสามารถวางแผนการผลิตให้สอดคล้องเหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้รัฐบาลยังสามารถ ควบคุมภาวะเงินเฟ้อได้เป็นอย่างดี ซึ่งเราจะเห็นตัวอย่างจากประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนจีนในขณะนี้ประเทศไทยและประเทศอื่นๆ ในเอเชียได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจ

เมื่อปี พ.ศ.2540 ทำให้ประเทศต่างๆ ต้อง
เปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของ
ตนเอง แต่ประเทศจีนสามารถควบคุมอัตราแลกเปลี่ยน
ไว้ได้และได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจในช่วงนั้น
น้อยที่สุด

ข้อเสีย

การที่รัฐบาลเป็นเจ้าของกิจการทั้งหมดการ แบ่งปันของ
ภาคเอกชนมีน้อยทำให้การพัฒนาเทคโนโลยีเป็นไปอย่างเชื่องช้า
การผลิตที่รัฐเป็นเจ้าของ ไม่มีคู่แข่งทำให้ไม่มีแรงกระตุ้นใน
การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตความสนใจเรื่องต้นทุนการผลิตมี
น้อย

ระบบเศรษฐกิจแบบผสม (Mixed economy)

หมายถึงระบบเศรษฐกิจที่รวมเอาลักษณะสำคัญ ของระบบเศรษฐกิจ
ทุนนิยมและสังคมนิยมเข้าไว้ด้วยกัน

ลักษณะของระบบเศรษฐกิจแบบผสมประกอบไปด้วย

- 1) ทั้งเอกชนและรัฐจะเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินร่วมกัน
- 2) รัฐและเอกชนจะร่วมกันวางแผนเศรษฐกิจและร่วมกันแก้ปัญหา

พื้นฐานทางเศรษฐกิจว่า จะผลิตสินค้าและบริการอย่างไร ใช้เทคนิควิธีการ
ผลิตอย่างไร ปริมาณมากน้อยเท่าใด และจะกระจาย สินค้าและบริการไปยัง
ผู้บริโภคอย่างไร

3) กลไกราคาเป็นสิ่งสำคัญ ในการกำหนดราคาสินค้าและบริการ

4) รัฐจะคอยให้ความคุ้มครองและช่วยเหลือ ตลอดจนอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการด้วยการสร้างโครงสร้างพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ เช่น ถนน สะพาน เขื่อน สนามบิน ท่าเรือ นิคมอุตสาหกรรม ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ เป็นต้น

สรุปลักษณะสำคัญของระบบเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน คือ

การถือครองกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินระบบเศรษฐกิจแบบ
ทุนนิยมหรือระบบเสรีนิยม เอกชนจะเป็นผู้ถือครองกรรมสิทธิ์
ใน ทรัพย์สิน ประชาชนมีเสรีภาพที่จะเลือกผลิตและเลือก
บริโภคสินค้าและบริการโดยมีกำไรเป็นแรงจูงใจให้มีการ
แข่งขันในระบบเศรษฐกิจ

ระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยมธรรมสิทธิใน
ทรัพย์สินเป็นของรัฐหรือของส่วนรวม รัฐเป็น
เจ้าของกิจการทั้งหมด ประชาชนไม่มีโอกาส
เลือกผลิตและเลือกบริโภค ไม่มีการแข่งขัน

ระบบเศรษฐกิจแบบผสมนั้นทั้งรัฐและเอกชนเป็น
เจ้าของกิจการร่วมกันและยังวางแผนในการแก้ปัญหา
พื้นฐานทางเศรษฐกิจร่วมกันด้วย

ทุกประเทศในโลกนี้ล้วนมีลักษณะเศรษฐกิจ
แบบผสมทั้งสิ้นขึ้นอยู่กับว่าจะค่อนข้างไปทางทุนนิยมหรือ
สังคมนิยมถ้าส่วนใหญ่ออกชนหรือประชาชนมีกรรมสิทธิ์
ในทรัพย์สินหรือเป็นเจ้าของกิจการแสดงว่าเป็นระบบ
เศรษฐกิจแบบผสมที่ค่อนข้างไปทางทุนนิยมแต่ถ้าส่วนใหญ่อ
รัฐเป็นเจ้าของกิจการก็แสดงว่าเป็นระบบเศรษฐกิจแบบ
ผสมที่ค่อนข้างไปทางสังคมนิยม

PPA110วิชา สังคมและเศรษฐกิจไทย Thai Social and Economic Structure

By Dr. Phudit Nokhuntod

วิทยาลัยการเมืองและการปกครอง
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ระบบเศรษฐกิจ

ระบบเศรษฐกิจ หมายถึง กลุ่มสถาบันทางเศรษฐกิจที่มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นแบบแผน ซึ่งคนกลุ่มหนึ่งหรือประเทศหนึ่งกำหนดขึ้นมาเพื่อใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

ในระบบเศรษฐกิจหนึ่งๆ ประกอบไปด้วย **ครัวเรือน** และหน่วยกิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ **การผลิต** และ **การบริโภค** ทำให้คนในสังคมได้บริโภคสินค้าและบริการ สร้างอาชีพและรายได้ เกิดการกระจายสินค้าและบริการ ลักษณะกิจกรรมของครัวเรือนและหน่วยผลิตจะมีแบบแผนซึ่งเป็นการจัดระเบียบทางเศรษฐกิจให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

รายได้ประชาชาติและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

รายได้ประชาชาติ คือรายได้ของประเทศโดยรวมที่ประมาณการว่าในปีหนึ่งประเทศต่างๆ **ผลิตสินค้าและบริการ**ได้เป็นมูลค่าเท่าใดโดยการจัดทำเป็นบัญชีเรียกว่า **บัญชีรายได้ประชาชาติ**

ถ้าเป็นเอกชนหรือเป็นบุคคลธรรมดาในครอบครัวใดครอบครัวหนึ่งก็จะมีรายได้เป็นของตนเอง ซึ่งรายได้ที่ได้รับจะได้รับจาก**การประกอบอาชีพ**ในแบบต่างๆ เช่น การผลิตและการบริการ เป็นต้น

ถ้าเป็น**การผลิต** เช่น การผลิตในสาขาเกษตรกรรมก็จะแบ่งเป็นการผลิตพืช สัตว์ ประมง ป่าไม้ เป็นต้น

รายได้ประชาชาติและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

ดังนั้น ในความหมายของรายได้ประชาชาติก็คือมูลค่า
สินค้าและบริการที่เอกชนหรือประชาชนแต่ละคนผลิตได้ใน
รอบระยะเวลาใดเวลาหนึ่งปกติคิด 1 ปี เมื่อเอกชนหรือ
ประชาชนทั้งประเทศรวมกันผลิต โดยการนับรวมมูลค่าการ
ผลิตของประชาชนหรือเอกชนทั้งหมดแล้วก็คือ รายได้
ประชาชาตินั่นเอง

รายได้ประชาชาติและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

โดยสรุป รายได้ประชาชาติหรือผลิตภัณฑ์
ประชาชาติ หมายถึงมูลค่าของสินค้าและบริการ
ขั้นสุดท้าย ที่ประเทศผลิตได้ในรอบระยะเวลาใด
เวลาหนึ่งโดยปกติคิดระยะเวลา 1 ปี

NESDC ECONOMIC REPORT

ภาวะเศรษฐกิจไทยไตรมาสที่สามของปี 2564 และแนวโน้มปี 2564 - 2565

กองยุทธศาสตร์และการวางแผนเศรษฐกิจมหภาค

แถลงข่าว วันจันทร์ที่ 15 พฤศจิกายน 2564 เวลา 09.30 น.

เศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่สามของปี 2564 ปรับตัวลดลงร้อยละ 0.3 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 7.6 ในไตรมาสก่อนหน้า (%YoY) และเมื่อปรับผลของฤดูกาลออกแล้ว เศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่สามของปี 2564 ลดลงจากไตรมาสที่สองของปี 2564 ร้อยละ 1.1 (QoQ_SA) รวม 9 เดือนแรกของปี 2564 เศรษฐกิจไทยขยายตัวร้อยละ 1.3

ด้านการใช้จ่าย การบริโภคภาคเอกชนและการลงทุนภาครัฐปรับตัวลดลง ขณะที่การส่งออกสินค้า การลงทุนภาคเอกชน และการใช้จ่ายภาครัฐขยายตัว

ด้านการผลิต สาขาการผลิตอุตสาหกรรม สาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร สาขาการก่อสร้าง สาขาการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า และสาขาไฟฟ้าและก๊าซฯ ปรับตัวลดลง ขณะที่สาขาการขายส่งการขายปลีกและการซ่อมแซมฯ ขยายตัว และสาขาเกษตรกรรมขยายตัวเร่งขึ้น

ประมาณการเศรษฐกิจ ปี 2564 - 2565

(%YoY)	2563	2564		ประมาณการ	
	ทั้งปี	Q2	Q3	2564	2565
GDP (CVM)	-6.1	7.6	-0.3	1.2	3.5 - 4.5
การลงทุนรวม ^{1/}	-4.8	7.6	-0.4	4.4	4.3
ภาคเอกชน	-8.4	9.2	2.6	4.3	4.2
ภาครัฐ	5.7	4.1	-6.0	4.8	4.6
การบริโภคภาคเอกชน	-1.0	4.8	-3.2	1.2	4.3
การอุปโภคบริโภคภาคครัวเรือน	0.9	1.0	2.5	2.3	0.3
มูลค่าการส่งออกสินค้า ^{2/}	-6.5	36.2	15.7	16.8	4.9
ปริมาณ ^{2/}	-5.8	30.9	12.2	13.3	4.4
มูลค่าการนำเข้าสินค้า ^{2/}	-13.8	41.8	31.8	23.2	5.7
ปริมาณ ^{2/}	-10.5	32.0	27.9	18.2	4.7
ดุลบัญชีเดินสะพัด	4.0	-3.5	-3.6	-2.5	1.0
ต่อ GDP (%)					
เงินเพื่อ	-0.8	2.4	0.7	1.2	0.9 - 1.9

หมายเหตุ: ^{1/} การลงทุนรวม หมายถึง การสะสมทุนถาวรเบื้องต้น

^{2/} ฐานข้อมูลดุลการชำระเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย

สินค้าส่งออกสำคัญ ในรูปดอลลาร์ สรอ.

%YoY	2563					2564			สัดส่วน Q3/63 (%)
	ทั้งปี	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	
สินค้าเกษตร	-1.2	-10.4	4.6	-7.8	10.2	18.3	29.3	43.9	6.5
ข้าว	-11.3	-24.9	0.7	-17.9	-0.9	-22.0	-38.8	16.5	1.3
ยาง	-14.9	-2.7	-41.0	-35.5	25.4	38.1	97.3	99.5	1.1
มันสำปะหลัง	5.3	-18.3	0.3	28.2	30.3	72.5	48.2	59.8	0.8
ผลไม้	11.8	-20.8	47.4	-3.3	11.0	16.8	52.3	71.4	1.8
สินค้าอุตสาหกรรม	-8.7	-2.7	-20.5	-10.0	-1.8	7.6	41.8	22.1	83.4
อาหาร	-6.2	3.3	-4.6	-8.7	-13.6	-6.6	4.6	2.7	7.0
น้ำตาล	-36.2	20.2	-27.8	-49.1	-67.3	-47.7	-21.7	-2.4	0.8
ปลากระป๋องและปลาแปรรูป	5.5	-3.4	17.9	10.2	-2.3	-2.4	-26.3	-24.7	1.4
ผลไม้กระป๋องแปรรูป	4.1	12.5	5.0	7.2	-6.0	-4.0	0.3	15.2	0.6
เครื่องดื่ม	-3.7	5.7	-11.0	0.3	-8.8	-0.4	17.8	-5.2	1.1
ผลิตภัณฑ์ยาง	23.4	7.3	23.4	34.2	29.7	52.8	40.0	10.4	2.7
อาหารสัตว์	18.7	10.3	24.0	18.0	22.5	27.7	21.2	19.6	0.8
อิเล็กทรอนิกส์	1.3	5.2	-6.7	1.5	4.9	10.7	32.6	21.0	15.4
- คอมพิวเตอร์	0.6	11.0	5.8	-14.4	2.6	2.5	24.2	89.0	0.2
- ชิ้นส่วนและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์	-2.4	15.0	-9.1	-1.8	-11.4	-5.0	37.6	26.1	5.8
- แผงวงจรรวมและชิ้นส่วน	-5.7	-6.3	-5.1	-9.7	-1.9	13.9	22.7	19.2	3.0
เครื่องใช้ไฟฟ้า	-0.2	5.9	-18.8	4.0	9.5	11.1	44.6	8.6	5.7
- เครื่องปรับอากาศ	-3.4	14.8	-28.8	-7.2	11.2	9.5	52.6	9.3	1.7
- ตู้เย็น	7.1	1.1	-12.8	21.9	18.4	19.3	51.0	-6.0	0.9
- ชิ้นส่วนเครื่องใช้ไฟฟ้า	2.8	12.7	-5.0	4.7	-0.5	5.7	24.6	18.3	1.9
ผลิตภัณฑ์โลหะ	-5.4	1.1	-20.0	-9.2	7.1	22.4	64.0	56.8	4.4
ยานยนต์	-17.6	-4.7	-47.7	-19.0	0.9	21.2	111.8	20.8	13.4
- รถยนต์นั่ง	-18.1	-7.3	-44.6	-22.2	1.6	13.2	89.1	8.7	3.7
- รถกระบะและรถบรรทุก	-31.9	-21.2	-66.4	-28.5	-10.1	44.8	190.5	18.7	2.4
- ชิ้นส่วนและอุปกรณ์ยานยนต์	-13.6	0.7	-45.0	-16.0	6.1	17.7	102.2	25.3	6.3
เครื่องจักรและอุปกรณ์	-8.0	-8.5	-23.4	-9.0	9.3	17.3	41.0	16.4	8.2
เคมีภัณฑ์	-10.9	-14.8	-20.4	-6.7	-0.7	16.6	68.1	52.5	2.9
ปิโตรเคมี	-10.4	-10.7	-18.9	-11.7	0.5	23.8	41.9	38.6	5.0
ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม	-26.8	-4.5	-42.9	-32.6	-27.6	-6.0	94.5	101.5	2.1
เครื่องใช้ในห้องน้ำและเครื่องสำอางค์	-13.1	-0.5	-26.3	-14.3	-8.5	-4.5	5.3	-2.4	1.3
สินค้าประมง	-15.2	-6.7	-12.7	-19.7	-19.8	-8.3	13.4	16.9	0.7
กุ้ง, ปู, กุ้ง และล็อบสเตอร์	-21.6	-13.8	-15.3	-27.0	-26.8	-3.2	16.0	25.0	0.3
ปลา	-3.0	2.3	9.4	-11.0	-10.8	-9.5	-2.1	10.5	0.2
สินค้าส่งออกอื่นๆ	58.7	212.1	68.5	27.3	-38.0	-86.3	-65.6	-74.7	8.5
ทองคำที่ยังไม่ขึ้นรูป	62.3	223.0	73.3	28.8	-37.5	-88.3	-67.3	-75.8	8.4
มูลค่าสินค้าส่งออกรวมตามสถิติศุลกากร	-5.9	1.2	-15.2	-7.7	-2.0	2.1	31.8	15.3	100.0
มูลค่าสินค้าส่งออกรวมตามสถิติศุลกากรชำระเงิน	-6.5	1.5	-17.8	-7.9	-1.4	5.0	36.2	15.7	99.1
มูลค่าสินค้าส่งออกไม่รวมทองคำ	-8.9	-3.1	-21.4	-10.3	-0.8	11.5	45.2	24.2	90.7

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

สินค้านำเข้าสำคัญ ในรูปดอลลาร์ สรอ.

%YoY	2563					2564			สัดส่วน Q3/63 (%)
	ทั้งปี	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	
สินค้าอุปโภคบริโภค	-7.9	-0.4	-14.7	-11.7	-4.6	3.4	26.0	18.5	12.4
อาหาร เครื่องดื่ม และผลิตภัณฑ์นม	4.0	11.1	-0.3	1.4	4.0	1.0	9.8	7.8	3.1
ผลิตภัณฑ์จากสัตว์และประมง	-6.9	-11.3	-22.2	-5.5	13.8	11.9	32.9	3.7	1.9
ยาและเวชภัณฑ์	-0.5	0.7	8.9	-1.1	-10.1	3.7	21.5	89.2	1.4
เครื่องประดับ (ยกเว้นไข่มุกและอัญมณี)	-36.9	-4.1	-61.2	-60.0	-13.1	-22.7	143.7	41.3	0.4
วัตถุดิบและสินค้าขั้นกลาง	-12.3	-2.1	-23.9	-19.1	-3.4	8.4	58.0	54.6	55.2
ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ และชิ้นส่วนเครื่องใช้ไฟฟ้า	1.6	1.4	-3.2	-0.03	8.1	13.8	28.1	26.4	15.8
- แผงวงจรรวมและชิ้นส่วน	8.3	2.7	5.6	7.6	17.1	17.2	26.4	26.1	6.6
วัสดุที่ทำด้วยโลหะ	-16.6	-6.4	-27.1	-27.2	-4.3	26.4	83.5	89.3	8.0
น้ำมันดิบ	-23.9	3.0	-52.9	-35.5	-7.4	-13.4	136.2	78.1	7.4
เคมีภัณฑ์	-4.9	-3.7	-10.4	-13.8	10.0	18.8	55.0	71.2	5.9
สินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป	-2.0	3.5	-6.0	-4.6	-1.1	4.1	47.7	49.7	4.3
สินค้าทุน	-12.0	-4.0	-18.3	-16.8	-8.9	10.1	28.0	23.0	24.3
เครื่องจักรกลอื่น ๆ และชิ้นส่วน	-11.7	0.8	-21.0	-18.7	-7.7	1.1	32.3	27.5	9.2
อุปกรณ์สื่อสารโทรคมนาคม	-4.6	-12.3	-1.4	7.4	-9.2	40.4	6.6	8.0	4.0
หม้อแปลง, เครื่องกำเนิดไฟฟ้า, มอเตอร์, และเครื่องเก็บประจุ	-4.7	-4.4	-12.9	-13.9	13.0	19.6	30.5	29.9	2.0
เครื่องจักร ตวง วัด	-16.6	-13.9	-31.2	-25.1	5.7	10.9	40.3	30.5	1.5
คอมพิวเตอร์	-1.6	-14.1	8.1	-1.6	-0.6	44.9	15.2	54.9	1.3
สินค้านำเข้าอื่น ๆ	-21.5	-6.4	-45.9	-35.7	-3.3	18.0	76.0	36.9	8.1
ยานยนต์	-22.8	-5.4	-39.3	-37.4	-10.0	9.4	78.5	49.7	4.1
- ชิ้นส่วนรถยนต์	-20.8	-5.7	-39.7	-37.0	0.7	14.1	81.2	61.8	3.2
ทองคำ (ไม่รวมทองคำรูปพรรณ)	-33.3	17.5	-76.1	-60.8	-4.1	135.5	156.6	66.9	1.6
มูลค่าสินค้านำเข้ารวมตามสถิติศุลกากร	-12.7	-2.9	-23.7	-19.4	-4.9	9.4	47.9	41.0	100.0
มูลค่าสินค้านำเข้ารวมตามสถิติศุลกากรชำระเงิน	-13.8	-3.1	-24.9	-20.1	-6.7	9.5	41.8	31.8	91.1
มูลค่าสินค้านำเข้าไม่รวมทองคำ	-13.1	-3.7	-23.0	-18.6	-6.8	5.1	40.5	31.1	89.5

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ความหมายของรายได้ประชาชาติแบบต่าง ๆ

1) ผลิตภัณฑ์ในประเทศเบื้องต้น (GDP: Gross Domestic Product)

คือมูลค่าของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ผลิตขึ้นได้ภายในประเทศ โดยยึดอาณาเขตทางการเมืองเป็นสำคัญ กล่าวคือสินค้าและบริการใดก็ตามที่ผลิตขึ้นภายในประเทศเราก็ถือว่าเป็นผลผลิตภายในประเทศนั้น โดยไม่คำนึงว่า ทรัพยากรที่นำมาผลิตสินค้านั้นเป็นของชนชาติใด

กล่าวโดยเจาะจงชาวต่างประเทศที่นำทรัพยากรเข้ามาตั้งโรงงานผลิตสินค้าในประเทศผลผลิตที่ได้จะรวมอยู่ใน GDP ของไทย ในทางตรงกันข้ามคนไทยที่นำทรัพยากรออกไปผลิตสินค้าในต่างประเทศผลผลิตที่ได้ก็จะรวมอยู่ใน GDP ของประเทศนั้น

GNP

Gross National Product

ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ

  @theGREEDISGOODS | GREEDISGOODS.COM

ความหมายของรายได้ประชาชาติแบบต่าง ๆ

2) ผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้น(GNP: Gross National Product) คือมูลค่าสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่เกิดขึ้น ด้วยทรัพยากรของประเทศในระยะเวลาหนึ่งในระบบเศรษฐกิจแบบเปิด รายได้ประชาชาติของประเทศ ก ไม่จำเป็นต้องเป็นสินค้าและบริการที่ผลิตในประเทศนั้นทั้งหมด ส่วนหนึ่งของสินค้าและบริการที่ผลิตในประเทศ ก อาจจะใช้ทรัพยากรที่เจ้าของเป็นชาวต่างประเทศ (เป็นตัวเลขที่ใช้บอกมูลค่าผลผลิตที่เกิดขึ้นจากประเทศนั้น)

ความหมายของรายได้ประชาชาติแบบต่าง ๆ

ดังนั้น จึงเป็นรายได้ประชาชาติของประเทศเจ้าของทรัพยากรนั้น ในทำนองเดียวกัน อาจจะมีผลิตด้วยทรัพยากรของประเทศ ก จึงเป็นรายได้ประชาชาติของประเทศ ก

ด้วยเหตุนี้รายได้ประชาชาติของระบบเศรษฐกิจแบบเปิดส่วนหนึ่งจะเป็นสินค้าและบริการที่ผลิตภายในประเทศนั่นเอง แต่อีกส่วนหนึ่งจะเป็นสินค้าและบริการที่ผลิตในประเทศอื่น

ดังนั้น **GNP** จะเท่ากับ **GDP** ในกรณีที่ไม่มี การเคลื่อนย้ายทรัพยากรระหว่างประเทศ

แต่ถ้ามีการเคลื่อนย้ายทรัพยากรระหว่างประเทศ ส่วนต่างระหว่าง **GNP** กับ **GDP** จะเท่ากับรายได้สุทธิจากต่างประเทศ

$$\text{GNP} = \text{GDP} + \text{รายได้สุทธิจากต่างประเทศ}$$

ความหมายของรายได้ประชาชาติแบบต่าง ๆ

รายได้สุทธิจากต่างประเทศจะมีค่าเป็นได้ทั้ง **ค่าบวก** และ **ค่าลบ**

กล่าวคือ

ถ้าทรัพยากร เช่น คนไทยไปทำงานหรือไปลงทุนต่างประเทศมีรายได้เข้าประเทศมากกว่าที่คนต่างประเทศมาลงทุนหรือทำงานในประเทศไทยรายได้สุทธิจากต่างประเทศจะมีค่าเป็นบวกทำให้ **GNP** มีค่ามากกว่า **GDP**

แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าคนต่างประเทศเข้ามาทำงานหรือลงทุนในประเทศไทยแล้วได้รายได้ส่งออกไป มากกว่าที่คนไทยนำเข้ารายได้จากต่างประเทศรายได้สุทธิจากต่างประเทศจะมีค่าเป็นลบทำให้ **GDP** มีค่ามากกว่า **GNP**

ความหมายของรายได้ประชาชาติแบบต่าง ๆ

3) ผลิตภัณฑ์ในประเทศสุทธิ (NDP : Net Domestic Product) คือผลิตภัณฑ์ในประเทศเบื้องต้น (GDP) หักด้วยค่าเสื่อมราคา

$$(NDP = GDP - \text{ค่าเสื่อมราคา})$$

ทรัพย์สินถาวร)

ความหมายของรายได้ประชาชาติแบบต่าง ๆ

4) ผลิตภัณฑ์ประชาชาติสุทธิ (NNP : Net National Product) ($NNP = GNP - \text{ค่าเสื่อมราคา}$)

คือผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้น (GNP) หักด้วยค่าเสื่อมราคา สาเหตุที่นำค่าเสื่อมราคามาหักออก เพราะต้องการเฉพาะมูลค่าของ ผลผลิตสุทธิที่ประเทศผลิตได้จริง เราทราบแล้วว่าในการผลิตสินค้านั้น ทุนส่วนหนึ่งจะถูกใช้หมดไปในการผลิตในลักษณะที่ทำให้ทุนนั้นเกิดการสึกหรอหรือเสื่อมค่าลงไปทีละน้อย

ความหมายของรายได้ประชาชาติแบบต่าง ๆ

ด้วยเหตุนี้ส่วนหนึ่งของสินค้าและบริการที่ผลิตได้ในงวดนั้นจึง
ต้องใช้สำหรับทดแทนทุนเก่าที่สึกหรอของงวดนั้น

ดังนั้นสินค้าและบริการที่ผลิตได้ทั้งหมดในงวดนี้จึงยังไม่ใช่
ผลิตภัณฑ์ประชาชาติสุทธิที่ระบบเศรษฐกิจผลิตได้แท้จริง
จำเป็นต้องหักด้วยค่าเสื่อมราคาเสียก่อน

ความหมายของรายได้ประชาชาติแบบต่าง ๆ

5) รายได้ประชาชาติ (NI : National Income) หมายถึง ผลิตภัณฑ์ประชาชาติสุทธิ (NNP) นั้นเอง แต่เป็นการพิจารณาคนละด้าน กล่าวคือรายได้ประชาชาติ (NI) เป็นผลิตภัณฑ์ประชาชาติสุทธิตามราคาปัจจัยการผลิต ส่วนผลิตภัณฑ์ประชาชาติสุทธิ (NNP) เป็นการพิจารณาตามราคาตลาด

ความหมายของรายได้ประชาชาติแบบต่าง ๆ

ด้วยเหตุนี้เองเพื่อป้องกันความสับสนจึงได้เรียกชื่อแตกต่างกัน ข้อแตกต่างระหว่าง
ราคาปัจจัยการผลิตและราคาตลาดคือ

ราคาปัจจัยการผลิตหมายถึงค่าใช้จ่ายโดยตรงในการผลิตซึ่งได้แก่ ค่าจ้าง ค่าเช่า
ดอกเบี้ยว และกำไร

ส่วนราคาตลาดนอกจากจะรวมมูลค่าปัจจัยการผลิตแล้วยังรวมภาษีทางอ้อมธุรกิจ
อีกด้วย ดังนั้น

การหามูลค่า **NI** จาก **NNP** จึงจำเป็นต้องหักด้วยภาษีทางอ้อมธุรกิจ ดังนี้

$$NI = NNP - \text{ภาษีทางอ้อมธุรกิจ}$$

ในกรณีที่ไม่มีภาษีทางอ้อมธุรกิจ $NNP = NI$

ความหมายของรายได้ประชาชาติแบบต่าง ๆ

6) รายได้ส่วนบุคคล (PI: Personal Income)

คือรายได้ทั้งหมดก่อนหักภาษีเงินได้ที่ครัวเรือนได้รับจริง แตกต่างจากรายได้ประชาชาติคือ **รายได้ประชาชาติ**เป็นรายได้ที่เกิดขึ้นจริงจากการ**ผลิต**ซึ่งไม่จำเป็นต้องกลายเป็นรายได้ส่วนบุคคลทั้งหมด เพราะแม้รายได้จะเกิดขึ้นแล้วก็ตาม แต่**ถ้าหน่วยผลิตยังไม่จ่ายให้แก่ครัวเรือนก็ไม่ถือเป็นรายได้ส่วนบุคคล** ได้แก่ ภาษีประกันสังคม ภาษีเงินได้บริษัท เงินกำไรที่ยังไม่ได้นำมาจัดสรร

ความหมายของรายได้ประชาชาติแบบต่าง ๆ

นอกจากนั้นรายได้ส่วนบุคคลยังรวมรายได้ที่ไม่ได้เกิดจากการผลิตโดยตรง เช่น เงินโอนต่าง ๆ ดอกเบี้ยที่เอกชนได้รับจากรัฐบาล เป็นต้น ดังนั้น

รายได้ส่วนบุคคล = รายได้ประชาชาติ - (ภาษีประกันสังคม + ภาษีรายได้บริษัท + กำไรที่ยังไม่ได้จัดสรร) + เงินโอน + ดอกเบี้ยที่เอกชนได้รับจากรัฐบาล

ความหมายของรายได้ประชาชาติแบบต่าง ๆ

7) รายได้ที่ใช้จ่ายได้จริง (DI: Disposable Income)

คือ รายได้ทั้งหมดที่ครัวเรือนได้รับมา (PI) ส่วนหนึ่งจะต้องจ่ายเสียภาษีเงินได้ส่วนบุคคลที่เหลือจึงจะสามารถนำไปใช้จ่ายได้ รายได้ตัวนี้ แสดงถึงอำนาจซื้อที่แท้จริงของประชาชนรวมทั้งความสามารถในการออมด้วย

$$DI = PI - \text{ภาษีเงินได้}$$

ความหมายของรายได้ประชาชาติแบบต่าง ๆ

๘) รายได้เฉลี่ยต่อบุคคล (Per Capita Income) คือ รายได้ถัวเฉลี่ยของบุคคลในประเทศ คำนวณจากผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้น (GNP) หรือ รายได้ประชาชาติ (NI) หรือรายได้ส่วนบุคคล (PI)หาร ด้วยจำนวนประชากร เขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$\text{รายได้เฉลี่ยต่อบุคคล} = \frac{\text{ผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้นปีที่ } n}{\text{จำนวนประชากรปีที่ } n}$$

ความหมายของรายได้ประชาชาติแบบต่าง ๆ

รายได้ต่อบุคคลใช้ประโยชน์สำหรับเปรียบเทียบฐานะเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ประเทศที่มีรายได้ต่อบุคคลสูงกว่าแสดงว่ามีความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจมากกว่าการที่ไม่ใช้รายได้ประชาชาติเป็นเครื่องเปรียบเทียบความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

เพราะเหตุว่า แต่ละประเทศมีพลเมืองไม่เท่ากัน บางประเทศมีพลเมืองมาก บางประเทศมีพลเมืองน้อย

ดังนั้นการที่รายได้ประชาชาติของประเทศหนึ่งสูงกว่าอีกประเทศหนึ่ง อาจไม่ได้แสดงประเทศนั้นมีฐานะทางเศรษฐกิจดีกว่าแต่มีสาเหตุมาจากมีพลเมืองมากกว่า

ความหมายของรายได้ประชาชาติแบบต่าง ๆ

๑) ผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP : Gross Province Product)

คือ มูลค่าของรายได้ประชาชาติที่ผลิตขึ้นได้ภายในจังหวัดใดจังหวัดหนึ่งในรอบระยะเวลาที่กำหนดปกติคิด 1 ปี

มูลค่าของผลิตภัณฑ์จังหวัดที่คำนวณได้มาจากมูลค่าผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้ภายในจังหวัดแบ่งเป็นหมวดใหญ่ ๆ ได้แก่

สาขาเกษตรกรรม อุตสาหกรรม ก่อสร้าง ไฟฟ้าและพลังน้ำ การคมนาคมขนส่ง การขายส่งขายปลีกอสังหาริมทรัพย์ การประกันภัยและการธนาคาร ให้เช่าทรัพย์สิน การบริหารสาธารณะและการป้องกันประเทศและการบริการ

ความหมายของรายได้ประชาชาติแบบต่าง ๆ

ซึ่งแต่ละสาขาสามารถแบ่งเป็นสาขาย่อยได้อีก
เช่น สาขาเกษตรกรรม จะรวมผลิตภัณฑ์อยู่ใน
สาขานี้คือ พืช ปศุสัตว์ ประมง ป่าไม้ และการ
บริการทางการเกษตร เป็นต้น

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช)

1 สาขาประชากรศาสตร์ ประชากรและเคหะ

2 สาขาแรงงาน

3 สาขาการศึกษา

4 สาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

5 สาขาสุขภาพ

6 สาขาสวัสดิการสังคม

7 สาขาหญิงและชาย

8 สาขารายได้และรายจ่ายของครัวเรือน

9 สาขายุติธรรม ความมั่นคง การเมืองและการปกครอง

10 สาขานโยบายประชาชาติ

11 สาขาเกษตรและประมง

12 สาขาอุตสาหกรรม

13 สาขาพลังงาน

14 สาขาการค้า และราคา

15 สาขาการขนส่งและโลจิสติกส์

16 สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

17 สาขาการท่องเที่ยวและกีฬา

18 สาขาการเงิน การธนาคาร และการประกันภัย

19 สาขาการคลัง

20 สาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม

21 สาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความหมายของรายได้ประชาชาติแบบต่าง ๆ

10) ผลิตภัณฑ์ภาค (GRP: Gross Regional Product)

คือ มูลค่าของรายได้ประชาชาติที่ผลิตขึ้นในภาคใดภาคหนึ่งในรอบระยะเวลาที่กำหนดปกติคิด 1 ปี

ผลิตภัณฑ์ภาคจะแบ่งตามหมวดใหญ่ เช่นเดียวกับผลิตภัณฑ์จังหวัด ผลิตภัณฑ์ภาคหาได้จากการรวมผลิตภัณฑ์จังหวัดในภูมิภาคเข้าด้วยกัน

ความหมายของรายได้ประชาชาติแบบต่าง ๆ

การใช้ข้อมูลตัวเลขรายได้ประชาชาติที่ใช้กันบ่อย ๆ

ได้แก่ **ผลิตภัณฑ์ในประเทศเบื้องต้น (GDP)** **ผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้น (GNP)** **ผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP)** และ **ผลิตภัณฑ์ภาค (GRP)** หน่วยงานที่ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลและจัดทำบัญชีรายได้ประชาชาติ คือ **กองบัญชีประชาชาติ** สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ความหมายของรายได้ประชาชาติแบบต่าง ๆ

อย่างไรก็ตาม**บัญชีรายได้ประชาชาติ** เป็นการคำนวณมูลค่า**สินค้าและบริการที่ผลิตขึ้นภายในประเทศ** ซึ่งสินค้าและบริการต่าง ๆ มีมากมาย

ดังนั้นการคำนวณ**บัญชีรายได้ประชาชาติ**จึงเป็นเรื่องที่ยุ่งยาก
ซับซ้อนต้องมี**เครื่องมือที่จะคอยตรวจสอบข้อมูล**ให้ถูกต้อง
แม่นยำเป็นที่เชื่อถือของสาธารณะและได้รับการยอมรับ

โดยทั่วไปแต่ทั้งนี้**บัญชีรายได้ประชาชาติ**ก็มีประโยชน์และขอ
พึงระวังในการใช้อยู่มากเช่นกัน

การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic Growth)

การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic growth)

หมายถึง การขยายตัวหรือการเพิ่มขึ้นของ ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติที่แท้จริงแสดงถึงความสามารถของประเทศที่เพิ่มขึ้นจากการผลิตสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้เพิ่มขึ้น

สิ่งที่ใช้วัดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ คือ อัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้ประชาชาติ (Growth rate)

การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic Growth)

การพัฒนาเศรษฐกิจ (Economic development)

หมายถึง การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ ส่งผลให้
สวัสดิการของประชาชนดีขึ้น มีคุณภาพชีวิตมีความเป็นอยู่
ที่ดีขึ้น

การพัฒนา = การเจริญเติบโต + การเปลี่ยนแปลง

การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic Growth)

อย่างไรก็ตามเราสามารถสรุปความหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจได้ว่าเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยสม่ำเสมอและเป็นเวลายาวนาน ซึ่งทำให้รายได้เฉลี่ยที่แท้จริงต่อบุคคลสูงขึ้นและจะต้องมีการกระจายรายได้อย่างเสมอภาค ประชากรส่วนใหญ่ต้องได้รับประโยชน์จากรายได้ที่เพิ่มขึ้นอย่างเท่าเทียมกันและสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างสะดวกสบาย รวมถึง

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจสังคม ทัศนคติ ระบบการเมือง การบริหารการศึกษาและ ค่านิยมต่าง ๆ ของสังคม

การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic Growth)

จะเห็นว่าการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมีความหมายใกล้เคียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจ แต่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมีความหมายที่แคบกว่าการพัฒนาเศรษฐกิจ

เพราะการ เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ คือการเพิ่มขึ้นของกำลังการผลิต ประสิทธิภาพการผลิตโดยไม่คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การบริหาร การกระจายรายได้และอื่นๆ ทำให้บางประเทศ เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยปราศจากการพัฒนาเศรษฐกิจ

PPA110วิชา สังคมและเศรษฐกิจไทย Thai Social and Economic Structure

By Dr. Phudit Nokhuntod

วิทยาลัยการเมืองและการปกครอง
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

อาหารแพงเพราะเงินเฟ้อ

รัฐบาลชี้เป็นไปตามกลไกตลาดโลก!

เตือนภาวะ “รายได้ลด-รายจ่ายเพิ่ม” ช้ำเต็มคนไทย

ตลาดการเงิน

ตลาดการเงิน (Financial Markets) คือตลาดที่อำนวยความสะดวกในการโอนเงินจากหน่วยเศรษฐกิจที่มีเงินออมไปยังหน่วยเศรษฐกิจที่ต้องการเงินลงทุน

ตลาดการเงินจะทำหน้าที่เป็นตัวกลางทางการเงิน (Intermediaries) ตลาดการเงินประกอบด้วยตลาดเงินและตลาดทุน

โดยทั่วไปตลาดการเงินมีการจำแนกประเภทตามระยะเวลาของตราสารทางการเงินที่ออกเพื่อระดมเงินออมหรือการให้สินเชื่อ จำแนกได้ 2 ประเภท คือ ตลาดเงิน (Monetary Markets) และตลาดทุน (Capital Markets)

ตลาดเงิน

เนื่องจากตลาดการเงินเป็นตัวกลางทางการเงินระหว่างผู้มีเงินออมและผู้ที่ต้องการเงินลงทุน ดังนั้น ผู้ให้กู้และผู้กู้จะไม่มีการติดต่อกันโดยตรง แต่จะทำการผ่านสถาบันการเงินที่เป็นตัวกลางในตลาดการเงินเท่านั้น องค์ประกอบของตลาดเงิน ประกอบด้วย 3 ฝ่าย

ตลาดเงิน

ประเภทของเอกสารเครดิตหรือตราสารในตลาดเงินที่นิยมของผู้มีเงินออมในตลาดเงินของประเทศไทยปัจจุบัน เช่น

๑. เงินฝาก ได้แก่ เงินฝากออมทรัพย์หรือสะสมทรัพย์ เงินฝากประจำ ๓ เดือน ๖ เดือน ๑ ปี เป็นต้น

๒. บัตรเงินฝากเปลี่ยนมือได้ ตราสารแสดงการฝากเงินกับธนาคารที่สามารถแลกเปลี่ยนมือได้โดยตรง

๓. ตั๋วเงินคลัง เป็นตราสารหนี้ของรัฐบาลที่ออกโดยกระทรวงการคลัง มีอายุไม่เกิน ๑ ปี ตั๋วเงินคลังเป็นตราสารที่ไม่จ่ายผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ย แต่จะให้ผลตอบแทนในลักษณะของส่วนลด การซื้อขายตั๋วเงินคลังจึงซื้อขายกันที่ราคาต่ำกว่าราคารัที่ตราไว้

ตลาดการเงิน

๔. ตัวแลกเงิน เป็นตราสารการเงินระยะสั้นของภาคเอกชนส่วนใหญ่จะมีธนาคารหรือสถาบันการเงินค้ำประกัน หรือรับรอง หรือสลักหลังอย่างไม่มีเงื่อนไข

๕. ตัวสัญญาใช้เงิน เป็นตราสารการเงินระยะสั้นโดยส่วนใหญ่จะเปลี่ยนมือไม่ได้ และมักจะแสดงข้อความนั้นไว้บนหน้าตัว หากตัวสัญญาใช้เงินนั้นมีธนาคารหรือสถาบันการเงินค้ำประกัน หรือรับรอง ตัวสัญญาใช้เงินนั้นก็สามารถนำมาซื้อขายในตลาดเงินได้

ตลาดเงิน

ตลาดการเงินสามารถจำแนกย่อยได้เป็นตลาดเงินในระบบ และตลาดเงินนอกระบบ

๑. ตลาดเงินในระบบ เป็นตัวกลางทางการเงินซึ่งประกอบด้วยสถาบันการเงินที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และบริษัททรัพย์

การให้เครดิตที่สำคัญในตลาดเงินในระบบ ได้แก่ การกู้ยืมระหว่างธนาคาร หรือ ซึ่งมีระยะเวลาตั้งแต่ ๑ วันขึ้นไป การเบิกเกินบัญชี การขายลดตั๋วเงิน และการออกตั๋วเงินคลัง เป็นต้น

๒. ตลาดเงินนอกระบบ เป็นแหล่งที่มีการกู้ยืมโดยไม่มีกฎหมายรับรองสถานภาพของผู้ให้กู้ การให้เครดิตที่เกิดขึ้นในทางปฏิบัติที่สำคัญ ได้แก่ การเล่นแชร์ การให้กู้ และการขายฝากสิ่งของมีค่า

ตลาดการเงิน

ความแตกต่างที่สำคัญระหว่างตลาดเงินในระบบและนอกระบบ

ตลาดเงินในระบบและนอกระบบมีลักษณะสำคัญที่แตกต่างกัน สรุปได้ ๔ ประการ ได้แก่

๑. ขนาดตลาด

ประเทศกำลังพัฒนาจะมีขนาดตลาดเงินนอกระบบใหญ่กว่าตลาดเงินในระบบ เนื่องจากแหล่งเงินทุนในระบบยังมีไม่เพียงพอ หรือมีเงื่อนไขซึ่งสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ยาก ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ยังคงต้องพึ่งพาตลาดเงินนอกระบบ แม้ว่าจะมีความเสี่ยงและต้นทุนสูงกว่าแหล่งทุนในระบบก็ตาม (แต่ประเทศที่พัฒนาแล้วตรงกันข้าม)

ตลาดเงิน

๒. ระเบียบกฎหมาย

เนื่องจากตลาดเงินในระบบประกอบด้วยสถาบันการเงินที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย การดำเนินงานของสถาบันการเงินเหล่านี้ จึงมีระเบียบที่ชัดเจนแน่นอนภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย ซึ่งรวมถึงการกำหนดอัตราดอกเบี้ยระหว่างผู้ให้กู้และผู้กู้จะต้องไม่เกินตามที่อัตรากฎหมายกำหนด

แต่ในส่วน of ตลาดเงินนอกระบบเป็นแหล่งที่มีการกู้ยืมโดยไม่มีกฎหมายรับรอง สถานภาพของผู้ให้กู้ทำให้ขาดกฎระเบียบที่ชัดเจนแน่นอน แต่ขึ้นอยู่กับความพอใจของผู้ให้กู้ ซึ่งมักสูงกว่าตลาดในระบบและเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด

ตลาดการเงิน

๓. อัตราดอกเบี้ย

การที่ตลาดเงินในระบบขาดหลักเกณฑ์ในการให้กู้ที่ชัดเจน ประกอบกับการให้กู้นอกระบบมีความเสี่ยงสูงกว่าตลาดเงินในระบบ เนื่องจากส่วนใหญ่ไม่มีหลักประกันการกู้และไม่มีหลักการพิจารณาให้เครดิตตามหลักวิชาการ การให้กู้ส่วนใหญ่เป็นไปตามความพอใจของผู้ให้กู้ ในขณะที่ผู้กู้ยังจำเป็นต้องพึ่งพาเงินนอกระบบอยู่ ดังนั้น เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการผิดนัดชำระหนี้ ผู้ให้กู้จึงกำหนดอัตราดอกเบี้ยไว้สูงกว่าตลาดเงินในระบบมาก

ตลาดเงิน

๔. การควบคุมดูแล

การควบคุมดูแลตลาดเงินในระบบกระทำได้อย่างทั่วถึงเพราะอยู่ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย ทำให้การดำเนินงานของสถาบันการเงินต่างๆ อยู่ภายในขอบเขตของระบบทะเบียน และมีสถิติต่างๆ ที่สามารถเข้าถึงได้ชัดเจนแน่นอน ทำให้ง่ายต่อการควบคุมดูแลและสามารถดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจให้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการได้

ในขณะที่ตลาดการเงินนอกระบบไม่มีกฎเกณฑ์รับรองสถานภาพจึงอยู่นอกขอบเขตของระบบทะเบียน ทำให้ขาดสถิติที่จะทำให้ทราบถึงขนาดและความสำคัญของตลาดได้อย่างชัดเจนแน่นอน การควบคุมดูแลการดำเนินงานของตลาดการเงินนอกระบบจึงไม่สามารถกระทำได้อย่างใกล้ชิดในอันที่จะก่อให้เกิดความเป็นธรรมทั้งฝ่ายผู้กู้และผู้ให้กู้

ตลาดทุน

ตลาดทุน (Capital Market) คือ ตลาดที่มีการออกตราสารระดมเงิน
ออมระยะยาวและให้สินเชื่ระยะยาวมากกว่า ๑ ปีขึ้นไป เช่น เงินฝาก
ประจำ หุ้นกู้ หุ้นสามัญ และพันธบัตร

ทั้งนี้ตลาดทุนถือว่าเป็นตัวกลางที่เชื่อมโยงโดยตรงระหว่างผู้มีเงินออม
และผู้ที่ต้องการเงินลงทุน เช่น ตลาดตราสารทุนหรือตลาดหลักทรัพย์ ซึ่ง
จำแนกออกเป็น ๒ ตลาดคือ ตลาดแรก และตลาดรอง

ตลาดทุน

๑. ตลาดแรก คือ ตลาดที่ซื้อขายหลักทรัพย์ออกใหม่เป็นครั้งแรกเป็นการซื้อขายหลักทรัพย์ที่หน่วยธุรกิจผู้ออกหลักทรัพย์ได้รับเงินทุนจากผู้ซื้อหลักทรัพย์ใหม่ ในทางเศรษฐศาสตร์ถือว่าการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดแรกคือ การลงทุนที่แท้จริง เพราะมีการนำไปลงทุนขยายกิจการหรือธุรกิจ อันก่อให้เกิดการจ้างงานและผลผลิตขึ้นในระบบเศรษฐกิจ และทำให้เศรษฐกิจเติบโตขึ้นในที่สุด

ตลาดทุน

๒. ตลาดรอง คือ ตลาดที่ซื้อขายหลักทรัพย์ที่เคยออกมาแล้วหรือเคยผ่านการซื้อขายในตลาดแรก ในทางเศรษฐศาสตร์การซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดรองมิใช่การลงทุนแท้จริง เพราะหน่วยธุรกิจผู้ออกหลักทรัพย์มีได้รับเงินทุนจากการซื้อขายเหล่านั้น

การซื้อขายหลักทรัพย์เป็นเพียงการเปลี่ยนมือระหว่างผู้ถือหลักทรัพย์ด้วยกันซึ่งส่วนมากเป็นการเก็งกำไรอย่างไรก็ตาม ตลาดรองก็มีบทบาทสนับสนุนตลาดแรก เพราะทำให้ผู้ซื้อหลักทรัพย์ในตลาดแรกมีความมั่นใจว่าจะสามารถแลกเปลี่ยนหลักทรัพย์เป็นเงินสดได้ในเวลาที่ต้องการ

สภาพคล่องนี้เป็นการจูงใจให้ประชาชนซื้อหลักทรัพย์ออกใหม่ รวมถึงกำไรที่คาดว่าจะได้รับการขายหลักทรัพย์ที่ถืออยู่ออกไป ตลาดรองจึงช่วยกระตุ้นให้ตลาดแรกเติบโตขึ้นด้วย

ตลาดทุน

จำแนกตลาดทุนออกตามช่องทางระดมเงินทุนได้เป็น ๓ ประเภท คือ

๑. ตลาดตราสารทุน เป็นตลาดซื้อขายเอกสารเครดิตประเภทหุ้นสามัญ
หุ้นบุริมสิทธิ

๒. ตลาดตราสารหนี้ เป็นตลาดซื้อขายเอกสารเครดิตประเภทพันธบัตร
รัฐบาล พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ หุ้นกู้ภาคเอกชน

๓. ตลาดตราสารอนุพันธ์ เป็นตลาดซื้อขายเอกสารเครดิตสมัยใหม่ที่
พัฒนาขึ้นโดยมีความเชื่อมโยงหรืออ้างอิงกับตราสารในตลาดตราสารทุนและ
ตลาดตราสารหนี้ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการลดความเสี่ยงจากการลงทุนใน
ตลาดตราสารทั้ง ๒ แห่ง

ตลาดทุน

องค์ประกอบของตลาดทุนโดยทั่วไป ประกอบด้วย

ผู้ลงทุน (ผู้ซื้อหรือขายหลักทรัพย์)

สถานที่ซื้อขายหลักทรัพย์

นายหน้าหลักทรัพย์(Broker)

ผู้ค้าหลักทรัพย์ (Dealer)

PPA110วิชา สังคมและเศรษฐกิจไทย Thai Social and Economic Structure

By Dr. Phudit Nokhuntod

วิทยาลัยการเมืองและการปกครอง
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ลักษณะเศรษฐกิจไทย

จากการศึกษาวิวัฒนาการของระบบเศรษฐกิจไทยในบทที่ผ่านมาจะพบว่า ระบบเศรษฐกิจไทย เป็นระบบเศรษฐกิจเสรีระบบเปิดที่พึ่งพิงต่างประเทศเกือบทุกด้าน จากระบบเศรษฐกิจแบบธรรมชาติที่ผลิตเพื่อยังชีพเป็นหลัก ในช่วงก่อน สนธิสัญญาเบาว์ริงเป็นระบบเศรษฐกิจที่ผลิตเพื่อการค้า ในช่วงระยะเวลาที่สืบกว่า ปีที่ผ่านมา นับตั้งแต่ประเทศไทยเริ่มใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 1 ในปี พ.ศ.2504 ส่งผลทำให้ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการผลิตจากการ ผลิตสินค้าเกษตรเป็นการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกเป็นหลัก

ลักษณะเศรษฐกิจไทย

1. ระบบเศรษฐกิจไทยเป็นระบบเศรษฐกิจเสรีระบบเปิด (Open Economy)

ระบบเศรษฐกิจไทยถือว่าเป็นระบบเศรษฐกิจแบบเปิดโดยวัดจากขนาดของการเปิดประเทศ เมื่อพิจารณามูลค่าการค้าระหว่างประเทศซึ่งประกอบไปด้วยมูลค่าการส่งออกและมูลค่าการนำเข้า เปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น (**GDP**) แล้วพบว่าขนาดการเปิดประเทศของไทยมี ขนาดสูงเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ สาเหตุเนื่องจากประเทศไทยพึ่งพิงต่างประเทศในทุกๆ ด้านทั้งตลาดสินค้า ส่งออก พึ่งพิงสินค้าทุน วัตถุดิบชั้นกลาง พึ่งพิงเทคโนโลยีและพึ่งพิงเงินทุนจากต่างประเทศ

10 อันดับ สินค้าส่งออกไทย ปี63

5 อันดับแรก

สินค้านำเข้าของไทย เมษายน 2020

1

เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ
มูลค่า \$ 1,438 ล้าน - 19.14%

2

เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ
มูลค่า \$ 1,418 ล้าน - 3.58%

3

น้ำมันดิบ
มูลค่า \$ 1,375 ล้าน - 29.87%

4

เคมีภัณฑ์
มูลค่า \$ 1,339 ล้าน + 1.06%

5

ผ้าและเครื่องแต่งกาย

10 อันดับ ส่งออก-นำเข้า ตำนานอรัญประเทศ

(ตุลาคม-พฤศจิกายน 2563) หน่วย : ล้านบาท

อันดับ	ส่งออก		นำเข้า	
	สินค้า	มูลค่า	สินค้า	มูลค่า
1	รถชุดตีนตะขาบ	1,610	ส่วนประกอบมอเตอร์	278
2	รถยนต์ 	1,160	เศษอะลูมิเนียม	231
3	อะไหล่รถจักรยานยนต์	715	เลนส์แว่นตา	209
4	เครื่องยนต์ รถจักรยานยนต์ 	610	หัวมันสำปะหลัง 	157
5	เครื่องดื่มชนิดไม่อัดลม	574	พริก	144
6	เครื่องนวดเกี่ยวข้าว	48	เศษทองแดง	133
7	สุกรมี่ชีวิต 	429	แผ่นวงจรพิมพ์	115
8	รถแทรกเตอร์	368	แม็กนีโตจูดระเบิด	112
9	สายไฟฟ้า	236	มอเตอร์	86
			กระแสดรงขนาดเล็ก	
10	ปูนซีเมนต์ 	133	เมล็ดถั่วเหลือง 	86
 อื่นๆ		6,160	อื่นๆ	1,250
รวม		12,482	รวม	2,807

ที่มา: ตำนานอรัญประเทศ

ประชาชาติกราฟิก

ลักษณะเศรษฐกิจไทย

ขนาดการเปิดประเทศ หมายถึงมูลค่าการค้าระหว่างประเทศ เมื่อเทียบกับมูลค่าผลผลิต ภายในประเทศหรือเทียบกับผลิตภัณฑ์ ภายในประเทศเบื้องต้น(**GDP**)ซึ่งคิดเป็นหน่วยร้อยละ เนื่องจาก ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีระบบเศรษฐกิจแบบเปิด(**Open economy**)การค้าระหว่างประเทศเพิ่มขึ้น อย่างรวดเร็วขนาด การเปิดประเทศคำนวณจากสูตรดังนี้

ลักษณะเศรษฐกิจไทย

$$O = \frac{X + M}{GDP} \times 100$$

โดยที่

O = ขนาดการเปิดประเทศ

X = มูลค่าการส่งออก

M = มูลค่าการนำเข้า

GDP = Gross Domestic Products (ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น)

ลักษณะเศรษฐกิจไทย

ผลกระทบของการเพิ่มขึ้นของขนาดการเปิดประเทศ ประเทศไทยได้เข้าสู่กระแสโลกาภิวัตน์ (**Globalization**) อย่างเต็มตัวเนื่องจากขนาดการเปิดประเทศของไทยมีสัดส่วนที่สูงมากเมื่อเทียบกับ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศจากขนาดการเปิดประเทศของไทยที่มีสัดส่วนสูงเกินร้อยละแปดสิบ จะทำให้ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นทั่วโลก ซึ่งผลกระทบที่อาจจะได้รับ พอจะจำแนกได้ดังนี้

ลักษณะเศรษฐกิจไทย

1) ผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ เนื่องจากประเทศไทยมีขนาดการส่งออกสินค้าและขนาด การนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศอยู่ในสัดส่วนที่สูง เมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ในขณะที่ปัญหาการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศมีความรุนแรงมากขึ้นจากมาตรการการกีดกันทางการค้าในหลายรูปแบบ ประกอบกับความได้เปรียบในการแข่งขันของประเทศไทยลดลงเมื่อ พิจารณาเป็นรายสินค้า

ลักษณะเศรษฐกิจไทย

ประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกสินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรม
เกษตร ในตลาดโลกต่ำลง ประกอบกับความได้เปรียบในการแข่งขันของ
ประเทศไทยลดลงจากอดีตที่ประเทศไทยเคยได้เปรียบในการแข่งขันด้านค่าจ้าง
แรงงานที่ต่ำและทรัพยากรที่สมบูรณ์ทำให้มูลค่าการส่งออกลดลงหรือเพิ่มขึ้น
ต่ำกว่าเป้าหมายที่วางไว้ส่งผลต่อขนาดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ไม่
เป็นไปตามเป้าหมาย

ลักษณะเศรษฐกิจไทย

2) ผลกระทบต่อความมั่นคง ประเทศไทยมีขนาดการเปิดประเทศที่เปิดอย่างเต็มที่ถ้าเกิดเหตุการณ์ที่จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลกแล้วประเทศไทยจะได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง เช่น เกิดสงครามระหว่างประเทศหรือสงครามโลกขึ้น ประเทศไทยจะได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงเนื่องจากประเทศไทย มีการพึ่งพิงต่างประเทศสูง ถ้าการค้าระหว่างประเทศหยุดชะงักลง จะกระทบกับเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศอย่างมากเนื่องจากขาดแคลน **เชื้อเพลิง วัตถุดิบ** โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยยังชีพอันได้แก่ **ยา เวชภัณฑ์ เครื่องนุ่งห่มและอาหาร** สำหรับเลี้ยงประชากร

ความหมายของวัตถุดิบ

วัตถุดิบ (raw material) หมายถึง วัตถุดิบที่นำมาใช้ในการผลิต และกลายเป็นส่วนหนึ่งของ สินค้าสำเร็จรูป ตัวอย่างเช่น ไม้ สัก สีตะปูและกาว ถือเป็นวัตถุดิบของกิจการที่ผลิตเฟอร์นิเจอร์ หรือ ผ้า ด้าย กระดุม ชิบ เป็นวัตถุดิบของกิจการที่ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป เนื่องจากวัตถุดิบเป็นส่วนหนึ่งของ สินค้าสำเร็จรูป ต้นทุนของวัตถุดิบสามารถที่จะคำนวณได้ในตัวสินค้าที่ผลิตหรือกรรมวิธีในการผลิต

ลักษณะเศรษฐกิจไทย

3) ผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมไทย การเปิดประเทศอย่างกว้างขวางส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมไทยอย่างรุนแรง เช่น วัฒนธรรมการบริโภคแบบวัตถุนิยม วัฒนธรรมการแต่งกายที่ลอกเลียนแบบตะวันตกซึ่งไม่เหมาะสมกับประเพณีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม ประกอบกับกระแสโลกาภิวัตน์ที่รุนแรงและรวดเร็วทำให้การรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกขาดการกลั่นกรองถึงความเหมาะสมทำให้สภาพสังคมของไทยเปลี่ยนแปลงไป

ลักษณะเศรษฐกิจไทย

4) ผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต เนื่องจากระบบเศรษฐกิจไทยก้าวเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจแบบ อุตสาหกรรมอย่างเต็มรูปแบบทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ต้องเร่งรีบให้ทันเวลามีเวลาให้กับครอบครัวน้อยลงขนาดของครอบครัวเล็กลงและเป็น**ครอบครัวเดี่ยว**มากขึ้น มีผลต่อความใกล้ชิดระหว่างพ่อแม่ และลูกทำให้เยาวชนของชาติขาดความอบอุ่นหันไปพึ่งพายาเสพติด สร้างปัญหาให้สังคมและก่ออาชญากรรมเพิ่มขึ้น

ลักษณะเศรษฐกิจไทย

2. ระบบเศรษฐกิจไทยเป็นระบบเศรษฐกิจแบบทวิลักษณ์ (Duality Economy)

ความหมายของเศรษฐกิจทวิภาคหรือทวิลักษณ์

เศรษฐกิจทวิภาคหรือทวิลักษณ์ หมายถึง ระบบเศรษฐกิจที่บางภาคเศรษฐกิจยังล้าหลังอยู่ในขณะที่ภาคอื่นๆ เจริญก้าวหน้าทันสมัยมีความแตกต่างเหลื่อมล้ำระหว่างภาคเศรษฐกิจสองภาคค่อนข้างสูง ประเทศไทยมีลักษณะเศรษฐกิจแบบทวิภาคกล่าวคือภาคเศรษฐกิจแบบดั้งเดิมซึ่งจะอยู่ในชนบทที่ล้าหลังส่วนใหญ่เป็นการผลิตในภาคเกษตรกรรมที่ใช้เครื่องมือในการผลิตแบบดั้งเดิมใช้แรงงานคนและสัตว์เป็นหลักและภาคเศรษฐกิจที่ทันสมัย เป็นการผลิตในภาคอุตสาหกรรมอยู่ในเมืองใหญ่ๆ ใช้เครื่องมือเครื่องจักรที่ทันสมัย

ลักษณะเศรษฐกิจไทย

ลักษณะของเศรษฐกิจไทยที่เป็นแบบทวิภาค

1) ลักษณะทางด้านเทคโนโลยีประเทศไทยมีลักษณะความแตกต่างทางด้านเทคโนโลยีค่อนข้างสูง เนื่องจากภาคที่ทันสมัยการใช้เทคโนโลยีใช้เทคนิคการผลิตที่ก้าวหน้ามีประสิทธิภาพ ใช้ทุนมากกว่าแรงงาน(**Capital intensive**) แต่เทคโนโลยีที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าเทคโนโลยีสำเร็จรูป จากต่างประเทศหรือเป็นการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากบริษัทแม่ที่อยู่ต่างประเทศ ในขณะที่ภาค**ล่าหลัง** ยังคงใช้**แรงงานคนและสัตว์** เป็นหลักเทคโนโลยีการผลิตเป็น**แบบดั้งเดิม** เครื่องมือเครื่องใช้เป็นแบบ เครื่องมืออย่างง่าย โดยเฉพาะการผลิตภาคเกษตรกรรมในชนบทห่างไกล

2) ลักษณะด้านการผลิตและสถาบันการผลิต ภาคที่ทันสมัยส่วนใหญ่ลักษณะการผลิตจะเป็นการผลิตขนาดใหญ่หรือขนาดกลางที่มีการผลิตปริมาณมากทำให้ต้นทุนการผลิตต่อหน่วยต่ำ เช่น การผลิตในฟาร์มขนาดใหญ่หรือการผลิตในอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดใหญ่ แต่การผลิตในภาคเศรษฐกิจที่ล้าหลังจะเป็นการผลิตที่มีขนาดเล็กหรือการผลิตในครอบครัวหรืออุตสาหกรรมในครัวเรือน ที่ใช้แรงงานเป็นหลักหรือใช้เครื่องมือเครื่องจักรอย่างง่ายการผลิตจะผลิตเพื่อเลี้ยงตัวเองมากกว่าการผลิตเพื่อจำหน่ายในตลาด

3) ลักษณะที่ตั้ง จะเห็นว่าภาคการผลิตที่ทันสมัยของไทยจะตั้งกิจการอยู่ในเมืองใหญ่ที่มีการคมนาคมสะดวก มีสาธารณูปโภคครบครัน เช่น อยู่ใน**นิคมอุตสาหกรรม**หรืออยู่ในเมือง ในขณะที่ภาคการผลิตที่ล้าหลังจะตั้งอยู่ตามชนบทหรือท้องถิ่นห่างไกลขาดแคลนสาธารณูปโภคพื้นฐาน

4) ลักษณะสาขาการผลิต ในภาคการผลิตที่ทันสมัยจะเป็นการผลิตในสาขาอุตสาหกรรม และบริการเป็นส่วนใหญ่ในขณะที่ภาคการผลิตที่ล้าหลังจะเป็นการผลิตในภาคเกษตรกรรมที่**อยู่ห่างไกล**

5) ลักษณะด้านตลาดสินค้า ภาคทันสมัยตลาดสินค้ามีความต้องการอย่างไม่จำกัดขนาดของ **ตลาดกว้างและใหญ่กว่า**ผู้บริโภคมีกำลังซื้อสูง จำนวนประชากรมาก ในขณะที่ภาคที่ล้าหลังความ ต้องการมีจำกัดเนื่องจากกำลังซื้อต่ำจำนวนประชากรน้อยกว่า

ลักษณะเศรษฐกิจไทย

3. ระบบเศรษฐกิจไทยเป็นระบบเศรษฐกิจที่มีการเจริญเติบโตแบบไม่สมดุล (Unbalance Growth)

การพัฒนาเศรษฐกิจไทยได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลในแต่ละสาขาการผลิตที่ไม่เท่าเทียมกัน ตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 เป็นต้นมา รัฐบาลสนับสนุนภาคอุตสาหกรรมมากกว่าภาคเกษตรกรรม โดยใช้นโยบายพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อทดแทนการนำเข้าใน แผนฯ ฉบับที่ 1-2 และเริ่มใช้นโยบายพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อส่งเสริมการส่งออกตั้งแต่แผนฯ ฉบับที่ 3 ถึงปัจจุบัน มาตรการที่รัฐบาลดำเนินการส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมมีดังนี้

1) การจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน(BOI) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการลงทุน ในภาคอุตสาหกรรม การให้สิทธิประโยชน์แก่ภาคอุตสาหกรรม อาทิการยกเว้นภาษีนำเข้าเครื่องจักร วัตถุดิบ ชิ้นส่วน และการยกเว้นภาษีเงินได้แต่เก็บภาษีสินค้าเข้าสำเร็จรูปในอัตราสูงเพื่อคุ้มครองอุตสาหกรรมทารกภายในประเทศ

BOI (Board of Investment)

BOI (Board of Investment) หรือ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เป็นหน่วยงานที่ช่วยส่งเสริมการลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในกลุ่มประชาคมอาเซียน อีกทั้งยังดึงดูดให้นักลงทุนต่างชาติมาลงทุนในประเทศเพิ่มมากขึ้น ถือเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจตลอดจนถึงการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยการให้สิทธิประโยชน์ต่างๆ กับนักลงทุนที่สนใจให้ประเทศไทยเป็นฐานในการผลิตและส่งออก

ประเภทกิจการที่ BOI ให้การส่งเสริมการลงทุน

1. เกษตรกรรมและผลิตผลจากการเกษตร เช่น การปรับปรุงพันธุ์พืช การปลูกไม้เศรษฐกิจ หรือ ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร
2. แร่ เชรามิกส์ และโลหะพื้นฐาน เช่น การทำเหมืองแร่ ผลิตภัณฑ์แก้ว การผลิตเหล็กทางต่างๆ
3. อุตสาหกรรมเบา เช่น ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ผลิตกระเป๋ารองเท้า การผลิตเครื่องมือแพทย์และ ชิ้นส่วน
4. ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร และอุปกรณ์ขนส่ง เช่น การผลิตเครื่องยนต์และชิ้นส่วนยานพาหนะ
5. อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า เช่น การผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าและชิ้นส่วน การผลิตผลิตภัณฑ์ อิเล็กทรอนิกส์
6. เคมีภัณฑ์ พลาสติก และกระดาษ เช่น การผลิตพลาสติก การผลิตสิ่งพิมพ์ การผลิตยา
7. กิจการบริการและสาธารณูปโภค เช่น กิจการขนส่งมวลชน กิจการเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว
8. การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม เช่น การพัฒนาดิจิทัลเทคโนโลยี การพัฒนานาโนเทคโนโลยี

สิทธิประโยชน์ของ **BOI** ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน แบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลักๆได้แก่

- สิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากร

1. ยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร
2. ยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักรส่วนหนึ่ง
3. ยกเว้นอากรขาเข้าวัตถุดิบผลิตเพื่อส่งออก
4. ยกเว้นภาษีและลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล
5. หักลดค่าน้ำ ค่าไฟ และค่าขนส่งครั้งหนึ่ง
6. หักค่าใช้จ่ายในส่วนของการก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวก นอกเหนือจากหักค่าเสื่อม
7. ยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับของที่นำเข้ามาเพื่อส่งออกไปยังต่างประเทศ

- สิทธิประโยชน์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับภาษีอากร

1. อนุญาตให้คนต่างชาติทำงานในไทยได้
2. อนุญาตให้ต่างชาติถือหุ้น 100%
3. อนุญาตให้คนต่างชาติ คู่สมรส หรือลูก เข้ามาในไทยได้
4. อนุญาตให้ถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดิน
5. ชาวต่างชาติสามารถส่งเงินหรือโอนเงินไปต่างประเทศได้

2) รัฐบาลพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ เพื่อส่งเสริมภาคอุตสาหกรรม อาทิโครงการ พัฒนาชายฝั่ง ทะเลตะวันออก การสร้างนิคมอุตสาหกรรมในทุกภูมิภาค ในขณะที่ภาคเกษตรกรรม รัฐบาลกลับเก็บภาษี อาทิกการเก็บค่าพรีเมียมข้าวในอดีตและการใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนหลายอัตรา สำหรับการส่งออกข้าว

3) รัฐบาลยังใช้นโยบายควบคุมราคาสินค้าเกษตรให้ต่ำเพื่อให้แรงงานที่อยู่ในภาคอุตสาหกรรมมีค่า ครองชีพที่ต่ำทำให้ไม่มีเงินไปที่จะเรียกร้องค่าจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น ส่งผลทำให้ ภาคอุตสาหกรรมมีต้นทุน การผลิตที่ต่ำและขยายตัวอย่างรวดเร็วจนทำให้ภาคอุตสาหกรรมมีมูลค่าการผลิตและการส่งออกสูงกว่า ภาคเกษตรกรรมตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 เป็นต้นมา

4) การพัฒนาเศรษฐกิจเป็นการพัฒนาหัวเมืองใหญ่หรือหัวเมืองหลักในภูมิภาคให้เจริญ อาทิ เชียงใหม่ พิชญ์โลก ขอนแก่น อุบลราชธานีและสงขลา ซึ่งรัฐบาลหวังว่าหัวเมืองเหล่านี้จะกระจาย ความเจริญสู่เมืองบริวารโดยรอบ แต่กลับเป็นไปในทางตรงกันข้าม กล่าวคือ ยิ่งพัฒนาความแตกต่างเหลื่อมล้ำระหว่างเมืองใหญ่กับเมืองบริวารยิ่งมีมากขึ้นและความแตกต่างระหว่างเมืองหลวงและหัวเมืองหลักก็มีความแตกต่างกันมากขึ้นไปอีก เมืองหลวงซึ่งเป็นศูนย์รวมทุกสิ่งทุกอย่างได้ดูดซับเอาทรัพยากร ทั้งทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีการศึกษา เงินทุน เงินออม แรงงานและแข่งขันงบประมาณจากหัวเมืองหลักและเมืองบริวารไปอย่างมากมาย

ลักษณะเศรษฐกิจไทย

4. ระบบเศรษฐกิจไทยมีลักษณะพึ่งพิงการส่งออกและพึ่งพิงการนำเข้า

รัฐบาลไทยเกือบทุกยุคทุกสมัยที่มุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจโดยมุ่งเป้าไปที่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป้าหมายของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้นได้ต้องมีปัจจัยสนับสนุน อาทิ การขยายตัวของการส่งออกการจ้างงานที่เพิ่มขึ้น การบริโภคของประชาชนที่เพิ่มขึ้น การใช้จ่ายของภาครัฐบาลและการลงทุนของเอกชนที่เพิ่มขึ้น จะเห็นว่าเป้าหมายการส่งออกเป็นปัจจัยที่สนับสนุนการ เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

ดังนั้นประเทศไทยจึงพึ่งพาการส่งออกเพื่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและ ต้องการเงินตราต่างประเทศสำหรับซื้อสินค้าที่จำเป็นสำหรับการบริโภค เช่น ความต้องการน้ำมันเชื้อเพลิง วัตถุดิบสำหรับการผลิตเพื่อส่งออก ความต้องการสินค้าทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักรอุปกรณ์ การผลิตและเทคโนโลยีที่ทันสมัยซึ่งเป็นการพึ่งพิงสินค้านำเข้าจากต่างประเทศในขณะเดียวกันด้วย

ประเทศไทยเริ่มส่งออกสินค้าในหมวดอุตสาหกรรมมูลค่าสูงกว่าสินค้าในหมวดเกษตรกรรม ตั้งแต่ปี 2528 เป็นต้นมาและคาดว่ามูลค่าการส่งออกในภาคอุตสาหกรรมจะเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ ขณะที่มูลค่าสินค้าในภาคเกษตรกรรมมีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย ในปี 2539 - 2546 มูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมมีสัดส่วนประมาณ 3 ใน 4 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดขณะที่การส่งออกสินค้า เกษตรกรรมมีมูลค่าไม่ถึง 1 ใน 4 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด

สินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงสุด 10 อันดับแรกของประเทศไทยระหว่างปี 2528 - 2546
ได้แก่

เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบแผงวงจรไฟฟ้า เสื้อผ้าสำเร็จรูป ข้าว
ยางพาราอัญมณีและเครื่องประดับ อาหารทะเลกระป๋องกึ่งสดแช่เย็นแช่แข็ง เครื่องรับวิทยุ
โทรทัศน์และส่วนประกอบและรองเท้าและชิ้นส่วน ตามลำดับ ตลาดส่งออกที่สำคัญของไทย
ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น อาเซียนและยุโรป การเพิ่มมูลค่าการส่งออกให้เพิ่มสูงขึ้น ตาม
เป้าหมายเพื่อเพิ่มการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยจึงต้องพึ่งพาตลาดส่งออกซึ่ง
ตลาด ที่สำคัญที่สุดของประเทศไทยคือตลาดประเทศสหรัฐอเมริกา

มูลค่าการนำเข้าของไทยสินค้าส่วนใหญ่เป็นสินค้านำเข้าซึ่งได้แก่ เครื่องมือเครื่องจักรอุปกรณ์การผลิต รองลงมาเป็นสินค้าวัตถุดิบ ได้แก่ สินค้ากึ่งสำเร็จรูป ชิ้นส่วนและวัตถุดิบต่างๆ แนวโน้มคือสินค้าวัตถุดิบ ชิ้นส่วนและสินค้ากึ่งสำเร็จรูป มูลค่าการนำเข้าจะเพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากขาดการส่งเสริมการผลิตสินค้าขั้นกลางเหล่านี้ ประเทศไทยนำเข้าจากประเทศญี่ปุ่นเป็นสัดส่วนสูงสุดเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ ดังนั้น ประเทศไทยจึงขาดดุลการค้ากับประเทศญี่ปุ่นติดต่อกันเป็นระยะเวลายาวนานจนถึงปัจจุบันแสดงว่าประเทศไทยต้องพึ่งพาสินค้าเข้าที่สำคัญโดยเฉพาะสินค้านำเข้าจากประเทศญี่ปุ่น นอกจากนี้ประเทศไทยยังต้องพึ่งพาเทคโนโลยีและวัตถุดิบชิ้นส่วนต่างๆ ตลอดจนวัสดุอะไหล่ ที่ใช้สำหรับการซ่อมแซมเครื่องมือเครื่องจักรที่นำเข้าจากประเทศญี่ปุ่นซึ่งประเทศไทยไม่สามารถผลิตขึ้นเองได้

ลักษณะเศรษฐกิจไทย

5. ระบบเศรษฐกิจไทยมีลักษณะพึ่งพิงเงินทุนและเทคโนโลยีจากต่างประเทศ

เศรษฐกิจไทยพึ่งพิงเงินทุนจากต่างประเทศทั้งเงินลงทุนโดยตรงและเงินลงทุนโดยอ้อมจากต่างประเทศการลงทุนระหว่างประเทศแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1) การลงทุนโดยตรง (**Direct investment**) หมายถึงการลงทุนที่ผู้ลงทุนมีส่วนร่วมในการบริหารการควบคุมกิจการ เป็นการก่อตั้งกิจการหรือสาขาขึ้นในประเทศ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วมักจะอยู่ในรูปของการเข้าไปตั้งโรงงานเพื่อการผลิตสินค้าในต่างประเทศ

2) การลงทุนทางอ้อม (**Indirect investment**) หมายถึงการลงทุนโดยการซื้อหุ้นหรือหลักทรัพย์เป็นการลงทุนเพื่อหวังผลตอบแทนในอนาคตในรูปแบบของ เงินทุน ดอกเบี้ย หรือกำไร เป็นการตอบแทนโดยที่เจ้าของเงินลงทุนไม่ได้มีส่วนในการผลิตหรือการบริหารจัดการกิจการแต่อย่างใด

ปี 2564

ไทยส่งออก - นำเข้า

อะไรมากที่สุด กับประเทศเหล่านี้

สินค้าส่งออก มากที่สุด

สินค้านำเข้า มากที่สุด

สหรัฐอเมริกา

คอมพิวเตอร์,
ส่วนประกอบ
229,200 ล้านบาท

น้ำมันดิบ
54,000 ล้านบาท

จีน

ทุเรียนสด, แช่แข็ง
106,300 ล้านบาท

เครื่องจักรไฟฟ้า,
ส่วนประกอบ
263,600 ล้านบาท

เวียดนาม

รถยนต์, ส่วนประกอบ
58,000 ล้านบาท

เครื่องใช้ไฟฟ้า
32,900 ล้านบาท

อินเดีย

เม็ดพลาสติก
32,300 ล้านบาท

อัญมณี
44,000 ล้านบาท

เยอรมนี

คอมพิวเตอร์,
ส่วนประกอบ
20,000 ล้านบาท

เครื่องจักรกล
36,700 ล้านบาท

เกาหลีใต้

น้ำมันสำเร็จรูป
12,800 ล้านบาท

เหล็ก และเหล็กกล้า
57,000 ล้านบาท

ฝรั่งเศส

เครื่องปรับอากาศ,
ส่วนประกอบ
7,600 ล้านบาท

เครื่องบิน,
ส่วนประกอบ
16,500 ล้านบาท

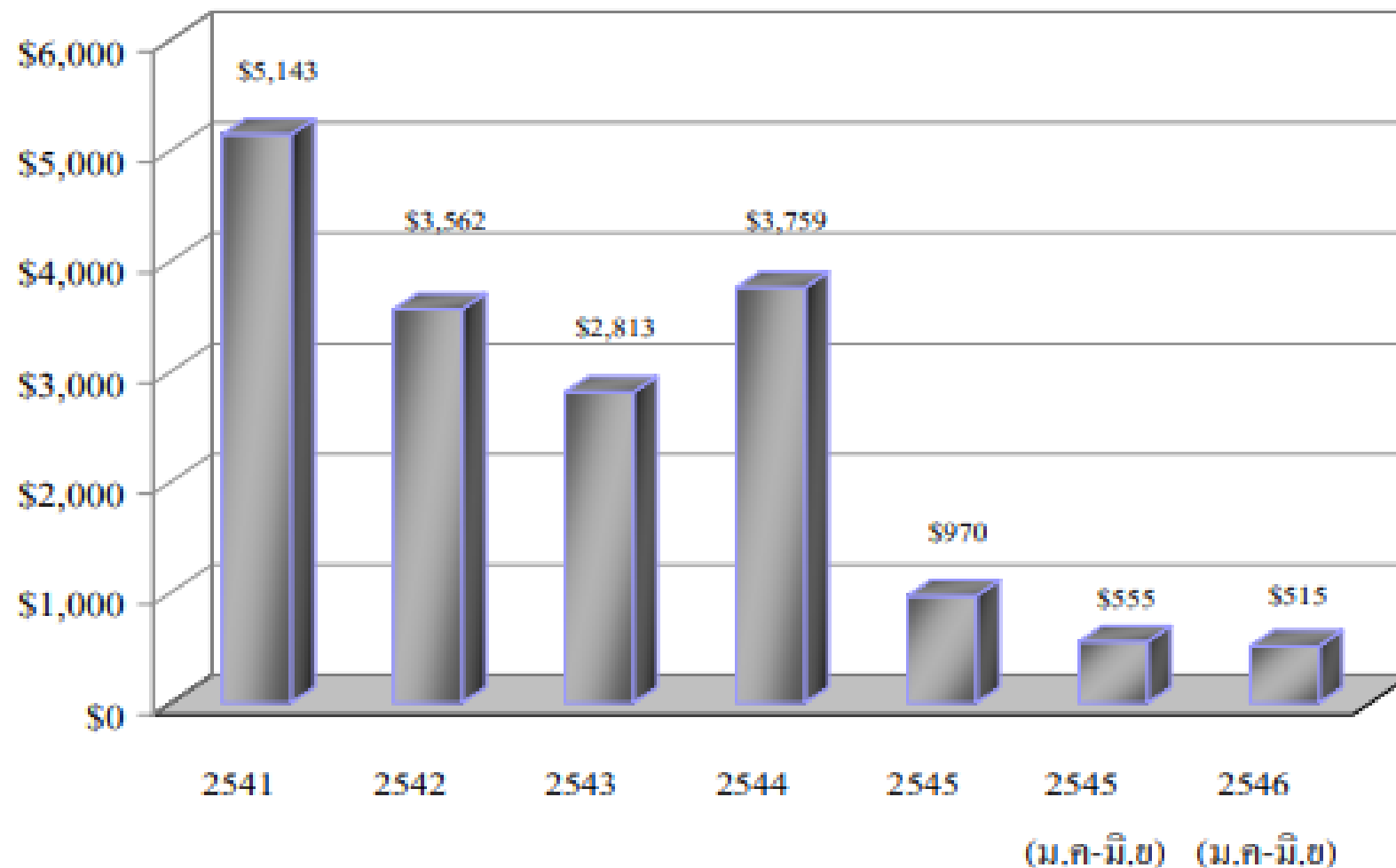
รู้หรือไม่ ?

ในปี 2564 ไทยส่งออกสินค้าคิดเป็นมูลค่า 8,542,000 ล้านบาท ซึ่งเป็นยอดส่งออกที่สูงสุดเป็นประวัติการณ์ รวมถึงนำเข้าสินค้ามูลค่า 8,549,000 ล้านบาท ซึ่งเป็นยอดนำเข้าที่สูงสุดเป็นประวัติการณ์ เช่นเดียวกัน

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (ปี 2541 - มิ.ย ปี 2546)

ล้านเหรียญสหรัฐ

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ประเทศ	2545 (ม.ค.-มิ.ย.)	2546 (ม.ค.-มิ.ย.)
	มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐ)	มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐ)
ญี่ปุ่น	346	251
อาเซียน	784	244
สหภาพยุโรป	-317	92
ไต้หวัน	18	18
สหรัฐอเมริกา	-150	-101
อื่นๆ	-126	11

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย [<http://www.bot.or.th/bothomepage/databank/EconData/directinvest.htm>],
16 กุมภาพันธ์ 2549.

ไทยส่งออกอะไร ไปกลุ่มประเทศเศรษฐกิจอาหรับ

ข้อมูลปี 2564

คูเวต

ประชากร 4.4 ล้านคน

มูลค่าส่งออก
9,500 ล้านบาท

0.1% ของการส่งออกทั้งหมด

รถยนต์, ส่วนประกอบ
3,700 ล้านบาท

ไอ, ผลิตภัณฑ์ไอ
1,100 ล้านบาท

อัญมณี, เครื่องประดับ
400 ล้านบาท

ซาอุดีอาระเบีย

ประชากร 35.7 ล้านคน

มูลค่าส่งออก
51,500 ล้านบาท

0.6% ของการส่งออกทั้งหมด

รถยนต์, ส่วนประกอบ
23,700 ล้านบาท

ไอ, ผลิตภัณฑ์ไอ
5,300 ล้านบาท

เครื่องปรับอากาศ,
ส่วนประกอบ
3,000 ล้านบาท

โอมาน

ประชากร 5.3 ล้านคน

มูลค่าส่งออก
16,100 ล้านบาท

0.2% ของการส่งออกทั้งหมด

รถยนต์, ส่วนประกอบ
8,700 ล้านบาท

เคมีภัณฑ์
3,600 ล้านบาท

เครื่องปรับอากาศ,
ส่วนประกอบ
600 ล้านบาท

กาตาร์

ประชากร 2.8 ล้านคน

มูลค่าส่งออก
9,500 ล้านบาท

0.1% ของการส่งออกทั้งหมด

รถยนต์, ส่วนประกอบ
2,600 ล้านบาท

อัญมณี, เครื่องประดับ
1,100 ล้านบาท

เครื่องปรับอากาศ,
ส่วนประกอบ
1,000 ล้านบาท

สหรัฐอาหรับ เอมิเรตส์

ประชากร 10.1 ล้านคน

มูลค่าส่งออก
87,800 ล้านบาท

1.0% ของการส่งออกทั้งหมด

รถยนต์, ส่วนประกอบ
18,700 ล้านบาท

ไอ, ผลิตภัณฑ์ไอ
6,700 ล้านบาท

อัญมณี
6,000 ล้านบาท

รู้หรือไม่

ในปี 2532 ก่อนลดความสัมพันธ์ทางการทูต ไทยเคยส่งออกสินค้า
ไปซาอุดีอาระเบีย คิดเป็นสัดส่วนถึง 2.2% ของการส่งออกทั้งหมด

ที่มา: ศูนย์ข้อมูลวิจัยและการสนทนากลุ่มภาคการส่งออก สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างพาณิชย์

สรุปลักษณะเศรษฐกิจไทย

ลักษณะของระบบเศรษฐกิจไทยเป็นลักษณะของระบบเศรษฐกิจแบบเปิดที่มีขนาดการเปิดประเทศค่อนข้างสูงเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับมูลค่าการนำเข้าและมูลค่าการส่งออกกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้น ซึ่งผลจากการเปิดประเทศสูงจะส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจภายในประเทศค่อนข้างมาก เนื่องจากกระแสโลกาภิวัตน์ที่รุนแรงในปัจจุบัน ระบบเศรษฐกิจไทยยังเป็นระบบแบบทวีลักษณ์ที่มีลักษณะที่แตกต่างกันทั้งความก้าวหน้าและล้าหลังในระบบเดียวกัน

นอกจากนี้ ระบบเศรษฐกิจไทยยังมี**การพัฒนาเศรษฐกิจ**แบบไม่สมดุลโดยภาครัฐ โดยภาครัฐสนับสนุนภาคอุตสาหกรรม แต่กีดกันและละเลยภาคเกษตรกรรม จนส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการผลิตและการส่งออกสินค้าเกษตรเป็นสินค้าอุตสาหกรรมในปัจจุบัน

การพัฒนา = การเจริญเติบโต + การเปลี่ยนแปลง

แต่อย่างไรก็ตามการผลิตสินค้าในภาคอุตสาหกรรมนั้นกลับต้องพึ่งพิง
ต่างประเทศในสัดส่วนที่สูงมากทั้งการพึ่งพิงตลาดส่งออก พึ่งพิงการนำเข้า
สินค้าทุนและวัตถุดิบ พึ่งพิงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการผลิต พึ่งพิง
เงินทุนต่างประเทศ และสิ่งที่เป็นปัญหามากที่สุดในการพัฒนาเศรษฐกิจ
ของประเทศไทย ก็คือปัญหาการกระจายรายได้ที่ไม่เป็นธรรมส่งผลทำให้
เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างรายได้ของประชาชนในแต่ละภูมิภาคและ
ระหว่างรายได้ของประชาชนในแต่ละภาคการผลิต

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

ในความเจริญเติบโตมีปัจจัยต่างๆ ที่เอื้ออำนวยให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ มีดังต่อไปนี้

1. ทรัพยากรมนุษย์ นอกจากจะลดอัตราการเพิ่มของประชากรแล้ว ทรัพยากรมนุษย์จะต้องต้องมีคุณภาพดีขึ้น ทั้งทางด้านการศึกษาสุขภาพอนามัย การมีระเบียบวินัย ทักษะคติเอื้ออำนวยต่อการพัฒนา

เด็กไทยเกิดใหม่ ปี 64 ต่ำสุดในประวัติศาสตร์

เด็กไทยเกิดใหม่ปี 64
ต่ำสุดในประวัติศาสตร์
เหตุโควิดทำยอดตายพุ่งแซง-คนไม่อยากมีลูก

www.isranews.org

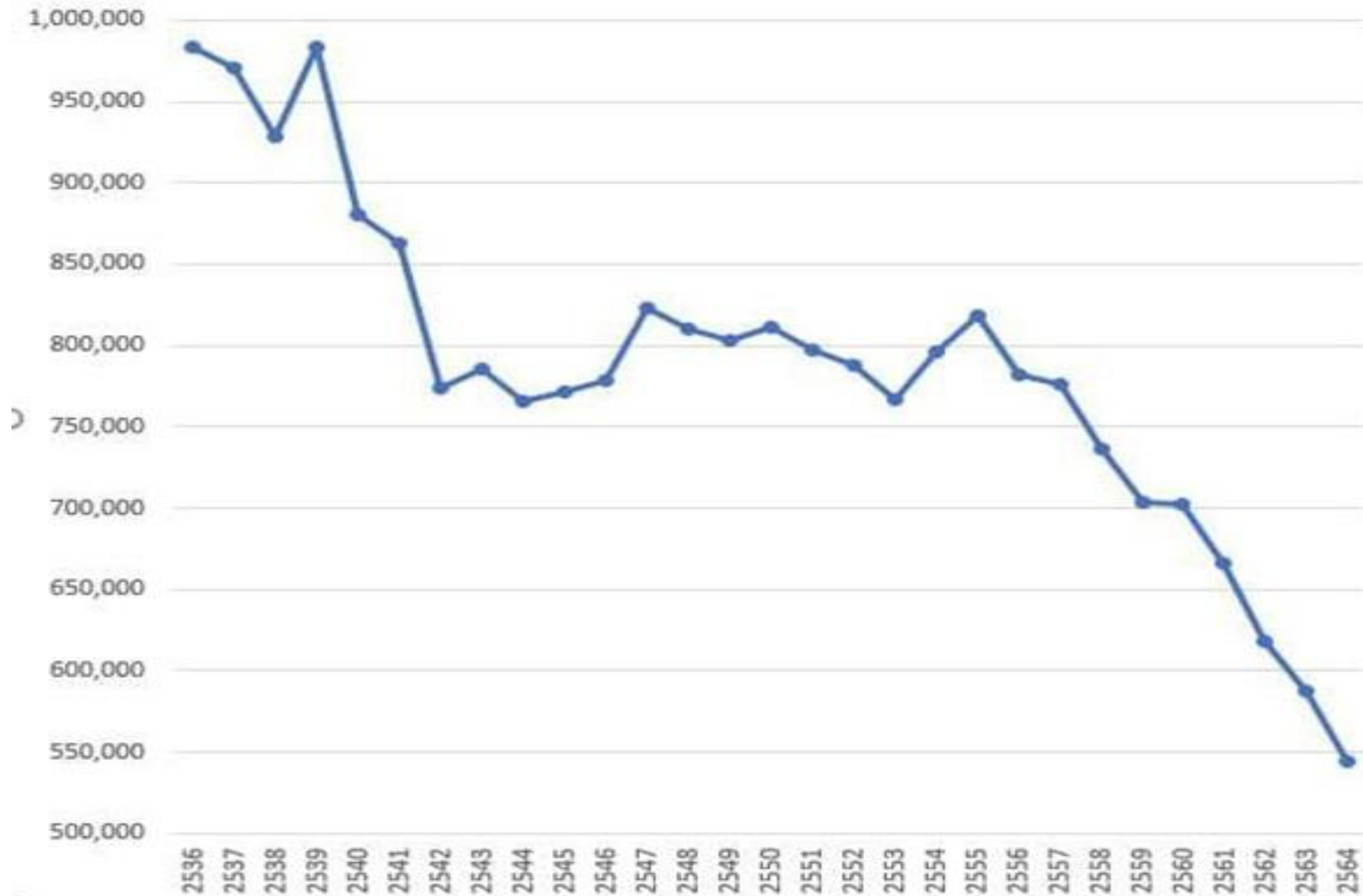

[isranewsfanpage](#)

[isranewsagency](#)

จำนวนประชากรเกิดประเทศไทย 2536-2564

2. ทรัพยากรธรรมชาติ หมายถึง สิ่งที่มีอยู่ทางกายภาพแล้วยัง
หมายรวมถึงการมีปริมาณมากพอที่สามารถนำมาใช้ในเชิงเศรษฐกิจ
และการค้าได้และมีเทคโนโลยีพอที่จะนำมาใช้ได้ด้วยทรัพยากรที่
สำคัญ ได้แก่ ที่ดินจะต้องมีการอนุรักษ์ บำรุงรักษา ตลอดจนถึงการ
ถือครองที่ดินที่ทัดเทียมกัน มีภาวะที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการลงทุน
และใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มผลผลิตจากที่ดินนั้น ๆ การอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติ เช่นป่าไม้ ต้นน้ำลำธาร จึงเป็นปัญหาสำคัญที่
ทั่วโลกกำลังประสบอยู่โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่ยากจนและ
ต้องการเร่งรัดความเจริญเติบโต

3. การสะสมทุน นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ จะเห็นได้ว่าประเทศที่ยากจนพยายามส่งเสริมให้ต่างประเทศเข้ามาลงทุนในประเทศตนโดยรัฐบาลพยายามสร้างบรรยากาศการลงทุนที่ดีพยายามลงทุนในโครงสร้างขั้นพื้นฐาน เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา เป็นต้น เพื่อรองรับการลงทุน

4. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการศึกษา ค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ต่างๆ จะนำมาซึ่งการผลิตในทางอุตสาหกรรม เกิดการลงทุนและการพัฒนาทางเศรษฐกิจตั้งนั้นการ สนับสนุน การศึกษาวิทยาศาสตร์การวิจัยและพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจึงมีความจำเป็น พร้อม ๆ กับการนำวิทยาศาสตร์ซึ่งเป็น ความรู้ขั้นพื้นฐานและดัดแปลงแก้ไขให้เป็นเทคโนโลยีมา ประยุกต์ใช้ได้ดีในประเทศนั้น ๆ การที่จะนำเอามาใช้ได้อย่างต่อเนื่องและพัฒนาขึ้นเป็นลำดับนั้นต้องอาศัยเงื่อนไข ทางสังคมประกอบด้วย เช่น การใฝ่รู้ ค่านิยม ทักษะและมีปัจจัยพื้นฐานอื่นๆ ที่ต้อง เอื้ออำนวยอีกด้วย

5. สังคมและการเมือง ในประเทศไทยปัจจุบันปัจจัยด้านสังคม เช่น ค่านิยมทัศนคติ การศึกษา อนามัยฯลฯ และปัจจัยด้านการเมือง เช่น การมีโครงสร้างอำนาจ การกระจายอำนาจ กลับเป็นปัจจัยสำคัญที่จะกำหนดความเจริญเติบโตได้มากกว่าปัจจัยอื่นๆ เพราะดังที่ได้กล่าวข้างต้นแล้วว่า การพัฒนา หมายถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และการเมืองที่เหมาะสมต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะต่อไป ปัจจัยทางสังคมที่มักเป็นอุปสรรค เช่น ความเชื่อในโชคลาง คอยเสี่ยงโชคสลาภกินแบ่งแต่ไม่ยอมทำงานและยังเชื่ออีกว่าที่ยากจนเป็นเพราะกรรมเก่าความเชื่อเหล่านี้มีผลต่อการออมการลงทุนความอุตสาหพยายามในการทำงาน ส่วนในด้านการเมืองนั้นมีการแสวงหาอำนาจโดยการลงทุนทางการเมืองเพื่อให้ได้รับการเลือกตั้งแล้วเข้าไปกอบโกยแสวงหาผลประโยชน์เข้าตนเองและพรรคพวก ซึ่งมีผลกระทบกระเทือนต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมาก

PPA110วิชา สังคมและเศรษฐกิจไทย Thai Social and Economic Structure

By Dr. Phudit Nokhuntod

วิทยาลัยการเมืองและการปกครอง
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ปัญหาการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย

การพัฒนาเศรษฐกิจของไทยที่ผ่านมาประสบปัญหาในหลาย ๆ ด้าน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

- 1) ปัญหาการขาดปัจจัยการผลิตและบริการขั้นพื้นฐาน เนื่องจากประเทศกำลังพัฒนา ส่วนใหญ่ยังขาดเทคโนโลยีในการผลิตขาดสินทรัพย์ที่จะใช้ในการผลิตส่งผลทำให้กำลังการผลิตต่ำ ประสิทธิภาพในการผลิตต่ำ ต้นทุนการผลิตสูงไม่สามารถแข่งขันกับประเทศที่พัฒนาแล้วได้
- 2) ปัญหาอัตราเงินเฟ้อที่มีแนวโน้มสูงขึ้น จากการศึกษาภาวะเงินเฟ้อที่ผ่านมาในช่วงที่ภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยขยายค่อนข้างสูงแนวโน้มอัตราเงินเฟ้อมีแนวโน้มสูงขึ้น คือสูงกว่าร้อยละ 5 ซึ่งส่งผลทำให้ราคาสินค้าเพิ่มขึ้นทำให้ต้นทุนการผลิต ค่าจ้างแรงงาน และค่าครองชีพของประชาชนสูงขึ้นด้วย

ปัญหาการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย

3) ปัญหาการกระจายรายได้และความเจริญที่ยังไม่เป็นธรรม จากการศึกษาเรื่องบัญชีรายได้ประชาชาติจะเห็นว่ารายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีของจังหวัด ภาคและของประเทศต่างกันค่อนข้างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายได้เฉลี่ยของคนกรุงเทพมหานครแตกต่างจากรายได้เฉลี่ยของคนต่างจังหวัดค่อนข้างมาก

4) ปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและปัญหามลภาวะ เนื่องจากการเร่งพัฒนาเศรษฐกิจโดยไม่มีกฎหมายรองรับเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติส่งผลทำให้ปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติตามมา ดังจะเห็นได้จากปัญหาอุทกภัยน้ำป่าที่จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดแพร่และจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นต้น

ปัญหาการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย

5) ปัญหาการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดอยู่ในอัตราสูง ปัญหาการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดของไทยเป็นปัญหาต่อเนื่องมาตลอดสาเหตุเนื่องจากประเทศไทยต้องนำเข้าสินค้าทุนเข้ามาเป็นจำนวนมูลค่ามหาศาลเพื่อใช้ในการผลิตและส่งออกและในอนาคตแนวโน้มการนำเข้าวัตถุดิบหรือสินค้าขั้นกลางมีแนวโน้มสูงขึ้นเพราะขาดการพัฒนาอุตสาหกรรมต้นน้ำที่จะใช้เป็นแหล่งผลิตสินค้าขั้นกลาง แม้ว่า ประเทศไทยจะปรับระบบอัตราแลกเปลี่ยนเพื่อให้ดุลการชำระเงินดีขึ้น แต่ปัญหาการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดก็ยังไม่หมดไป

ปัญหาการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย

6) ปัญหาสถาบันการเงินขาดสภาพคล่องและปัญหาหนี้เสีย ในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศไทยที่เกิดขึ้นเมื่อปี 2540 มีสาเหตุมาจากปัญหาสถาบันการเงินขาดสภาพคล่องเมื่อเศรษฐกิจของประเทศขยายตัวอย่างมาก ทำให้สถาบันการเงินต้องกู้เงินจากต่างประเทศเป็นจำนวนมหาศาลโดยมีหน่วยงานของธนาคารแห่งประเทศไทยคอยสนับสนุน เมื่อระบบอัตราแลกเปลี่ยนเปลี่ยนแปลงไปทำให้หนี้สินของสถาบันการเงินเพิ่มสูงขึ้นจนลุกลามกลายเป็นปัญหาหนี้เสียในธุรกิจ และวิกฤตเศรษฐกิจดังกล่าว

7) ปัญหาสังคมและอาชญากรรมต่าง ๆ การเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจมากเกินไปโดยไม่เตรียมความพร้อมด้านการศึกษาของประชาชน ทำให้เกิดปัญหาสังคมและอาชญากรรมต่าง ๆ ตามมา เช่น ปัญหาโสเภณี ปัญหาชุมชนแออัด ปัญหายาเสพติด ปัญหาแรงงานต่างด้าว เป็นต้น

แนวทางพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทยให้มีความสุข อย่างยั่งยืน

1) การทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีหรือเปิดเขตการค้าเสรี(FTA) ควรมีการศึกษาถึงผลกระทบ ที่จะเกิดขึ้นกับประชาชนส่วนใหญ่ควรมีการทำ**ประชา****พิจารณา**ฟังความคิดเห็นของประชาชนและต้องเปิดเผยข้อมูลที่ได้จากการศึกษาที่ถูกต้องเป็นธรรม ประเทศไทยจะต้องรู้จักตัวเองว่ามีจุดแข็ง จุดอ่อน อะไร อย่างไร การเปิดรับการลงทุนและการส่งเสริมการลงทุนจะต้องให้ประโยชน์กับคนส่วนใหญ่ มากกว่าเพื่อผลประโยชน์ของนักลงทุนต่างชาติ

2) จะต้องส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชนทั้งในชนบทและในเมืองเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเอง ทั้งในระดับครอบครัวและชุมชน มีความรู้เท่าทันกับ สถานการณ์ของโลกและกระแสโลกาภิวัตน์ ความรู้ที่จะเกิดขึ้นไม่ได้มาจากการศึกษาในระบบเพียงอย่างเดียว แต่เป็นความรู้ที่ได้จากสื่อสารมวลชน และสภาพแวดล้อมโดยทั่วไป สำหรับสื่อสารมวลชนไม่ว่าจะเป็นวิทยุโทรทัศน์ รัฐบาล ต้องส่งเสริมรายการเสริมความรู้ประเทืองปัญญา สื่อเหล่านี้ไม่ควรมอมเมา ประชาชนด้วยละครน้ำเน่าและการโฆษณาเพื่อหากำไรในสังคมบริโภคนิยมอย่าง เดียวและควรมีการรื้อฟื้นและพัฒนาภูมิปัญญาดั้งเดิมเพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง

3) ปฏิรูปโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศ ด้วยการปฏิรูปเศรษฐกิจหันมาเน้นพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงอย่างเต็มรูปแบบด้วยการพัฒนาแบบพึ่งตนเอง เน้นเป้าหมายการพัฒนาเพื่อความสุขมวลรวม(GNH) แทนการพัฒนาที่มุ่งที่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (GNP) พัฒนา เพื่อให้เกิดการกระจายรายได้ที่เป็นธรรม เกิดประสิทธิภาพและการพัฒนาอย่างยั่งยืน ปฏิรูประบบการคลังการเก็บภาษีและจัดสรรงบประมาณเพื่อหารายได้จากคนรวยมากระจายช่วยพัฒนาคนยากจน ปฏิรูประบบธนาคารและสถาบันการเงินให้จัดสรรสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการรายย่อย ส่งเสริมการออมเพื่อลดการพึ่งพาเงินทุนจากต่างประเทศ

4) พัฒนาระบบสหกรณ์เป็นระบบเศรษฐกิจอีกระบบหนึ่งควบคู่ไปกับระบบเศรษฐกิจทุนนิยม (วิชิตวงศ์ ณ ป้อมเพชรและฉัตรทิพย์ นาถสุภา, 2542) ซึ่งจะเกิดเป็น**ระบบเศรษฐกิจคู่**ขึ้นในประเทศไทยซึ่งจะเป็นยุทธศาสตร์ของการฟื้นฟูเศรษฐกิจไทยที่ประกันความพอเพียงและความยั่งยืน เพราะแม้จะประกอบการผลิตการจำหน่ายสินค้าและบริการเป็นส่วนหนึ่งของเศรษฐกิจระบบทุนนิยมที่เป็นการรวมทุน เทคโนโลยีและทรัพยากรเพื่อแสวงหากำไรสูงสุด ขณะที่เศรษฐกิจสหกรณ์ในบริบทของระบบเศรษฐกิจคู่จะเน้นการประกอบการเศรษฐกิจเพื่อสร้างและรักษาสมดุลในชีวิตเศรษฐกิจ ของราษฎรสามัญซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศระบบเศรษฐกิจสหกรณ์สนับสนุนความคุ้มค่าในการผลิต ส่งเสริมงานวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์เพื่อให้ได้มาซึ่งเทคโนโลยีอันเหมาะสมทั้งในด้านการผลิตและในด้านการตลาดรวมทั้งแสวงหาความรู้มีกับผู้ประกอบการบนพื้นฐานของความเท่าเทียมและ ไม่เอาเปรียบกัน

5) พัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้เหมาะสมสอดคล้องกับภาคอุตสาหกรรมของประเทศ ตลอดเวลาที่มีการพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศไทยอุตสาหกรรมของไทยต้องพึ่งพาเทคโนโลยีนำเข้าเกือบทั้งสิ้น เพราะไม่มีการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีภายในประเทศ ตลอดจนขาดการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสม สิ่งที่ต้องพัฒนาคือการติดตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทุกระดับ รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีในระดับที่เหมาะสมเพื่อนำมาใช้ในการผลิตของบางอุตสาหกรรม ภายในประเทศและสามารถนำมาประยุกต์หรือปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของบางอุตสาหกรรมและทำการวิจัยและพัฒนาให้ได้มาซึ่งเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการผลิตของอุตสาหกรรม

๖) ปฏิรูปการเมืองระบบราชการลดอำนาจของนักการเมืองและราชการ
ลงด้วยการกระจายอำนาจสู่องค์กรส่วนท้องถิ่นที่อยู่ใกล้ชิดประชาชน ส่งเสริม
และคัดเลือกบุคคลที่มีความซื่อสัตย์สุจริตยกย่องให้เป็นแบบอย่างที่ดีส่งเสริมให้มี
การตรวจสอบภาครัฐได้เพื่อให้เกิดความโปร่งใสความเป็นธรรม ในการบริหาร
จัดการทั้งภาครัฐวิสาหกิจและเอกชนที่ทำงานกับภาครัฐ สนับสนุนการทำงาน
ของหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบให้มีอิสระปลอดจากการแทรกแซงของ
นักการเมือง เช่น สำนักงานคณะกรรมการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
(ปปช.) สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน(สตง.) เป็นต้น

3 จุดอ่อนเศรษฐกิจไทย เสี่ยงทำประเทศไทยฟุบยาว

ต้องยอมรับอย่างหนึ่ง ว่าถ้าหากเศรษฐกิจไทยยังไม่ถูกปรับโครงสร้างอย่างจริงจัง อย่างว่าแต่จะเป็นเสี้ยวที่ 5 ของเอเชียอย่างที่เคยหวังในอดีตเลย แม้แต่จะเป็นเสี้ยวในอาเซียนเอง เราก็อาจเป็นไม่ได้ด้วยซ้ำ

ยังยึดติดอยู่กับอุตสาหกรรมเก่า และไม่ไฮเทค

จุดอ่อนแรกคือ เศรษฐกิจไทยยังคงยึดติดอยู่กับอุตสาหกรรมเก่า ที่กำลังค่อยๆ หมดความสำคัญลงไป ในขณะที่สินค้าและบริการทางเทคโนโลยีที่กำลังเป็นที่ต้องการของตลาดโลก ไทยกลับไม่ค่อยมีความสามารถที่จะผลิตได้

บริษัทที่มีมูลค่าสูงที่สุดในตลาดหุ้นไทย 10 อันดับแรก ล้วนแล้วแต่เป็นบริษัทที่อยู่ในอุตสาหกรรมเก่า ไม่ว่าจะเป็น ปิโตรเลียม พลังงาน เกษตร และการธนาคาร ในขณะที่ถ้าหากไปดูตลาดหุ้นของสหรัฐ บริษัทที่มีมูลค่าสูงที่สุดเป็นอันดับต้นๆ ล้วนเป็นบริษัทเทคโนโลยีทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็น Google, Apple, Facebook, Microsoft, Amazon, และ Tesla เป็นต้น

การที่ประเทศไทยยังคงติดอยู่ในโลกอุตสาหกรรมเก่า ทำให้ความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในตลาดโลกลดลงด้วย เห็นได้จากสัดส่วนการส่งออกสินค้าเทคโนโลยีของไทย ที่อยู่ในระดับ **20-30%** ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดมาตั้งแต่ปี **2007** เป็นอย่างน้อย ในขณะที่เวียดนามซึ่งสามารถปรับตัวไปผลิตสินค้าไฮเทคที่ตอบสนองความต้องการของตลาดโลกได้มากขึ้น มีสัดส่วนการส่งออกสินค้าไฮเทคเพิ่มขึ้นจาก **10%** ในปี **2008** ไปเป็นกว่า **40%** แล้วจากข้อมูลล่าสุดปี **2018**

พูดได้ว่าการที่ไทยยังติดอยู่ในโลกอุตสาหกรรมเก่าและธุรกิจแบบเก่าๆ กำลังทำให้ไทยสูญเสียความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก และยังเป็นตัวกดผลตอบแทนตลาดหุ้นไทยให้ด้อยกว่าตลาดหุ้นของต่างประเทศด้วย

พึ่งพิงรายได้จากต่างประเทศมากเกินไป

จุดอ่อนที่ **2** คือ ประเทศไทยยังคงพึ่งพิงรายได้จากต่างประเทศมากเกินไป ซึ่งไม่สอดคล้องกับเทรนด์โลก ที่การค้าโลกที่มีแนวโน้มชะลอตัว และนักท่องเที่ยวต่างชาติอาจมาเที่ยวไทยไม่มากเท่าเดิม

ในช่วงหลายสิบปีที่ผ่านมา เศรษฐกิจไทยพึ่งพาการส่งออกมากขึ้นเรื่อยๆ จากประมาณไม่ถึง **40%** ของ **GDP** ในช่วงทศวรรษ **1990** มาเป็นมากกว่า **70%** ของ **GDP** ในปัจจุบัน ส่วนภาคการท่องเที่ยว จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มาเที่ยวไทยก็เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จาก **15** ล้านคนในปี **2010** มาเป็นเกือบ **40** ล้านคนในปี **2019**

ดังนั้น เศรษฐกิจไทยจึงอาศัยรายได้จากต่างประเทศในการเติบโตอย่างมากในช่วงหลาย **10-20** ปีหลัง แต่เมื่อมองดูแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของโลกในขณะนี้แล้ว ก็ต้องบอกว่าประเทศไทยคงจะไม่สามารถพึ่งพารายได้ในส่วนนี้เป็นหลักแบบเดิมได้อีก

สำหรับการส่งออก การค้าโลกที่นำโดยสหรัฐฯ และจีนกำลังชะลอตัวลง โดยมูลค่าการค้าสินค้าและบริการของจีนลดลงจากเกือบ 70% ของ GDP ในช่วงปี 2005 เหลือเพียงประมาณ 35% ของ GDP ในปี 2020 ส่วนตัวเลขเดียวกันของสหรัฐฯ ก็ลดลงจากประมาณ 30% ของ GDP ในปี 2011 เหลือเพียงประมาณ 20% ต้นๆ ในปี 2020

นอกจากนี้ จีนยังเปลี่ยนแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจของตัวเองโดยหันไปเน้นการเติบโตจากภายในประเทศด้วย และจากสถิติก็เห็นได้ว่าการออกไปลงทุนต่างประเทศของธุรกิจจีนลดลงตั้งแต่ปี 2016 นอกจากนี้ จีนยังมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศจีนเองด้วย ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อภาคการท่องเที่ยวไทยที่เคยมีนักท่องเที่ยวจีนมาเที่ยวในสัดส่วนกว่า 30%

เมื่อเป็นเช่นนี้ เศรษฐกิจไทยที่ยังคงพึ่งพิงรายได้จากการส่งออกและการท่องเที่ยวในสัดส่วนสูง จึงมีความเปราะบางอย่างยิ่งว่าจะไม่สามารถกลับไปเติบโตได้เท่าเดิมอีก เนื่องจากแนวโน้มและบริบทโลกที่เปลี่ยนแปลงไป

กำลังกลายเป็นสังคมสูงอายุ ส่งผลให้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานรุนแรงขึ้น

จุดอ่อนประการที่ 3 ก็คือ ประเทศไทยกำลังจะกลายเป็นสังคมสูงอายุ ซึ่งจะส่งผลให้สถานการณ์การขาดแคลนแรงงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพรุนแรงขึ้นกว่าเดิม

โดยในอีกเพียง 10 ปีข้างหน้า ประชากรไทยกว่า 40% จะเข้าสู่วัยเกษียณและเตรียมเกษียณ ซึ่งหมายความว่าสัดส่วนวัยแรงงานในไทยจะลดลงอีก เมื่อนวนกกับข้อเท็จจริงที่ว่าขณะนี้ค่าแรงค่าจ้างของไทยสูงกว่าเพื่อนบ้านในอาเซียนอย่างเวียดนามมาก ก็แปลว่าประเทศไทยจะยิ่งน่าดึงดูดน้อยลงอีกสำหรับนักลงทุนต่างชาติ

มีหน้าซ้ำเมื่อบวกกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาหุ่นยนต์อัตโนมัติ (automation) มาทดแทนแรงงานมนุษย์ และทิศทางของประเทศมหาอำนาจที่พยายามดึงบริษัทต่างๆ ให้กลับไปตั้งฐานการผลิตในประเทศตัวเอง (reshoring) ก็ยิ่งแปลว่าความจำเป็นที่บริษัทข้ามชาติยักษ์ใหญ่จะต้องมาลงทุนในประเทศไทยยิ่งต่ำลงไปอีก

นอกจากนี้ ไทยยังขาดแคลนแรงงานที่จะมาช่วยให้เศรษฐกิจไทยสามารถมุ่งสู่การเป็นเศรษฐกิจที่มีนวัตกรรมได้ด้วย โดยสัดส่วนนักวิจัยของไทยต่อประชากรล้านคนอยู่ที่ 1,141 คนเท่านั้น ในขณะที่ประเทศที่เศรษฐกิจก้าวหน้ากว่าไทยอย่างสิงคโปร์ (6,915) และเกาหลีใต้ (7,394) มีจำนวนนักวิจัยต่อประชากรในสัดส่วนที่สูงกว่าไทยมาก

ดังนั้นแล้ว ไทยจึงกำลังเผชิญกับภาวะขาดแคลน “จำนวนแรงงาน” ซึ่งกำลังถูกเร่งให้วิกฤติขึ้นจากแนวโน้มการกลายเป็นสังคมสูงอายุ ในขณะเดียวกันก็มีปัญหาเรื่อง “คุณภาพแรงงาน” ด้วย พร้อมกันนั้นก็ถูกบีบรัดจากการที่กลุ่มเศรษฐกิจต่างๆ ทั่วโลกมีนโยบายดึงดูดการลงทุนกลับสู่ประเทศ และใช้เทคโนโลยีหุ่นยนต์อัตโนมัติ (automation) มาทดแทนแรงงานราคาถูกจากประเทศกำลังพัฒนา

ในภาพรวม ประเทศไทยจึงยังขาดทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่จะเป็นหัวจักรนำพารถยนต์เศรษฐกิจคันนี้มุ่งสู่โลกอนาคต ในขณะเดียวกันก็มีความเปราะบางเนื่องจากยังพึ่งพิงพารายได้จากต่างประเทศในสัดส่วนสูง ทั้งที่การค้าโลกและภาคการท่องเที่ยวไทยเองดูเหมือนจะเลยจุดพีคมาแล้ว และสุดท้าย เศรษฐกิจไทยยังถูกซ้ำเติมจากแนวโน้มสังคมสูงอายุและการขาดแคลนแรงงานคุณภาพด้วย ซึ่งส่งผลให้การปรับตัวใดๆ เพื่อรับมือกับคลื่นเศรษฐกิจโลกยุคใหม่เป็นไปได้อย่างยากลำบากขึ้นอีก

เศรษฐกิจการเงิน และการคลัง

เศรษฐกิจการเงินของประเทศไทย

ตลาดการเงินในระบบมีบทบาทสำคัญในระบบเศรษฐกิจไทยเป็นอันมากและได้มีการพัฒนามาโดยตลอด ทั้งนี้ระบบการเงินต้องพึ่งสถาบันการเงินและตลาดการเงินในการทำหน้าที่เป็นช่องทางหรือ ตัวกลางที่ส่งผ่านเงินทุนจากผู้ที่มีเงินทุนส่วนเกิน หรือผู้ที่มีเงินออม ไปยังผู้ที่ขาดแคลนเงินทุน ซึ่งได้แก่ ผู้ลงทุนและผู้บริโภค สำหรับประเทศไทยนั้นธนาคารพาณิชย์มีบทบาทสำคัญและมีส่วนแบ่งตลาด มากกว่าสถาบันการเงินอื่นมาเป็นเวลานาน ด้วยขนาดสินทรัพย์ในตลาดการเงินร้อยละ 63 ในปี 2523 และร้อยละ 65 ในปี 2546 โดยจะเห็นได้ว่าธนาคารพาณิชย์มีบทบาทสำคัญในระบบการเงินไทยแม้ว่า จะมีวิกฤตการณ์ทางการเงินเกิดขึ้นหลายครั้ง (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2551)

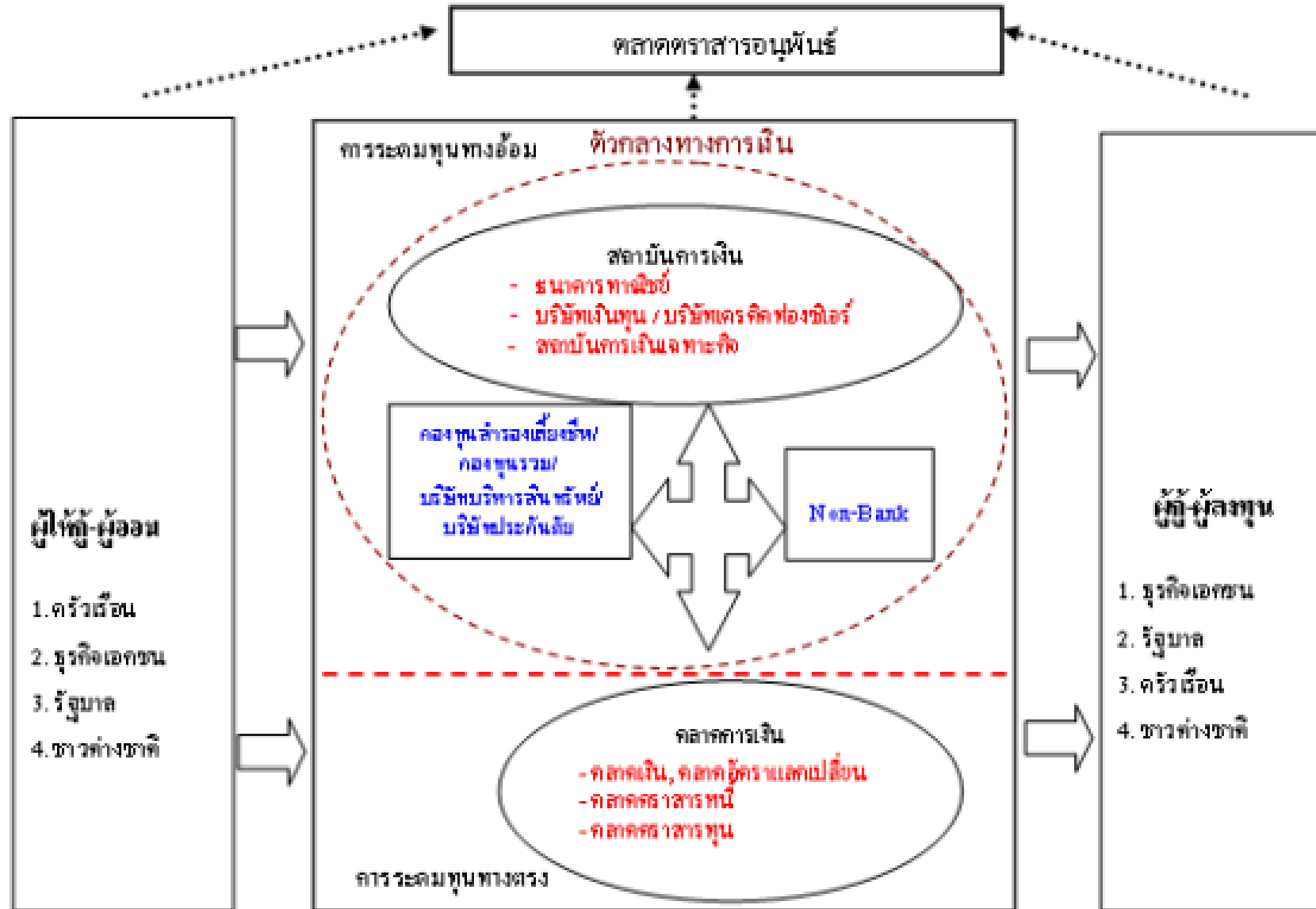
ภายหลังวิกฤติการณ์ทางการเงินปี 2540 สถาบันการเงินหลายแห่งของประเทศไทยต้องประสบปัญหาทางการเงิน ทำให้มีการสั่งปิดสถาบันการเงินมากถึง 56 แห่ง ส่วนสถาบันการเงินที่เหลืออยู่ก็ต่างทยอยควบรวมกิจการรอขายหุ้นให้ต่างชาติเพื่อพยุงฐานะให้อยู่รอดได้ในขณะเดียวกันทางด้านตลาดทุนก็ได้รับผลกระทบมากโดยดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ลดลงจากกว่า 1,700 จุดในปี 2537 เหลือเพียงไม่ถึง 300 จุด หลังจากการเกิดวิกฤตทางการเงิน สาเหตุหลักมาจากการลดลงของมูลค่า สินทรัพย์โดยเฉพาะอสังหาริมทรัพย์อย่างรวดเร็วความเชื่อมั่นของการลงทุนทั้งในและต่างประเทศ ลดลงเป็นอย่างมาก ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้โครงสร้างทางการเงินของไทยมีแนวโน้มปรับเปลี่ยนรูปแบบไป โดยทั่วไปโครงสร้างทางการเงินของตลาดการเงินในระบบแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบตามลักษณะการ ระดมทุนของตลาดการเงินที่เรียกว่า “ระบบธนาคาร” และ “ระบบตลาด”

สำหรับประเทศไทยที่มีระบบเศรษฐกิจเสรีระบบการเงินเป็นกลไกสำคัญยิ่งในการจัดสรรทรัพยากรระหว่างภาคเศรษฐกิจจากผู้ที่มีเงินออมไปยังผู้ที่ต้องการเงินทุน ซึ่งจะก่อให้เกิดการลงทุน การผลิต และการจ้างงานอันเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญที่ทำให้เศรษฐกิจของประเทศเจริญเติบโตและมีเสถียรภาพ ทั้งนี้ระบบสถาบันการเงินที่มีประสิทธิภาพ จะช่วยส่งเสริมหน้าที่ของระบบการเงินให้สามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่น (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2551) โดยทั่วไประบบการเงินแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือการเงินในระบบและการเงินนอกระบบ

ระบบการเงินมีพัฒนาการที่เร็วกว่าส่วนอื่น ๆ ที่เหลือภายในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งรวมถึงระบบการเงินในประเทศไทยด้วยการปฏิรูประบบการเงินทั่วโลกแสดงให้เห็นว่าไม่ใช่แค่เพียงปริมาณในการพัฒนาเท่านั้นที่สำคัญ แต่ทว่าขั้นตอนในการพัฒนาก็สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากันด้วย โดยหากคำนึงถึง ระดับรายได้ของประเทศโดยมองถึงเมืองอุตสาหกรรมอย่างกรุงเทพแล้ว

ระดับรายได้นั้นเปรียบเทียบ ได้กับประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรประดับล่าง โดยมีหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยมีการพัฒนา ระบบการเงินโดยมุ่งเน้นไปทางพัฒนาตลาดทุน และสถาบันการเงินที่มีใช้ธนาคาร (NBFI) ซึ่งประเด็น สุดท้ายของทฤษฎีความสมดุลระหว่าง ขั้นตอนและปริมาณกล่าวถึงบทบาทขององค์กรในการกำกับดูแล คุณภาพของสถาบันตัวกลาง ต่างๆ ที่จะช่วยยกระดับโครงสร้างพื้นฐานทางการเงิน ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องจัดให้เป็นระบบ ที่มีประสิทธิภาพขึ้น ซึ่งรวมถึงสถาบันการเงินหลักต่างๆ และสถาบันที่เป็นผล พวงตามมาเช่น องค์กรในการกำกับดูแล(สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2550)

โครงสร้างระบบการเงินไทย

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2551

การเงินในระบบ

โครงสร้างการเงินในระบบสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ระบบตามลักษณะการระดมทุนของตลาดเงิน ได้แก่ระบบตลาด (**Market-based System**) และระบบธนาคาร (**Bank-based System**) อย่างไรก็ตามไม่มีความหมายเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปของระบบการเงินทั้งสองแต่สามารถระบุลักษณะของระบบการเงินทั้ง 2 รูปแบบ

ระบบตลาด เป็นระบบการเงินที่ให้ความสำคัญกับตลาดทุนโดยพึ่งพากลไกตลาดและมีมือที่มองไม่เห็นให้การจัดสรรเงินทุนให้มีประสิทธิภาพทำให้ต้นทุนในการหาแหล่งเงินทุนของบริษัทต่ำ

ระบบการเงินเช่นนี้จะมีการพัฒนาตราสารทางการเงินทางด้านตลาดทุนให้มีความหลากหลายเพื่อจูงใจนักลงทุน การที่มีตลาดทุนเป็นหลักในการจัดสรรทรัพยากรการเงินนี้สิ่งสำคัญที่สุดคือข่าวสารที่นักลงทุนต้องนำมาใช้ในการ**การตัดสินใจลงทุน**

ระบบธนาคาร เป็นระบบการเงินที่ให้ความสำคัญกับการจัดสรรทรัพยากรทางการเงินผ่านระบบธนาคารและสถาบันการเงิน ระบบนี้มีการพัฒนาตราสารการเงินและระบบทางการเงินใหม่ออกมาเสมอเพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ฝากเงิน ในขณะเดียวกันทางด้านของผู้กู้จะมีความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นกับทางธนาคารซึ่งเป็นประโยชน์ต่อธนาคารในการกำกับดูแลและควบคุมผู้กู้ทำให้ปัญหาความไม่สมมาตรของข่าวสารมีน้อยกว่าระบบเงินแบบตลาดทุน

ลักษณะที่สำคัญของระบบนี้คือการ พึ่งพาระบบบรรษัทภิบาลในการตรวจสอบการดำเนินงานของบริษัทโดยการควบคุมจากภายนอก ซึ่งก็คือผู้ให้กู้หรือธนาคาร (อรรวรรณ รัตนภากร, 2548)

ประเทศที่มีระบบการเงินเป็นแบบตลาดมาช้านาน ได้แก่ สหรัฐอเมริกาและสหราชอาณาจักร ซึ่งทั้งสองประเทศได้พัฒนาตลาดทุนจนมีขนาดใหญ่โดยมีสัดส่วนมูลค่าของตลาดทุนรวมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่สูง และทรัพย์สินทางการเงินส่วนใหญ่เป็นตราสารทุน อย่างไรก็ตามแม้ว่าลักษณะระบบการเงินของหลายประเทศเป็นแบบเดียวกัน แต่ไม่จำเป็นที่ประเทศเหล่านั้นจะมีโครงสร้างทางการเงินที่เหมือนกันทุกประการ นอกจากนี้ก็มีการใช้ระบบการเงินผสมผสานกันระหว่าง ระบบตลาดและระบบธนาคารขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศนั้นๆ และยังขึ้นอยู่กับปัจจัยในการกำหนดระบบการเงินของแต่ละประเทศด้วย (อรรวรรณ รัตนภากร, 2548)

สำหรับประเทศกำลังพัฒนา **Singh (1997)** เสนอว่าระบบตลาดในประเทศที่กำลังพัฒนายังไม่มีมากนักและชี้ให้เห็นว่าราคาตราสารทุนในประเทศกำลังพัฒนามีความผันผวนมากกว่าประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งราคาหลักทรัพย์ที่มีความผันผวนมากจะส่งผลกระทบต่อตลาดเอง ทำให้ราคาของตราสารทุนไม่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ และยังเพิ่มต้นทุนของเงินทุน เหล่านั้นด้วย บริษัทที่มโนบายหลีกเลี่ยงความเสี่ยงย่อมหลีกเลี่ยงการเข้าสู่ตลาด ทำให้ประเทศเหล่านั้น มีระบบการเงินที่โน้มเอียงไปทางระบบธนาคารเป็นส่วนใหญ่ (อรรณณ รัตนภากร, 2548)

Demirguc-Kunt and Levine (1999) ได้ทำการศึกษา
โครงสร้างระบบการเงินแบบ Cross Country Analysis โดยระบุไว้ว่า ในช่วงปี
2533-2538 ประเทศไทยมีลักษณะระบบการเงินแบบตลาด แต่หลังจากการวิเคราะห์
Robustness Check โดยใช้เงินปล่อยกู้แก่ภาคเอกชนของธนาคารและ สถาบัน
การเงินอื่นเป็นตัวแทนในการวัดพัฒนาการด้านการเงินในภาพรวม พบว่าระบบการเงินของ
ประเทศไทยมีลักษณะค่อนข้างไปทางระบบธนาคารมากกว่า

นอกจากนี้ผลการศึกษายังระบุว่าระบบการเงินไทยจัดอยู่ในระบบการเงินที่พัฒนา
แล้วเพราะการวิเคราะห์จากตัวแปรทางด้านโครงสร้างที่มีค่าเหนือค่าเฉลี่ยของโลก (อรรณ
รัตน์ภากร, 2548)

เปรียบเทียบลักษณะสำคัญของการเงินในระบบ

ระบบตลาดการเงิน	ระบบธนาคาร
– ระดมทุนผ่านตลาดทุนและตลาดพันธบัตร – จำนวนนักลงทุนในตลาดมีมาก – เน้นประสิทธิภาพในการจัดสรรเงินทุน – ต้นทุนของเงินทุนต่ำ – ใช้กลไกตลาดในการตรวจสอบ – ข้อมูลสาธารณะ – มีระบบการบัญชีที่ดี – มีการประกันเงินฝากแบบแอบแฝง – กฎหมายเน้นให้มีการคุ้มครองสิทธิของผู้ถือหุ้น – ระดับคอร์ปชั่นต่ำ	– ระดมทุนผ่านธนาคารและสถาบันการเงิน – จำนวนธนาคารและความหลากหลายของตราสารทางการเงินมีมาก – เน้นเสถียรภาพ – ต้นทุนของเงินทุนสูง – ใช้บรรษัทภิบาลในการตรวจสอบ – ข้อมูลเอกชน – ระบบการบัญชียังไม่ได้รับการพัฒนา – ระบบกฎหมายแบบฝรั่งเศสดั้งเดิม – มีข้อจำกัดในระบบธนาคารค่อนข้างมาก

ที่มา : การสัมมนาทางวิชาการประจำปี 2548 ครั้งที่ 28 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การเงินในระบบของประเทศไทยประกอบด้วย **สถาบันการเงินประเภทธนาคาร**
และ**สถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร**

สถาบันการเงินที่เป็นธนาคาร ได้แก่ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์
กิจการวิเทศธนกิจ และธนาคารที่ตั้งโดยกฎหมายพิเศษที่ดำเนินเฉพาะอย่าง เช่น ธนาคาร
ออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรและธนาคารอาคารสงเคราะห์

สถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร ได้แก่ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์บริษัทหลักทรัพย์
บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม บริษัท
ประกันชีวิต สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ออมทรัพย์และโรงเรียนจำนำ (มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม,2551)

หน้าที่ของระบบการเงิน

1. ระดมเงินทุนและจัดสรรทรัพยากรทางเศรษฐกิจ (Pooling and Transfer of Resources)

1.1 การระดมและจัดสรรเงินทุนผ่านตลาดทุนโดยไม่ผ่านตัวกลางทางการเงิน (Direct Financing) โดยผู้ที่มีเงินออมสามารถปล่อยกู้หรือลงทุนโดยตรงในตลาดหุ้นด้วยการซื้อหลักทรัพย์ที่ออกโดยที่ผู้ต้องการระดมทุน กรณีนี้ผู้ลงทุนต้องรับความเสี่ยงจากการตัดสินใจลงทุน

2.2 การระดมทุนและจัดสรรเงินทุนผ่านตลาดทุนโดยผ่านสถาบันการเงินซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวกลางทางการเงิน (Indirect Financing) ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่สำคัญในการระดมเงินออมจากประชาชนและปล่อยสินเชื่อให้ภาคธุรกิจ ภาครัฐและภาคครัวเรือน ในกรณีนี้สถาบันการเงินจะทำหน้าที่ในการประเมินความเสี่ยงในการให้สินเชื่อและรับความเสียหายแทนผู้ฝากเงินระดับหนึ่ง

2. ขำระราคาสินค้ำและบริการ (Clearing and Settlement)

บทบาทเดิมที่สำคัญของสถาบันการเงิน โดยเฉพาะธนาคารพาณิชย์ คือ การเป็นตัวกลางในการโอนเงินและการชำระเงิน ปัจจุบันผู้ให้บริการประเภท **Non-banks** และ **ห้างสรรพสินค้า** ต่างทำหน้าที่เป็นตัวกลางชำระค้ำสินค้ำและบริการต่างๆ ด้วยการทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการชำระค้ำสินค้ำและบริการต่างๆ จะช่วยลดความเสี่ยงของ **คู่สัญญาหรือผู้ซื้อ** ในการชำระเงินและผู้ขายในการส่งมอบสินค้ำและบริการ

3. บริหารความเสี่ยง (Risk Management) ความเสี่ยงในระบบการเงิน เป็นภาระต้นทุนต่อเศรษฐกิจของประเทศ (Economic Cost) ซึ่งอาจส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อระบบเศรษฐกิจได้ ดังนั้น ระบบการบริหารความเสี่ยงจึงเป็นสิ่งจำเป็น การบริหารความเสี่ยงมีหลายรูปแบบหลากหลาย เช่น

- (1) การจำกัดความเสี่ยง (Insurance) เช่น การทำประกันชีวิตหรือการประกัน ผลตอบแทนจากการลงทุน โดยผ่านช่องทางและเครื่องมือต่างๆในระบบการเงิน เช่น หลักประกัน (Collateral and Credit Enhancement) ตราสารอนุพันธ์ (Derivatives)
- (2) การกระจายความเสี่ยง (Diversification) เช่น การลงทุนในหลักทรัพย์ที่หลากหลายหรือผ่านกองทุนรวม
- (3) การกำจัดความเสี่ยง (Hedging) เช่น การหักลบความเสี่ยงจากการลงทุนผ่านการซื้อขายล่วงหน้าหรือเครื่องมืออนุพันธ์อื่นๆ

สถาบันการเงินเป็นผู้รับความเสี่ยง เนื่องจากเงินฝากเป็นหนี้สินที่มีภาระต้องจ่ายคืนแก่ ผู้ออม เมื่อถูกทวงถาม ขณะที่สินเชื่อที่ปล่อยให้ผู้ที่ต้องการเงินทุนย่อมมีความเสี่ยงจากการไม่ได้รับชำระคืน ตามสัญญา ดังนั้น สถาบันการเงินซึ่งเป็นตัวกลางในการจัดสรรทรัพยากร จึงมีส่วนช่วยในการป้องกัน ความเสี่ยงจากความสูญเสีย (Loss) ของทั้งผู้ออมและผู้กู้ยืม

4. ประมวลผลข้อมูลและการกำหนดราคาหลักทรัพย์ (Information Processing and Price Discover)

ในระบบการทำธุรกิจที่ยังมีความซับซ้อน ธนาकारพาณิชย์ยังต้องมีบทบาทในการผลิต และ ประมวลผลข้อมูลทางการเงิน โดยจะแสดงแก่สาธารณชนในรูปของอัตราดอกเบี้ยและราคาหลักทรัพย์ ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญต่อการตัดสินใจออมหรือลงทุนของเศรษฐกิจอื่น การจะให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มี ประสิทธิภาพ ต้องมีองค์ประกอบ คือความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางการเงินและการมีธรรมาภิบาล (Good Governance) ของผู้ที่เกี่ยวข้องในระบบการเงินด้วย เช่น การจัดทำระบบบัญชีและ เผยแพร่ข้อมูลทางการเงินของธุรกิจและสถาบันการเงินที่เป็นไปตามมาตรฐานบัญชีและโปร่งใส เป็นต้น

โจทย์ของรัฐบาลไทย

- 1.นักท่องเที่ยวยูเครนที่กลับไม่ได้จะทำอย่างไรอย่าให้เป็นแบบในเรื่อง The Terminal
- 2.นักท่องเที่ยวรัสเซียที่ไม่อยากกลับบ้านจะทำอย่างไร
- 3.คนไทยในรัสเซีย จะทำอย่างไร อีกไม่นานการเดินทางเข้าออกรัสเซียจะยากขึ้นเรื่อยๆ
- 4.นักท่องเที่ยวรัสเซีย และยูเครนที่เงินหมดกระเป๋าแล้ว บัตรเครดิตก็ใช้ไม่ได้ จะช่วยเหลืออย่างไร
- 5.ราคาน้ำมันถ้าไปถึง 200 USD/Barrel จะเกิดแรงซื้อกรมहाศาลในระบบเศรษฐกิจไทย ต้องเตรียมตั้งรับ

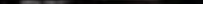
A man in a dark suit, white shirt, and patterned tie is walking. He is carrying a large, dark brown leather suitcase in his right hand and a smaller briefcase in his left. He is looking upwards and to the right with a thoughtful expression. The background is a blurred outdoor setting with green grass and a paved path.

Dir. STEVEN SPIELBERG

Terminal

 DREAMWORKS PICTURES präsentiert ein PARKES/McDONALD Produktion Ein STEVEN SPIELBERG Film TOM HANKS CATHERINE ZETA-JONES "THE TERMINAL"
 STANLEY TUCCHI ICH MURBRIDE DIEGO LUNA Besetzung DEBRA JANE, CSA. Musik JOHN WILLIAMS Kostume MARY ZOPHORES Schnitt MICHAEL KAMNACE Regieassistenz ALEX McDONNELL
 Kamera JAMES KAMINSKI, ASC Editor PATRICIA WHITCHER Jason HOFFS ANDREW NICCOL Produzenten WALTER E. PARKES LAURIE McDONALD STEVEN SPIELBERG

 Story ANDREW NICCOL und SACHA GERVASI Drehbuch SACHA GERVASI und JEFF NATHANSON Regie STEVEN SPIELBERG

 DREAMWORKS PICTURES

เชื่อกันว่าบาตร!

‘ทัวริสต์รัสเซีย’ทำธุรกรรมไม่ได้
ไร้เงินจ่ายค่าที่พัก-อาหาร

ด้วยรักและมิตรภาพ

► **The Terminal** เล่าเรื่องราวของ วิกเตอร์ นาวอร์สกี (ทอม แฮงค์ส) ชาวยุโรปตะวันออกที่เดินทางมายังนิวยอร์กซิตี้ ในขณะที่บ้านเกิดของเขาเกิดเหตุร้ายขึ้นอย่างกะทันหัน ในขณะที่เขาอยู่ระหว่างเดินทางบินลัดฟ้ามายังอเมริกา วิกเตอร์ ต้องติดอยู่ที่สนามบินนานาชาติพร้อมกับพาสปอร์ตที่ไร้สังกัด เขาไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าอเมริกา วิกเตอร์ จึงต้องใช้ชีวิตทั้งกลางวันและกลางคืนอยู่ในอาคารผู้โดยสารจนกว่าสงครามที่บ้านเกิดจะสิ้นสุดลง

► วิกเตอร์ พบว่าโลกของอาคารผู้โดยสารเป็นโลกที่มีความซับซ้อน และเต็มไปด้วยเรื่องราวต่างๆ มากมาย แม้กระทั่งความรัก วิกเตอร์ พบรักกับเอมิเลีย (แคทเธอริน ซีตา-โจนส์) แอร์โฮสเตสสาวแสนสวย เขาอาศัยอยู่ที่สนามบินเป็นเวลาร่วมเดือนจนทำให้ แฟรงค์ ดิกสัน (สแตนลีย์ ทูชชี) เจ้าหน้าที่ประจำสนามบินรู้สึกเบื่อหน่าย และเริ่มมองว่า วิกเตอร์ คือตัวปัญหา เขาจึงอยากกำจัด วิกเตอร์ ให้ออกจากสนามบินแห่งนี้

องค์ประกอบของระบบการเงิน

1) สถาบันการเงิน (Financial Institutions)

สถาบันการเงินเป็นผู้รับความเสี่ยงในการปล่อยกู้หรือลงทุนให้กับผู้ฝากเงินและมีภาระต้องคืนเงินฝากตามเงื่อนไขที่กำหนด สถาบันการเงินในประเทศไทย ประกอบด้วย

(1) ธนาคารพาณิชย์ซึ่งเป็นตัวกลางหลักในการระดมเงินฝากจากผู้ฝากเพื่อปล่อยสินเชื่อแก่ ภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจ ธนาคารพาณิชย์แบ่งออกเป็น ธนาคารพาณิชย์เต็มรูปแบบ ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศ และสาขานานาชาติพาณิชย์ต่างประเทศ

(2) บริษัทเงินทุน ซึ่งระดมเงินทุนจากประชาชนในรูปของตัวสัญญาใช้เงิน และใช้เงินนั้นในการประกอบกิจการเงินทุนเพื่อการพาณิชย์กิจการเงินทุนเพื่อพัฒนากิจการเงินทุนเพื่อการเกษตร

(3) บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ซึ่งระดมเงินทุนจากประชาชนในรูปของตัวสัญญาใช้เงิน และใช้เงินนั้นในการประกอบธุรกิจให้กู้ยืมโดยวิธีรับจำนองอสังหาริมทรัพย์รับซื้ออสังหาริมทรัพย์ ตามสัญญาขายฝาก เป็นต้น

(4) สถาบันการเงินเฉพาะกิจ (**Specialized Financial Institutions: SFIs**) ซึ่งมีกฎหมาย เฉพาะในการจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนองนโยบายในการส่งเสริมและพัฒนาเฉพาะด้านของรัฐบาลได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) และธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) เป็นต้น

(5) สถาบันการเงินประเภทให้สินเชื่อรายย่อย (**Micro-Credits**) เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์เครดิตยูเนียน และโรงรับจำนำ เป็นต้น

2. ตลาดตราสารหนี้และตลาดตราสารทุน

ตลาดตราสารหนี้และตลาดตราสารทุนทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างผู้ต้องการระดมทุนระยะยาวในตลาดทุนกับผู้ต้องการลงทุนในหลักทรัพย์และตราสารต่างๆ โดยไม่ผ่านสถาบันการเงิน (**Disintermediation**) ซึ่งผู้ลงทุนจะรับความเสี่ยงในการลงทุนและหากไม่ต้องการถือตราสารจนครบ กำหนดก็สามารถซื้อ/ขายผ่าน**ตลาดรอง**ได้คือ ตลาดหลักทรัพย์และตลาดตราสารหนี้ทำให้เกิดความคล่องตัวในการเปลี่ยนมือ สิทธิเหนือตราสารดังกล่าว โดยอาศัยผู้ให้บริการทางการเงิน ได้แก่ **บริษัทหลักทรัพย์** บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม และธนาคารพาณิชย์ทำหน้าที่เป็นผู้ค้าและจัดจำหน่ายตราสารหนี้และที่ปรึกษาทางการเงิน (**Underwriter, Dealer, Financial Advisor**) เพื่อความสะดวกและเสริมสภาพคล่องในตลาด

ธุรกิจหลักทรัพย์ ธุรกิจจัดการการลงทุน และกองทุนรวมประเภทต่างๆ บริษัท
หลักทรัพย์และบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม **ทำหน้าที่เป็นตัวกลาง**สนับสนุนการ
ระดมทุนและการลงทุนในตลาดตราสารทุน ตราสารหนี้และหน่วยลงทุนต่างๆ โดยอาจทำ
หน้าที่นายหน้าผู้ค้าผู้ค้าประกันการจำหน่ายผู้จัดจำหน่ายที่ปรึกษา นอกจากนี้บริษัท
หลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมจะ**ทำหน้าที่เป็นตัวกลาง**ในการระดมทุนจากผู้ที่ต้องการลงทุน
ในรูปแบบของหน่วยลงทุน เพื่อนำเงินดังกล่าวไปหาผลตอบแทนจากตลาดทุน ทั้งในและ
นอกประเทศ โดยมีผู้เชี่ยวชาญในการบริหารเงินเป็นผู้ดูแลกองทุน

อย่างไรก็ดีผู้ลงทุนจะเป็นผู้รับความเสี่ยงเองหากผลตอบแทนไม่เป็นไปตามที่คาดการณ์
ไว้ซึ่ง**กองทุนรวม**ประเภทต่างๆ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการกำกับ
หลักทรัพย์ตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

3. ธุรกิจประกันภัยและประกันชีวิต

ธุรกิจประกันภัยและประกันชีวิตอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (ค.ภ.ป.) ทำหน้าที่ประกันความเสี่ยงที่ตีค่าหรือชดใช้เป็นจำนวนเงินได้โดยเป็นการโอนความเสี่ยงระหว่างกลุ่มที่ไม่ต้องการความเสี่ยงกับกลุ่มที่มีความต้องการหรือสามารถรองรับความเสี่ยงนั้น โดยมีผลตอบแทนในรูปของเบี้ยประกัน และสามารถนำเงินที่ระดมในรูปของเบี้ยประกันนี้ไปให้กู้หรือลงทุนระยะยาวเพื่อผลตอบแทนที่สูงขึ้น

4. ตลาดเงินและตลาดอัตราแลกเปลี่ยน (Money Market and Foreign Exchange Market)

ตลาดเงินและตลาดอัตราแลกเปลี่ยน ทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างสถาบันการเงินที่ต้องการระดมทุนลงทุนหรือปรับฐานะความเสี่ยงทางการเงินระยะสั้น ตลาดเงินในประเทศไทยประกอบด้วย Interbank Market และตลาดซื้อคืนภาคเอกชน (Private Repo Market) เป็นต้น ส่วนตลาดซื้อขายเงินตราต่างประเทศมีทั้งตลาดทันที (Spot) และตลาดล่วงหน้า (Forward) ตลอดจนตลาดสวอป (FX Swap) โดยปัจจุบันธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินหลักที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจค่าเงินตราต่างประเทศ ทั้งนี้สถาบันการเงินที่ใหู้หรือลงทุนจะเป็นผู้รับความเสี่ยงเอง

5) ตลาดตราสารทางการเงินอื่นๆ

ตลาดตราสารทางการเงินอื่นๆทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างผู้ออกกับผู้
ต้องการเงินทุน หรือผู้ที่ต้องการป้องกันความเสี่ยง เช่น ตลาดอนุพันธ์
(**Derivatives Market**) ซึ่งมีผู้ให้บริการทางการเงิน ทำหน้าที่เป็น
นายหน้าหรือผู้ค้า และที่ปรึกษาทางการเงิน (**Underwriter
Dealer/Broker Financial Advisor**) เพื่ออำนวยความสะดวก
สะดวกและเสริมสภาพคล่องในตลาด

๖) สถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร (**Non-banks**) สถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารเป็นธุรกิจที่ไม่รับฝากเงินจากประชาชน แต่ปล่อยกู้ให้กับผู้ที่ต้องการเงินทุนในปัจจุบัน กระทรวงการคลังและ ธปท. กำกับดูแลธุรกรรมที่ปล่อยกู้บางประเภทให้กับผู้บริโภค เช่น บัตรเครดิต และสินเชื่อส่วนบุคคล เป็นต้น เพื่อดูแลให้ผู้ใช้บริการได้รับบริการอย่างเป็นธรรม

ในการพัฒนาระบบการเงินในระยะยาว บทบาทที่เพิ่มขึ้นของสถาบันการเงินที่มีใช้ธนาคาร สะท้อนให้เห็นถึงบริการที่หลากหลายและความเชี่ยวชาญเฉพาะทางของสถาบันการเงิน ซึ่งการพัฒนาที่เห็นได้ในประเทศไทยรวมถึงประเทศอื่นๆ คือการเติบโตของสถาบันการเงินและการออกนโยบายที่สำคัญๆ ดังจะกล่าวในรายละเอียดต่อไป

สถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารในประเทศไทยคือ ตัวกลางทางการเงินที่ไม่รับเงินฝาก โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือการให้กู้ ซึ่งมีบทบาทอย่างมากในตลาดการเงิน ซึ่งรวมถึงบริษัทเงินทุน บริษัทเครดิตฟองซิเอร์และบริษัทประกันชีวิต มีการเติบโตที่รวดเร็วมาจาก 3 สาเหตุหลัก คือ

- (1) ให้บริการทางการเงินที่ธนาคารพาณิชย์ไม่ได้ให้บริการหรือไม่มีความชำนาญ
- (2) เงินกู้จากสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารเป็นที่ยอมรับและเข้าถึงได้ง่ายกว่าของธนาคาร

และ

- (3) ขยายปริมาณเงินกู้และ ปล่อยกู้ให้กับครอบครัวที่มีรายได้ต่ำซึ่งยากที่จะเข้าถึงบริการของธนาคาร (Lukas Men Khoff, โชติชัย สุวรรณภรณ์, 2549)

เสถียรของราคา

เสถียรภาพทางด้านราคา (Price stability)

- คือ เป้าหมายที่ต้องการให้ระดับราคาสินค้าและบริการต่าง ๆ ภายในประเทศ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน นั่นคือ สามารถเปลี่ยนแปลงได้แต่ต้องไม่ใช่การเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างรวดเร็ว

>> ดูอัตราเงินเฟ้อ

การกระจายรายได้ที่เป็นธรรม (An equitable Distribution of income)

- คือ รายได้หรือผลผลิตที่เกิดขึ้นมาในระบบเศรษฐกิจ ควรมีการสัตรรไปสู่มือของประชาชนทุก ๆ คนในระบบเศรษฐกิจอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่ให้คนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเผชิญกับความยากจนในขณะที่กลุ่มคนอื่นกลุ่มหนึ่งมีรายได้สูงมาก

>> ดู สัดส่วนของรายได้ของคนรวยสุดต่อรายได้ของคนจนสุด ฯลฯ

- ▶ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเดือนกุมภาพันธ์อยู่ที่ 5.28% เติบโตขึ้นจาก 3.23% ในเดือนมกราคม สาเหตุจากการปรับขึ้นของราคาสินค้าในกลุ่มพลังงานเป็นสำคัญ อาทิ ค่ากระแสไฟฟ้า และน้ำมันเชื้อเพลิงขายปลีกในประเทศตามราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

NESDC ECONOMIC REPORT

ภาวะเศรษฐกิจไทยไตรมาสที่สี่ ทั้งปี 2564 และแนวโน้มปี 2565

กองยุทธศาสตร์และการวางแผนเศรษฐกิจมหภาค

แถลงข่าว วันจันทร์ที่ 21 กุมภาพันธ์ 2565 เวลา 08.30 น.

เศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่สี่ของปี 2564 ขยายตัวร้อยละ 1.9 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 0.2 ในไตรมาสก่อนหน้า (%YoY) และเมื่อปรับผลของฤดูกาลออกแล้ว เศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่สี่ของปี 2564 ขยายตัวจากไตรมาสที่สามของปี 2564 ร้อยละ 1.8 (QoQ_SA)

ด้านการใช้จ่าย การส่งออกสินค้าและบริการ และการใช้จ่ายภาครัฐขยายตัวเร่งขึ้น การบริโภคภาคเอกชนและการลงทุนภาครัฐกลับมาขยายตัว ขณะที่การลงทุนภาคเอกชนปรับตัวลดลง

ด้านการผลิต สาขาการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม สาขาการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า และสาขาไฟฟ้า ก๊าซฯ กลับมาขยายตัว สาขาการขายส่งและการขายปลีก การซ่อมฯ ขยายตัวต่อเนื่อง สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมงชะลอตัว ส่วนสาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร และสาขาการก่อสร้างลดลง

รวมทั้งปี 2564 เศรษฐกิจไทยขยายตัวร้อยละ 1.6 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 6.2 ในปี 2563 โดยมูลค่าการส่งออกสินค้า การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน และการลงทุนรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.8 ร้อยละ 0.3 และร้อยละ 3.4 ตามลำดับ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 1.2 และดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุลร้อยละ 2.2 ของ GDP

ประมาณการเศรษฐกิจ ปี 2565

(%YoY)	2563	2564			2565(F)
	ทั้งปี	ทั้งปี	Q3	Q4	ทั้งปี
GDP (CVM)	-6.2	1.6	-0.2	1.9	3.5 – 4.5
การลงทุนรวม ^{1/}	-4.8	3.4	-0.4	-0.2	4.0
ภาคเอกชน	-8.2	3.2	2.6	-0.9	3.8
ภาครัฐ	5.1	3.8	-6.2	1.7	4.6
การบริโภคภาคเอกชน	-1.0	0.3	-3.2	0.3	4.5
การอุปโภคบริโภคภาคครัวเรือน	1.4	3.2	1.5	8.1	-0.2
มูลค่าการส่งออกสินค้า ^{2/}	-6.5	18.8	15.7	21.3	4.9
ปริมาณ ^{2/}	-5.8	15.0	12.2	16.8	3.9
มูลค่าการนำเข้าสินค้า ^{2/}	-13.8	23.4	31.8	20.6	5.9
ปริมาณ ^{2/}	-10.5	18.3	27.9	14.0	4.4
ดุลบัญชีเดินสะพัดต่อ GDP (%)	4.2	-2.2	-4.3	-1.6	1.5
เงินเฟ้อ	-0.8	1.2	0.7	2.4	1.5 – 2.5

หมายเหตุ: ^{1/} การลงทุนรวม หมายถึง การสะสมทุนถาวรเบื้องต้น

^{2/} ฐานข้อมูลดุลการค้าระหว่างเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย